

YESİLİŞ

Platformu

Nisan 2026 Fiyat 450 TL

www.yesilisplatformu.com

SIFIR ATIK
TEMALARI
DOĞRULTUSUNDA
NİSAN AYI
"CAM ATIK AYI"

s » 28

ÜNİVERSİTELİ
GENÇLERDEN
SÜRDÜRÜLEBİLİR
GELECEĞE GÜÇLÜ KATKI:
BİR FİKRİM VAR

s » 66

Dr. Abdullah Gayret

**CAM ASLINDA ATIK DEĞİL
DEĞERLİ BİR HAM MADDEDİR** s » 18

Dr. Öğr. Üyesi Damla Özekan s » 78

**CAM ATIĞININ SONSUZ
GERİ DÖNÜŞÜM HİKÂYESİ**

Camin en az konuşulan ama en belirleyici özelliklerinden biri ağırlığıdır. Ağır olması, taşınmasını maliyetli hale getirebilir.

Murat Pekmezian s » 48

**OYUNUN KURALLARINI
TEKNOLOJİ BELİRLİYOR**

Link Bilgisayar olarak bizim için önemli olan sadece yazılım üretmek değil, müşterinin işine doğrudan dokunan, değer yaratan sistemler kurmak.

İşin Tanımı Değişiyor:

SÜRDÜRÜLEBİLİR LiNK®

Link ile sürdürülebilirlik, inovasyon ve dijital dönüşüm bir arada. ESG değerlendirmelerinden yeşil şube projelerine, yapay zeka destekli bulut ERP çözümlerine kadar geleceği bugünden şekillendiriyoruz.

✓ ESG ScoreCard Platformu ile Sürdürülebilirlik ve Inovasyon Derecelendirme

✓ Akıllı ve Yeşil Şube Projesi ile Şubelerde Yıllık Minimum 5 Ton Karbon Azalımı

✓ e-Dönüşüm Çözümleri ile Yasal ve Dijital Arşivleme

✓ Sektörel İkiz Dönüşüm Çözümleri

✓ Bulut Tabanlı Yapay Zeka Destekli ERP

LiNK®

Kısıklı Caddesi No:2A/2, Ak İş Merkezi, Altunizade Üsküdar 34662 İSTANBUL

0(216) 522 00 00 | info@linkbilgisayar.com.tr | www.link.com.tr

Teşekkürler Dünya

Ürettiğimiz enerji ekipmanlarını
6 kıtada 80'den fazla ülkede kullandığınız
ve Türk enerjisine güvendiğiniz için
teşekkür ederiz.

Güç Transformatorü
1000 MVA / 1000 kV

Dağıtım Transformatorü
25 kVA - 31,5 MVA / 36 kV

Hava Yalıtımlı Metal Enclosed Hücreler
36 MVA / 630A-1250A

Monoblok Beton Köşk
SF6 Gazlı Kesici ve Ayırıcılar

betaenerji

betaenerji

Beta Enerji

beta.enerji

İÇİNDEKİLER

NİSAN 2026

» s.26

24 SANAYİDE YEŞİL DÖNÜŞÜM

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Sıfır Atık Vakfı arasında, üretim süreçleri, atıklar, döngüsel ekonomi yaklaşımı, yeşil üretim ve temiz teknoloji uygulamalarını düzenlenmesi amacıyla hazırlanan iş birliği protokolü imzalandı.

26 DR. KUBİLAY KAVAK

Son dönemde sıkça görülen iki safsata türü var. Savaş ortamında sürdürülebilirliği, çevre duyarlılığını, temiz enerjiyi eleştirmeyi marifet zannedenler ve kaos zamanında safsata bataklığına sürüklenen bir grup türemiş. Bunlara itirazım var.

32 SEMAVİ YORGANCILAR

Cam atıklarının etkin yönetimi kritik bir konudur. Yorglass olarak 2025 yılında üretimlerimizden doğan 25.815 ton atık camı geri dönüşüm süreçlerine dâhil ettik.

34 PROF. DR. GÜRAY ÇELİK

Savaşın ardından giden canlar, yıkılmış şehirler temizlenmesi belki mümkün olmayacak alanlar, kirlenmiş su, onarılamayacak atmosfer ve yaralı bir gezegen kalıyor.

40 SEDA BORA ARKAN

İklim değişikliğinin etkileri giderek görünürleşirken sigorta şirketlerinin veri analitiği, modelleme ve risk değerlendirme kapasitesi de kritik hale geliyor.

44 TEKNOLOJİ DOSYASI

Bu ayki teknoloji dosyamızda, dönüşümün dijital mimarlarını bir araya getiriyoruz. Sayfalarımızda 5G teknolojilerinden dijital platformlara kadar içerikler var.

52 HOLDİNGLERİN ÇEVRECİ YATIRIMLARI

Tüketiciler çok daha bilinçli ve çevreye daha duyarlı. Çevreci şirketler daha çok tercih ediliyor. Pek çok şirket de sürdürülebilir şirket statüsüne yükselmek için çalışıyor. Türkiye'nin holdinglerinin çevreci yatırımları neler?

» s.32

» s.34

» s.40

SÜRDÜRÜLEBİLİR
YAYIN GRUBU

NİSAN 2026

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

EFE GÖKÇE

efe@yesilisplatformu.com

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

EDA ÜNSÜN

eda@yesilisplatformu.com

DİJİTAL HABER MÜDÜRÜ

DİLHAN HIZ

dilhan@yesilisplatformu.com

EDİTÖR

NÜSHET ÇAMUŞOĞLU

nushet@yesilisplatformu.com

SANAT YÖNETMENİ

ŞAHİN BİNGÖL

grafik@yesilisplatformu.com

REKLAM SATIŞ DİREKTÖRÜ

HÜSEYİN BİÇER

huseyin@yesilisplatformu.com

YAYIN KURULU

PROF. DR. GÜRAY ÇELİK

PROF. DR. RANA ATABAY KUŞÇU

PROF. DR. VOLKAN Ş. EDİGER

DR. KUBİLAY KAVAK

FAKİR HÜSEYİN ERDOĞAN (ELDER)

ÖMER KARADENİZ (PLASFED)

ARDA ÖZTAŞKIN (YAPIKREDİ)

PROF. DR. NAZMIYE ERDOĞAN

ANKARA SORUMLUSU

YASEMİN MİSTİKOĞLU

ankara@yesilisplatformu.com

YÖNETİM MERKEZİ ADRESİ

Archerson Köşkü Şefikbey Sok. No:3

Kadıköy / İSTANBUL

Tel: 0216 336 14 00

Abonelik: bilgi@yesilisplatformu.com

BASKI

Vizyon Basımevi

Beylikdüzü O.S.B. Mah. Orkide Cad. No:1/Z

Beylikdüzü – İSTANBUL

0212 671 61 51

DAĞITIM

Etkin Dağıtım

İstanbul-Ankara-İzmir illerinde

Remzi Kitabevi mağazalarında,

online olarak Hepsiburada

mağazasında satılmaktadır.

www.yesilisplatformu.com

Dijital platformlar; Türk Telekom E-Dergi ile
Magzter platformlarından okuyabilirsiniz.

İŞ BİRLİĞİ

Yeşil İş Platformu Dergisi'nin bütün yayın hakları
"Sürdürülebilir Yayın Grubu Medya
Basın İletişim Org. Ltd. Şirketi'ne aittir.
Yayınlanan ilanların ve köşe yazılarının sorumluluğu
ilan sahipleri ve yazarlara aittir.
Dergimizde yayınlanan yazı ve makaleler kaynak
gösterilerek yayınlanabilir.
Yeşil İş Platformu Dergisi basın yayın ilkelerine
uymayı taahhüt eder.

56 KEREM ACAR

Sürdürülebilirlik, VARTA'nın vazgeçilmez bir parçası... Avrupa'daki tesislerimizde tüketilen elektriğin %92'sini yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlıyoruz. Türkiye'de "Atık Piller Fidana Dönüşüyor" projesini başlattık.

62 AYŞEGÜL KORKMAZ ÇAKIRAL

Esas Gayrimenkul'de sürdürülebilirlik yaklaşımımız, etkiyi doğru yerde tanımlamakla başlıyor. AVM'ler gibi alanlarda en belirleyici başlığın enerji olduğunu erkenden gördük.

68 22 NİSAN DÜNYA GÜNÜ

22 Nisan Dünya Günü, çevre hareketini onurlandırıyor, gelecek nesiller için Dünya'nın doğal kaynaklarını koruma gerekliliğine dikkat çekiyor ve küresel çapta düzenlenen etkinliklerle bilinci artırıyor.

72 PROF. DR. RANA ATABAY KUŞÇU

Türkiye için bir eşik olan COP31, ihracat stratejilerinden yatırım planlarına, tedarik zinciri ilişkilerinden kurumsal veri altyapısına kadar birçok alanda yeni bir hazırlık gerektiriyor.

82 HALUK DORTLUOĞLU

FİLE olarak sürdürülebilirliği işimizin merkezine alıp; kaynak kullanımı, israfın önlenmesi, atıkların azaltılması ve operasyonlarda çevresel etki konusunda sistemli çalışıyoruz.

88 FURKAN GÖKGÖZ

Cemre Vakfı, Sayın Cumhurbaşkanımızın ilan ettiği Yeşil Kalkınma Devrimi vizyonunu ana rota olarak belirledi. Biz, çevreyi kalkınmanın en temel parçası olarak görüyoruz. Çevre bilincini bir vatan savunması gibi ele alıyoruz.

» s.56

» s.62

» s.82

Eda ÜNSÜN
Yazı İşleri Müdürü

Köklerden dallara uzanan tomurcuklar

Vakti zamanında bir dağın eteğinde, kış boyunca sessizce bekleyen bir ağaç varmış. Bir sabah hava ılınmış, rüzgâr hafifçe esmeye başlamış ve baharın ilk ışıkları ormanın derinliklerine ulaşmış. O zamana kadar toprağın altında kökleri güçlenen bu ağaç, dallarının ucunda minik bir tomurcuk fark etmiş. Henüz bir çiçek değil, ama bir işaret; umut ve başlangıçmış o tomurcuk. Çevresindeki tüm canlılar durumu anlayınca dile gelmiş ağaç: “Çiçek açmamdan önce, sabırla hazırlandım.”

“Sabır” geride bıraktığımız savaşı ve kanlı Mart ayında belki de dünyaca en çok ihtiyaç duyduğumuz duygu oldu. Orta Doğu'daki savaş, gerilimi yüksek günler yaşattı. Ekranlarda ve sokaklarda dünyanın nereye gittiği konuşuldu, barışın sürdürülebilirliği tartışıldı...

Dünyada gündem savaş olurken bu süreçte pek çok marka yaklaşan küresel ekonomik krize karşı önlem almak için kolları sıvadı. Özellikle büyük isimler acele etmedi ama ihtiyatlı davrandı. Krizi fırsata çevirmek isteyenler ise sürdürülebilirlik çalışmalarına hız verdi. Dilerim ki Nisan ayı, barış tomurcuklarının dallarda görüldüğü bir ay olur.

* * *

Ülkemizde T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Nisan ayı teması “Cam Atık Ayı” olarak belirlendi. Bizler de Yeşil İş Platformu Dergisi olarak bu ay cam ve cam atığı konularıyla ilgili öne çıkan markalar ve isimlerle görüştük.

Yıllardır kendi evimde tüm atıkları ayıran bir vatandaş olarak, camın bende ayrı bir yeri vardır zira cam atık istasyonlarındaki o kumbaralar gözüme her daim sempatik görünmüştür. Ayrıca o şişeleri, o kavanozları biriktirdikten sonra kumbaranın içine atıp kırmak her zaman terapi gibi gelmiştir. Öte yandan minik bir parçasıyla ormanları yok edebilen cam, hem sağlıklıdır hem de sürdürülebilirlik konusunda en verimli atık ve ham maddedir. Camların çöpe gitmemesi hepimizin sorumluluğundadır.

Gelin çevremizi birlikte besleyelim, büyütelim ve baharın tam coşkusunu yaşayalım.

Keyifli okumalar dilerim.

NRW'DE HİDROJEN: EN KÜÇÜK AMA GELECEĞİ EN PARLAK ELEMENT.

EUROPE'S ||| HEARTBEAT

► Bize katılın! Almanya'nın en büyük hidrojen ağını keşfedin: Kuzey Ren-Vestfalya (NRW). Çok sayıda araştırma kurumu ve dünyanın en büyük yeşil hidrojen depolama tesisi projesi ile NRW, geleceğe yönelik en ideal koşulları sunan hidrojen ekonomisini oluşturarak, Avrupa çapında enerji pazarında lider bir rol oynamaktadır. NRW'ye hoş geldiniz!

www.nrwglobalbusiness.com

**NRW.GLOBAL
BUSINESS**
Trade & Investment Agency

Borsa Sürdürülebilirlik Endeksi'nde öne çıkan hisseler

Sürdürülebilirlik kriterlerine uyum sağlayan şirketler, dünya genelindeki sorumlu yatırım fonlarının ve etik odaklı portföy yöneticilerinin radarına giriyor.

BIST Sürdürülebilirlik Endeksi, şirketlerin dünya dostu ve etik bir vizyonla hareket etmelerini teşvik eden kritik bir ölçüttür. Günümüzde modern işletmeler, finansal tablolarının ötesine geçerek Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ESG) kriterlerini önemsiyor. Bu endekste yer almak şirketlere başlıca stratejik avantajlar sağlıyor. Sürdürülebilirlik kriterlerine uyum sağlayan şirketler, dünya genelindeki sorumlu yatırım fonlarının ve etik odaklı portföy yöneticilerinin radarına giriyor. BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde ilk 10 bileşeni oluşturan ve 23 Mart tarihli veriler doğrultusunda öne çıkan hisseler aşağıda yer alıyor.

ASELSAN

ASELSAN, sürdürülebilirliği tüm faaliyetlerinin temel unsuru olarak konumlandırıyor ve iş süreçlerinin merkezine yerleştiriyor. Şirket, bu yaklaşımı liderlik anlayışı doğrultusunda değer zincirinin tamamında etki yaratmayı amaçlıyor. ASELSAN kurumsal sosyal sorumluluk gönüllüleri ile değer üretmek için projeler üretiyor.

BİM

BİM, herkesin kaliteli ve güvenilir ürünlere uygun fiyatlarla ulaşabilmesi için çalışıyor. BİM "Her Gün Düşük Fiyat" anlayışını kalıcı bir söz olarak görüyor. Bu sözü sürdürülebilir kılmak için de kendi markalarına yatırım yapıyor ve ürün gamını sürekli geliştiriyor. Sürdü-

rülebilirlik konusunda da somut adımlar atan BİM, çevresel ve sosyal etkisini iyileştirmeye odaklanıyor.

TÜPRAŞ

TÜPRAŞ güçlü finansal yapısını korurken sürdürülebilirlik yatırımlarını da hız kesmeden sürdürüyor. Şirket, Borsa İstanbul bünyesindeki BIST Sürdürülebilirlik 25 Endeksi'nde yer alırken karbon nötr bir şirket olma hedefi doğrultusunda dönüşüm adımlarını planlı ve kararlı biçimde hayata geçiriyor.

Türk Hava Yolları

Türk Hava Yolları, sürdürülebilirlik alanındaki performansı ile Borsa İstanbul tarafından oluşturulan endekslerdeki yerini koruyor. Kurumsal sürdürülebilirlik uygulamaları güçlü şirketlerin dahil edildiği BIST Sürdürülebilirlik Endeksi ve BIST Katılım Sürdürülebilirlik Endeksi'nde 2023 yılında da yer aldı.

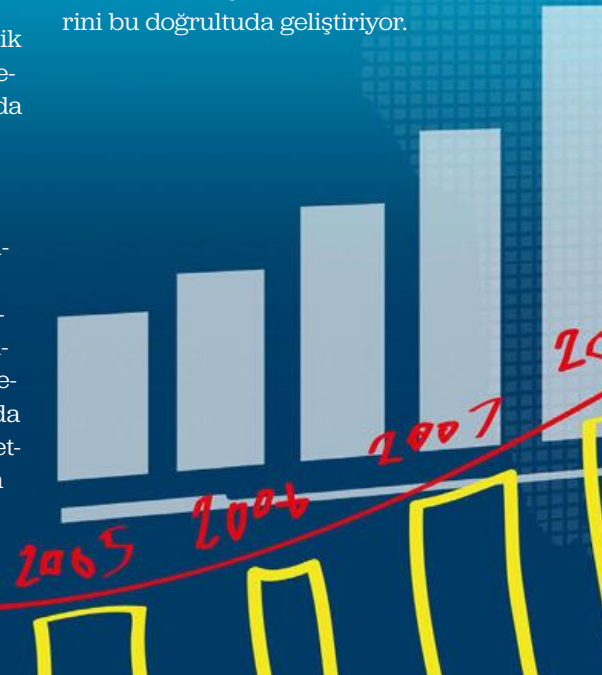
Akbank

Akbank, Borsa İstanbul tarafından oluşturulan ve sınırlı sayıda şirketin yer aldığı BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nin bileşenleri arasında bulunuyor. Bu endeks; çevresel, sosyal ve yönetişim alanlarında güçlü performans sergileyen şirketleri görünür kılarak yatırımcıların sürdürülebilirlik odaklı tercihler yapmasına imkân tanıyor.

Yapı Kredi

Yapı Kredi, yatırım kararlarında çevresel hassasiyetleri de gözetmek isteyen müşterilerine sürdürülebilir finans çözümleri sunmaya devam ediyor. Banka, bireysel ve kurumsal yatırımcıların kaynaklarını daha sürdürülebilir bir geleceğe yönlendirebilmeleri için ürün ve hizmetlerini bu doğrultuda geliştiriyor.

Koç Holding

Koç Holding, sürdürülebilirlik alanındaki performansı ile Borsa İstanbul tarafından oluşturulan endekslerdeki yerini koruyor. Holding işinde sürdürülebilir ve karlı büyüme elde etmeyi amaçlıyor. Bu büyüme sayesinde Holding, küresel ölçekteki varlığını artırarak faaliyet gösterdiği tüm pazarlarda rekabetçi üstünlüğe sahip markalarla hedeflerine ulaşacak.

İş Bankası

İş Bankası, çevresel etkilerini azaltmak için operasyonlarında verimliliği artıran projeler hayata geçiriyor. Bu doğrultuda banka, kurumsal sürdürülebilirlik performansı yüksek ve Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin yer aldığı BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde 2015 yılından bu yana bulunuyor.

Turkcell

Turkcell, BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer alıyor. Sürdürülebilirlik çalışmalarıyla sektöre öncülük eden Turkcell, Londra Borsası Grubu LSEG (London Stock Exchange Group) tarafından yayımlanan ÇSY (Çevresel, Sosyal, Yönetişim) sürdürülebilirlik derecelendirmesinde küresel telekom lideri oldu.

BM uyardı: Çözüm mutfakta başlıyor!

■ Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı'nın (WFP) verilerine göre, her yıl 3 milyondan fazla çocuk açlıkla bağlantılı nedenlerle hayatını kaybederken, üretilen gıdanın üçte birine denk gelecek şekilde 1,3 milyar ton gıda israf ediliyor. Gıda israfının en çok yapıldığı ülkelerin başında Çin geliyor: 2024 verilerine göre yıllık toplam gıda israfı 108 milyon tonu aşıyor. Küresel Gıda Krizleri Raporu'na göre, 2024'te 53 ülke ve bölgede 295 milyondan fazla insan akut açlığın çeşitli seviyeleriyle karşı karşıya kaldı. Bu sayı, 2023'e kıyasla 13,7 milyar artış gösterdi.

Scope 2 tartışması büyüyor

■ Scope 2 emisyonlarının hesaplama kurallarında gündeme gelen değişiklikler, şirketlerin enerji tüketiminden kaynaklanan dolaylı emisyonlarını yeniden tanımlamaya hazırlanıyor. Özellikle yenilenebilir enerji kullanımına dair beyanların güvenilirliği ve veri doğruluğu tartışmanın merkezine yerleşirken, daha şeffaf, izlenebilir ve karşılaştırılabilir bir raporlama çerçevesi öne çıkıyor. Bu dönüşüm, karbon muhasebesinde standartları sıkılaştırarak şirketlerin gerçek etkisini daha görünür hale getirebilir.

Japonların atıkta amonyak hamlesi

■ Japonya'da geliştirilen yeni bir yöntem, biyogaz kaynaklı atıklardan düşük enerji tüketimiyle amonyak geri kazanımı sağlamayı amaçlıyor. Atığı yalnızca bertaraf edilmesi gereken bir yük olmaktan çıkarıp değerli bir girdiye dönüştüren bu yaklaşım, hem atık yönetimi hem de kimyasal üretim süreçlerinde ülke çapında yeni bir kapı aralıyor. Enerji verimliliğini merkeze alarak işleyen sistem, kaynak kullanımını optimize ederken döngüsel ekonomi uygulamaları açısından da küresel ölçekte güçlü bir örnek sunuyor.

Nükleer tartışmayı yeniden açtı

■ Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, geçtiğimiz günlerde yapılan toplantıda Avrupa'nın nükleer enerjiden uzaklaşmasını "stratejik bir hata" olarak değerlendirdi. Enerji güvenliği ve düşük karbonlu üretim ihtiyacı, nükleeri yeniden politika gündeminin merkezine taşıyor. Artan enerji fiyatları ve dışa bağımlılık kaygılarıyla birlikte, nükleer enerji Avrupa'da yeniden güçlü bir seçenek olarak tartışılmaya başlandı; bu durum karar vericiler için dengesi zor ama kaçınılmaz bir başlık haline geliyor.

Tahsilatta yeni dönem: Ödeme İste ile Dijital Tahsilat

Ödeme İste ile Dijital Tahsilat Uygulamasını kullanarak müşterilerinizden ödemelerinizi artık siz talep edebilir, işlemlerinizi kolayca yönetebilirsiniz.

Detaylı bilgi: isbank.com.tr ve şubelerimiz

Türkiye’de dönüşümün anahtarı: Milli eğitim ve sürdürülebilirlik arasında kurulan güçlü köprü

Günümüzde sürdürülebilirlik, sadece çevresel bir kaygı değil; ekonomik kalkınma, sosyal adalet ve gelecek nesillerin yaşam hakkı için hayati bir zorunluluk haline geldi. Türkiye’de bu bilincin toplumsal bir dönüşüme evrilmesinin en etkili yolu ise kuşkusuz eğitimden geçiyor. Peki, Türkiye’de sürdürülebilirlik ve eğitim arasındaki bu kırılgan ilişki nasıl şekilleniyor? Son gelişmeler bize ne söylüyor?

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli

2024 yılında yürürlüğe giren ve 2024-2025 eğitim öğretim yılında uygulanmaya başlanan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, sürdürülebilirlik konusunda önemli bir paradigma değişimini temsil ediyor. Akademik bir inceleme, bu yeni modelin öğretim programları ortak metninin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH) ile önemli ölçüde örtüştüğünü ortaya koyuyor.

Özellikle dikkat çekici olan, programda yer alan öğrenci profili, genel amaçlar ve okuryazarlık becerileri başlıklarının sürdürülebilirlik

hedeflerine en fazla içerik barındıran bölümler olması. Öğrenci profili “yetkin ve erdemli insan” yetiştirme hedefi doğrultusunda, adil, saygılı ve tabiata duyarlı bireylerin yetiştirilmesini öngörüyor.

Modelde yer alan sekiz farklı okuryazarlık türü arasında bilgi, dijital, finansal, görsel, kültür, vatandaşlık, veri ve sürdürülebilirlik okuryazarlığı bulunuyor. Bu çeşitlilik, öğrencilerin gelecekteki toplumsal ve ekonomik ihtiyaçlara cevap verebilecek donanıma sahip olmalarını amaçlıyor.

Sınıftan sahaya somut adımlar

Millî Eğitim Bakanlığı’nın attığı somut adımlar da umut verici. 2022-2023 eğitim öğretim yılından itibaren ortaokul 6, 7 ve 8. sınıflarda “Çevre Eğitimi ve İklim Değişikliği” dersi seçmeli olarak müfredata eklendi. Bu ders, “insan ve doğa”, “döngüsel doğa”, “çevre sorunları”, “küresel iklim değişikliği”, “iklim değişikliği ve Türkiye”, “sürdürülebilir kalkınma ve çevre dostu teknolojiler” olmak üzere altı üniteden oluşuyor.

Dersin en dikkat çekici yönlerinden biri, sadece sınıf ortamında kalmaması. Öğrenciler,

yakın çevrelerindeki okul dışı öğrenme ortamlarına yapılacak gezi ve gözlemlerle yaşadıkları çevrenin farkına varıyor, çevre sorunlarını yakından görme fırsatı buluyor. Keşfetme, sorgulama, argüman oluşturma, farkındalık geliştirme ve ürün tasarlama süreçleriyle öğrenciler pasif alıcılar değil, aktif çözüm üreticileri olarak yetiştiriliyor.

Lise düzeyinde ise 2023-2024 eğitim öğretim yılında "Sürdürülebilir Tarım ve Gıda Güvenliği" dersi müfredatı hazırlandı. Bu ders, 10 ve 11. sınıflarda haftada 2 saat olmak üzere toplam 72 saatlik bir programla işleniyor.

Altyapı ve farkındalık projeleri

"Çevre Dostu 1000 Okul Projesi", altyapı düzeyinde atılan önemli bir adım. Proje kapsamında ülke genelinde bin okulda sürdürülebilirlikle ilgili altyapı ve donanım çalışmaları yapıldı, her ilçede en az bir okulun projeden faydalanması hedeflendi.

Eğitim Bilişim Ağı (EBA) platformundaki "Sürdürülebilir Dünya" bölümü ise dijital erişilebilirlik açısından kritik öneme sahip. Çevre, iklim değişikliği ve sıfır atık konularında çeşitli eğitim içeriği sunan bu platform, çevre bilgisinin geleneksel sınıf ortamının ötesine yayılmasını hedefliyor.

Yeşil ekonomi ve beceri Eğitimi

Sürdürülebilirlik eğitimi sadece okul sıralarıyla sınırlı değil; mesleki eğitim ve yeşil ekonomi dönüşümüyle de iç içe. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) raporlarına göre, yeşil enerji politikalarına eşlik edecek kapsamlı Adil Geçiş politikaları gerekiyor. Bu kapsamda, teknik ve mesleki eğitim sisteminin modernleştirilmesi, beceri setlerinin sağlanması ve özellikle kadınlara yönelik beceri eğitimine yatırım yapılması öngörülüyor.

Halk Eğitim Merkezleri'nin geri dönüşüm ve sıfır atık konulu isteğe bağlı dersler sunması, çevre eğitiminin resmi eğitim sistemi dışında da yaygınlaştırılması açısından önemli.

Eksiklikler ve gelecek

Elbette her reform gibi bu süreçte de eksiklikler var. Akademik incelemeler, öğretim programlarındaki bütünlük beceriler başlığının sürdürülebilirlik hedeflerine en az içerik barındıran bölüm olduğunu gösteriyor. Ayrıca, öğretmenlerin sürdürülebilir kalkınma hedefleri konusundaki farkındalık düzeylerinin artırılması için daha fazla çalışmaya ihtiyaç var.

Sürdürülebilirlik eğitiminin başarısı, öğrencilerin bu konularda sadece bilgi edinmesi değil; davranış değişikliği göstermesi, eleştirel

düşünme becerisi kazanması ve aktif vatandaşlık bilinciyle hareket etmesiyle ölçülmeli. Bu da ancak disiplinler arası, uygulamaya dayalı ve toplumla bütünlük bir eğitim anlayışıyla mümkün.

Sonuç olarak Türkiye'de sürdürülebilirlik ve eğitim arasındaki ilişki, son yıllarda köklü bir dönüşüm yaşıyor. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu yapısı, yeni derslerin müfredata eklenmesi ve altyapı projeleri bu dönüşümün somut göstergeleri. Ancak asıl başarı, bu politikaların sahada ne kadar etkili uygulandığında ve öğrencilerin bu bilinci yaşamlarına ne ölçüde entegre ettiğinde kendini gösterecek.

Eğitim, sürdürülebilir bir gelecek inşasının en uzun vadeli ve en etkili yatırımıdır. Türkiye'nin bu yatırımı kararlılıkla sürdürmesi, gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmanın en temin yolu olacaktır.

Sürdürülebilirlik, öğretilebilir bir değerdir; ancak yaşayarak, deneyimleyerek ve sorgulayarak içselleştirilebilir. Eğitim sistemimizin bu hassas dengeyi kurması hem akademik hem de ahlaki bir sorumluluktur.

Keyifli okumalar...

Efe Gökçe

Temiz enerjiye 75 milyar euro

■ Avrupa Yatırım Bankası, önümüzdeki üç yıl içinde temiz enerji projelerine 75 milyar euro'yu aşan bir finansman sağlamayı planlıyor. Kaynak; rüzgâr ve güneş enerjisi yatırımlarının yanı sıra şebeke altyapısı ve enerji verimliliği projelerine yönlendirilecek. Hedef, hem kurulu gücü artırmak hem de özel sektör yatırımlarını harekete geçirerek enerji dönüşümünü hızlandırmak ve Avrupa'nın enerji sistemini dayanıklı hale getirmek. Bu kapsamlı hamle, Avrupa'nın iklim hedeflerine ulaşma sürecinde kritik bir kaldıraç etkisi yaratmayı amaçlıyor.

Çin'den yeni iklim planı

■ Çin'in açıkladığı yeni beş yıllık plan, toplam karbon salımını değil, ekonomi başına düşen emisyon yoğunluğunu yüzde 17 azaltmayı hedefliyor. Bu yaklaşım, ülke çapında ekonomik büyüme sürerken birim başına düşen emisyonların gerilemesini öngörüyor ancak toplam salımın ne yönde değişeceğine dair henüz net bir taahhüt içermiyor. Bu nedenle plan, iklim hedeflerinin gerçek etkisi ve yeterliliği konusunda tartışmaları yeniden alevlendirirken, küresel ölçekte nasıl karşılık bulacağı da merak ediliyor.

Amazon'dan yeni model

■ Amazon, küresel çaptaki tedarikçilerini temiz yakıt kullanımına ve karbon kredisi yatırımlarına yönlendirmek için finansal destek içeren yeni bir model açıkladı. Dünya devlerinden biri olan şirket, yalnızca kendi operasyonlarından değil, tedarik zinciri boyunca oluşan emisyonlardan da sorumluluk almayı hedefliyor. Ancak karbon kredilerinin gerçek etkisi ve küçük ölçekli tedarikçilerin bu dönüşüme ne ölçüde uyum sağlayabileceği, tartışılmaya devam eden kritik başlıklar arasında yer almaya devam ediyor.

Körfez'de çevresel risk derinleşiyor

■ Körfez'de tırmanan çatışma, enerji altyapısına verilen zarar üzerinden hava, su ve toprakta ciddi bir kirlilik riski yaratıyor. Yetkililer tarafından yoğun duman ve kimyasal salımların yağışla birlikte ekosistemlere karışabileceği belirtilirken, petrol taşımacılığındaki yoğunluk sızıntı ihtimalini artırıyor. Bölgede yaşananlar nedeniyle ulaşım rotalarının uzaması daha fazla yakıt tüketimine yol açarken, aynı şekilde su üretim ve arıtma sistemleri de giderek daha kırılgan ve kesintilere açık bir hale geliyor.

**DÜNYA İÇİN
HAREKET ET**

İnsanlığın Gelişmesi Adına, **İnsanlar için Değerli Olanı Koruyoruz**

AXA Türkiye olarak, 130 yılı aşkın süredir sürdürülebilir bir dünya hedefi için çalışıyoruz. Bu hedefi yalnızca sigortacılıkla sınırlandırmıyoruz; sürdürülebilirliği ekolojik, ekonomik ve toplumsal unsurlar arasındaki dengeyi kurmak adına işimizin bir parçası haline getiriyoruz.

Dünya Dostu Sigortacılık yaklaşımımızla çevresel etkiyi en aza indireyecek çalışmalar yaparken, yeşil yatırımlarımızın payını artırıyoruz.

axasigorta.com.tr

Bahçivan: “Ulusal Su Planı, son derece stratejik bir hamle”

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, “Ulusal Su Planı, Türkiye’nin su kaynaklarının sürdürülebilirliği için son derece stratejik bir hamle” dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın imzasıyla 14 Mart 2026 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren ve 2026-2035 dönemini kapsayan Ulusal Su Planı’na yönelik açıklamalarda bulundu. Planın Türkiye’nin su kaynaklarının korunması ve sürdürülebilir yönetimi açısından son derece stratejik bir hamle olduğuna dikkat çeken Bahçivan, Su Kanunu için de “Kritik bir öncül adım” değerlendirmesini yaparak, “Suyun sürdürülebilir yönetimi için tüm paydaşlara kritik rol düşüyor” uyarısında bulundu.

Su-enerji-gıda dengesi

Bahçivan, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan, sekiz hedef, 31 strateji ve 141 eylemden oluşan ve bu eylemlerden 18’i kısa vadede (2026-2028), 17’si orta vadede (2026-2031) ve 106’si uzun vadede (2026-2035) hayata geçirilecek şekilde belirlenen planın, su-enerji-gıda dengesini gözetken yaklaşımı, yapay zekâ tabanlı izleme sistemleri, kayıpların azaltılması için akıllı teknolojiler gibi yenilikleri kapsamının dikkat çekici olduğunu da vurgulayarak şunları söyledi: “Plan, Türkiye’nin

su güvenliği sağlamak, afet risklerini azaltmak, verimliliği artırmak ve çevresel kaliteyi korumak için hazırlanmış çok önemli stratejik bir belge.”

Çalışmalar devam ediyor

Suyun gıda güvenliğinden sanayi üretimine, şehirlerin sürdürülebilirliğinden ekonomik kalkınmaya kadar pek çok alanı doğrudan etkileyen stratejik bir değer olduğuna dikkat çeken Bahçivan, şunları söyledi:

“İstanbul Sanayi Odası olarak bu alanda 2023 yılında yoğun çalışmalar başlattık ve bu kapsamda, su ve atık su konusunun tüm boyutlarını, akademi, sanayi, kamu ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin katıldığı çalıştaylarda ele aldık.

2024 yılında da Odamız tarafından İTÜ’nün uzman akademisyenleriyle hazırlanan ‘İklim Değişikliği ve Su Yönetimi: Sanayi Sektörü Raporu’nda Türkiye’nin ‘Su Gerçeği’ni tüm yönleriyle ele alarak kamuoyuyla paylaştık. Bugün hayata geçirilen Ulusal Su Planı’nın da kamu, özel sektör, akademi ve toplumun tüm kesimlerini ortak bir hedef etrafında buluşturan güçlü bir yol haritası sunduğunu düşünüyoruz. İstanbul Sanayi Odası olarak sürdürülebilir üretim anlayışıyla, sanayimizin su verimliliğini artıracak, kaynaklarımızı koruyacak ve ülkemizin su güvenliğine katkı sağlayacak her türlü çalışmanın içinde olmaya; bilgi üretmeye, çözüm geliştirmeye ve ortak aklı güçlendirmeye kararlılıkla devam edeceğiz.”

Aydem'den hem kapasite artışı hem de yönetimde kadın gücü

Türkiye'nin tamamen yenilenebilir kaynaklardan enerji üreten en büyük şirketi Aydem Yenilenebilir Enerji, Uşak Rüzgâr Enerji Santrali'nde

(RES) hayata geçirdiği 12 MW'lık kapasite artışı ile toplam kurulu gücünü 1.210 MW'a yükseltti. Bu yatırımla birlikte şirketin rüzgâr kurulu gücü de 268,5 MW'a ulaştı. Böylece tesisin mevcut üretimine ek olarak, yıllık yaklaşık 40 milyon kWh temiz enerji üretimi gerçekleştirilmesi öngörülmüyor. Bu üretim miktarı yaklaşık 15 bin hanenin yıllık elektrik ihtiyacına karşılık geliyor. Yılda yaklaşık 20 bin ton karbon emisyonunun önlenmesi hedefleniyor.

Aydem Yenilenebilir Enerji Genel Müdürü Uğur Yüksel, "Önümüzdeki aylarda Uşak'ta kapasite artışı kapsamında 6 MW kurulu güce sahip bir türbini daha devreye almayı planlıyoruz" dedi. Aydem Yenilenebilir Enerji'nin yönetim kurulunda da bağımsız üye değişikliği yaşandı. Enerji ve finans sektörlerinde üst düzey deneyime sahip olan Betül Sarıkaya yeni bağımsız Yönetim

Kurulu Üyesi olarak göreve başladı. Daha önce, Yüzde 30 Kulübü Türkiye tarafından 'Kadınlarla Güçlendirilmiş Yönetim Kurulu' ödülüne de layık görülen Aydem Yenilenebilir Enerji Yönetim Kurulu'nda kadın üye sayısı 5'e yükseldi.

Savaşın ekonomik dalgası üretim bantlarını zorluyor

Orta Doğu'da yaşanan savaşın küresel enerji piyasalarında yarattığı dalgalanma, petrol fiyatlarında yaşanan hızlı yükseliş, özellikle enerji ve petro-kimya türevli ham maddelere dayalı sektörlerde ciddi maliyet baskısı oluşturuyor. Plastik Sanayicileri Federasyonu (PLASFED) Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Karadeniz, savaşın ekonomik bir dalga yarattığını belirterek, "İlk değerlendirmelerimize göre enerji ve ham madde maliyetlerinde kısa süre içinde önemli ölçüde artışlar yaşandı. Mevcut koşulların bu şekilde devam etmesi halinde maliyetlerin hızla yükselebileceğini öngörebiliriz" dedi.

Karadeniz, plastik sektöründe ham maddenin üretim maliyetleri

içindeki payının ürünün türüne göre yüzde 70 ile yüzde 85 arasında değiştiğini belirterek, "Bu süreç aynı şekilde devam ederse, A'dan Z'ye tüm ürünlerde zam kaçınılmaz olacak ve doğrudan tüketici bu durumdan etkilenenler. Maliyet baskısının özellikle ambalaj, temizlik ürünleri, lojistik ve perakende zincirlerinde artması bekleniyor. Sonuç olarak, maliyetlerin tüketici fiyatlarına yansımaları ve daha kritik seviyelere ulaşması olası görünüyor" diye konuştu.

Türk sanayicisinin bugüne kadar birçok küresel krizden üretim gücü ve esnekliği sayesinde çıkmayı başardığını hatırlatan Karadeniz, mevcut koşulların sanayici açısından son yılların en zor dönemlerinden birine işaret ettiğini ifade etti.

Rezerv seçeneği tartışılıyor

■ Orta Doğu'daki çatışmanın etkisiyle yükselen petrol fiyatları, G7 ülkelerini yeniden kritik bir kararın eşiğine getirdi. Gündemde, stratejik petrol rezervlerinin piyasaya sürülüp sürülmeyeceği bulunuyor. Böyle bir adım fiyatları kısa vadede dengeleyebilir ancak krizin derinleştiği yönünde güçlü bir sinyal de verebilir. Temkinli bir duruş sergileyen ülkeler, müdahale seçeneğini de masada tutuyor. Bu süreçte alınacak kararlar, enflasyon ve jeopolitik dengeleri de etkileyecek bir dönüm noktası olma potansiyeli taşıyor.

Apple ilk raundu aldı

■ Apple'ın karbon nötr olarak pazarladığı bazı akıllı saat modellerine yönelik açılan greenwashing davası ABD'de ilk aşamada reddedildi. Mahkeme, tüketici iddialarının yeterli kanıtla desteklenmediğine hükmetti. Ancak süreç kapanmadı ve dava daha güçlü delillerle gündeme gelebilir. Bu gelişme, karbon nötr beyanlarının sınırları ve şirketlerin çevresel iddialarının nasıl denetlenmesi gerektiği tartışmasını canlı tutuyor. Karar, dev markaların sürdürülebilirlik iletişiminde daha şeffaf bir yaklaşım benimsemesi gerektiğini ortaya koyuyor.

Dünyada tatlı su krizi

■ Artan nüfus, iklim değişikliği ve kirlilik, dünyanın sınırlı tatlı su kaynakları üzerindeki baskıyı hızla artırıyor. Kullanılabilir su miktarı zaten kısıtlıyken, aynı kaynak tarım, sanayi ve günlük yaşam arasında paylaşılmak zorunda kalıyor. Kuraklık, düzensiz yağış rejimleri ve yer altı sularının hızla tükenmesi su stresini derinleştirirken, milyarlarca insanın hâlâ güvenli ve erişilebilir suya ulaşamaması küresel ölçekte giderek büyüyen bir kırılganlık ve aynı zamanda sağlık tehlikesi yaratıyor.

Liderliği yeniden yapılandırdı

■ Nike, sürdürülebilirlik stratejisini güçlendirmek amacıyla Cimarron Nix'i Chief Sustainability Officer olarak atadı. Bu atama, şirketin sürdürülebilirlik hedeflerini doğrudan üretim ve tedarik zinciri süreçlerine entegre etme niyetini net biçimde ortaya koyuyor. Artık marka açısından sürdürülebilirlik konusu yalnızca iletişim diliyle sınırlı kalmayıp, operasyonel kararların merkezine yerleşen bir yönetim başlığı haline geliyor; kurumsal strateji ile birlikte performansın ölçüldüğü alan da genişliyor.

İYİ BİR GELECEK İÇİN

Gezegene ve kaynaklarımıza saygıyla, sürdürülebilirliği tüm faaliyetlerimizin* merkezine taşıyoruz. Çalışanlarımız, iş ortaklarımız ve dağıtım kanallarımızla birlikte sadece hizmet üretmiyor, ortak bir gelecek için değer yaratıyoruz. Çünkü herkesin daha iyi bir geleceği hak ettiğini biliyoruz. Bu sorumlulukla, yarının izini bugünden sürüyoruz.

*2025 Entegre Faaliyet Raporu

Türkiye İş Bankası kuruluşudur.

TÜRKİYE BANKASI

Detaylar ve hedeflerimiz için
2025 Entegre Faaliyet Raporumuzu
inceleyebilirsiniz.

GCA GENEL MÜDÜRÜ | DR. ABDULLAH GAYRET

CAM ASLINDA ATIK DEĞİL DEĞERLİ BİR HAM MADDEDİR

■ Nüshet Çamuşoğlu

Cam ambalaj sektörünün devlerinden GCA, üretimden sürdürülebilirliğe uzanan kapsamlı bir dönüşümün liderliğini üstleniyor. Dijitalleşme, enerji verimliliği ve dögüsel ekonomi odaklı projeleriyle sektörün geleceğine yön verdiklerini açıklayan GCA Genel Müdürü Dr. Abdullah Gayret, Yeşil İş Platformu Dergisi'ne verdiği röportajda şirketin vizyonunu, yenilikçi projelerini ve camın geleceğini şekillendiren stratejilerini anlattı.

■ Öncelikle sizi ve ekibinizi kısaca tanıyabilir miyiz?

Cam ambalaj sektöründe yaklaşık 25 yıla yaklaşan deneyime sahibim. 1977 yılında Kütahya'da doğdum; İstanbul Teknik Üniversitesi Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği Bölümü'nden mezun olduktan sonra yüksek lisans ve doktora ça-

lışmalarımı Dumlupınar Üniversitesi'nde İşletme alanında tamamladım. Harvard ve Columbia gibi üniversitelerde çeşitli yönetim programlarına katıldım; 2023 yılında Columbia Business School'da B2B Marketing Strategy Programı'nı, 2024 yılında ise Harvard Business School'da Advanced Management Programı'nı tamamladım. Profesyonel hayatıma 1999 yılında Gürok Grubu bünyesinde başladım. LAV Fabrikaları'nda elektrik bakım mühendisliğiyle başlayan kariyerim, yıllar içinde üretim süreçlerinin farklı aşamalarında üstlendiğim görevlerle Üretim Müdürlüğüne uzandı. Bu süreçte, cam üretim teknolojilerini yakından tanıdım ve operasyonel yönetim deneyimi kazandım. 2014 yılında GCA üretim tesisinin kurulmasıyla GCA Genel Müdürü olarak görevlendirildim ve o tarihten bu yana bu görevi sürdürüyorum. Bugün birlikte çalıştığım ekip; üretim, mühendislik,

“

Cam atık aslında bir atık değil, üretime kazandırılacak değerli bir ham madde niteliği taşır. Camın çöpe atılarak toprağa gömülmesi, ekonomiye kazandırılacak önemli bir kaynağın kaybedilmesi anlamına gelir.”

sürdürülebilirlik ve dijital dönüşüm alanlarında uzmanlaşmış güçlü bir kadrodan oluşuyor. Sektörün gelişimine katkı sağlayan platformlarda da aktif rol alıyorum. 2021 yılından bu yana ÇEVKO Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi, 2022'den itibaren FEVE (Avrupa Cam Ambalaj Üreticileri Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesi) ve 2023'ten bu yana ASD (Ambalaj Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Üyesi) olarak görev yapıyorum. Bu görevler sayesinde hem Türkiye'de hem uluslararası platformlarda cam ambalaj sektörünün gelişimine katkı sunuyorum.

GCA olarak 2030 yılına kadar enerjimizin yüzde 30'unu yenilenebilir kaynaklardan sağlamayı ve cam kırığı kullanım oranımızı yüzde 35 seviyesine yükseltmeyi hedefliyoruz.

■ Sürdürülebilir çalışmalarınızla Türkiye'de cam ambalaj sektörünü ileriye taşıyorsunuz. Yeni projeleriniz nelerdir?

Cam ambalaj sektörünün geleceği döngüsel ekonomi, enerji verimliliği ve dijitalleşme alanlarında atılan adımlara bağlı. Biz bu dönüşümü "Gelecek için GCA" programı altında yürütüyoruz. Cam üretim hatlarımızda kullandığımız teknolojiyi dijitalleşme ve otomasyon uygulamalarıyla entegre ederek süreçleri gerçek zamanlı izlenebilir hale getiriyoruz. Böylece enerji tüketimi ve kaynak kullanımını veriye dayalı olarak yönetilebiliyor. Bu yaklaşım aynı zamanda uzun vadeli sürdürülebilirlik hedeflerimizin de temelini oluşturuyor. 2030 yılına kadar emisyonlarımızı yüzde 30 azaltmayı, enerjimizin yüzde 30'unu yenilenebilir kaynaklardan sağlamayı ve cam kırığı kullanım oranımızı yüzde 35 seviyesine yükseltmeyi hedefliyoruz. İkinci önemli alan ise döngüsel ekonomi projeleri. EKOMAT projesi bu yaklaşımın sahadaki en somut örneklerinden biri. Hayata geçirdiğimiz

bu model sayesinde ambalajların depozito iade makineleri aracılığıyla geri dönüşüme kazandırılacağı bir altyapı oluşturduk. HORECA kanalı için geliştirdiğimiz yeniden doluma uygun şişe çözümleri de kaynak verimliliğini artıran önemli uygulamalar arasında yer alıyor. Sürdürülebilirlik yaklaşımımız üretim ve geri dönüşüm projeleriyle sınırlı kalmıyor. 2030 hedeflerimiz kapsamında fabrika ve ofislerimizde oluşan atıkların yüzde 80'ini geri dönüştürmeyi, tedarikçilerimizin yüzde 60'ının sürdürülebilirlik performansını değerlendirmeyi ve insan kaynağımızı bu dönüşümün merkezine yerleştirmeyi amaçlıyoruz. Bu doğrultuda her çalışmamıza yılda 50 saat gelişim fırsatı sunmayı ve "sıfır iş kazası" hedefi doğrultusunda güvenli bir çalışma ortamı sağlamayı önceliklerimiz arasında görüyoruz.

■ Cam ambalajın sürdürülebilirlik açısından sunduğu avantajları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cam ambalajın sürdürülebilirlik açısından en güçlü özelliği, doğası gereği sonsuz kez geri dönüştürülebilen bir malzeme olmasıdır. Cam, kimyasal olarak inert bir yapıdadır; yani gıda veya içeceklerle etkileşime girmez ve içeriğin tadını ya da kalitesini değiştirmez. Bu nedenle hem sağlık hem de çevre açısından güvenli bir ambalaj çözümü sunar. Camın en önemli avantajı, geri dönüşüm sürecinde malzeme kalitesini kaybetmemesidir. Cam ambalaj tekrar tekrar eritilip yeniden üretildiğinde bile ilk günkü özelliklerini korur. Bu noktada cam kırığı dediğimiz geri dönüştürülmüş camın üretim süreçlerine yeniden dâhil edilmesi kritik bir rol oynuyor. Cam kırığı fırına giren ana ham maddelerden biridir ve üretim sürecinde

EKOMAT Projesi

2023 yılı sonuna kadar devam eden EKOMAT Projesi kapsamında, cam ambalajların depozito iade makineleri aracılığıyla geri dönüşüme kazandırılabilmesi için bir altyapı oluşturduk. 1,5 yıllık proje süresi boyunca bu sistem üzerinden 2,3 milyon cam ambalaj yeniden ekonomiye kazandırıldı.

EKOMAT'ı kurum içinde de yaygınlaştırmayı hedefliyoruz. Projenin çalışanlarımız için ofis ve fabrikalarımızda yeniden devreye alınmasını planlıyoruz. Sürdürülebilir dönüşümün önce kurumların kendi içinden başlaması gerektiğine inanıyoruz. Her kurumun kendi süreçlerinde attığı küçük ama somut adımların zamanla daha geniş bir etki yaratacağına ve yerelden başlayarak daha geniş ölçekte bir dönüşüme katkı sağlayacağına inanıyoruz.

malarla üretim süreçlerimizi verimli hale getiriyoruz. Bizim yaklaşımımız enerjiyi tahmin ederek değil, veriyi görerek yönetmek. Üretim süreçlerini gerçek zamanlı izleyebildiğimiz dijital altyapı sayesinde enerji tüketimini anlık olarak takip edebiliyoruz. Bu sayede 2024 yılı itibarıyla üretim süreçlerimizde yaklaşık yüzde 7 oranında enerji tasarrufu sağladık. Cam üretiminde önemli kaldıraçlardan biri de cam kırığı kullanımımızdır. Cam kırığı oranındaki artış, üretim sürecinde ihtiyaç duyulan enerjiyi ve buna bağlı karbon emisyonunu doğrudan azaltır. Geri dönüştürülmüş cam kullanımını artırmak sürdürülebilirlik yol haritamızın önemli başlıklarından biri.

■ Türkiye cam ambalaj sektörünün mevcut durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye cam ambalaj sektörü son yıllarda hem üretim kapasitesi hem de teknolojik dönüşüm açısından önemli bir gelişim gösteriyor. Özellikle döngüsel ekonomi, depozito sistemleri ve geri dönüşüm altyapısının güçlenmesiyle birlikte sektörün sürdürülebilirlik perspektifi de giderek güçleniyor. Türkiye'nin güçlü üretim altyapısı ve gelişmiş gıda-içecek sektörü cam ambalaj için önemli bir potansiyel oluşturuyor. Avrupa'da sürdürülebilir ambalaj talebinin artması da cam ambalajın önemini artırıyor. Çevresel etkisi düşük, geri dönüştürülebilir ve güvenli ambalaj çözümlerine yönelik global talebin artması, cam ambalajın uluslararası pazarlarda güçlü bir konum kazanmasına katkı sağlıyor. Sektör açısından en kritik başlıklardan biri ise geri dönüşüm sistemlerinin güçlendirilmesi ve nitelikli cam kırığına erişimin artırılması. Depozito Yönetim Sistemi gibi uygulamalar bu açıdan önemli bir eşik oluşturuyor.

Cam ambalaj sektörünün geleceği döngüsel ekonomi, enerji verimliliği ve dijitalleşme alanlarında atılan adımlara bağlı.

enerji ihtiyacını azaltır. Cam ambalaj sektöründe sürdürülebilir üretimin en önemli göstergelerinden biri, üretimde kullanılan cam kırığı oranıdır. Diğer ambalaj türleri arasında geri dönüşüm açısından cam ambalaja en yakın yapı metal ambalajlardır. Metal de yüksek geri dönüşüm oranlarına sahip bir malzemedir. Ancak camın en önemli farkı, geri dönüşüm

sırasında kalite kaybı yaşamaması ve doğrudan aynı ürün grubunda yeniden kullanılabilmesidir. Özellikle gıda ve içecek sektöründe cam ambalaj sürdürülebilirlik açısından çok güçlü bir konuma sahip.

■ Kütahya 1. OSB'de yer alan GCA tesislerinde enerji verimliliği ve karbon emisyonunun azaltılması adına hangi somut adımları atıyorsunuz?

Kütahya'daki tesisimizde sürdürülebilirlik yaklaşımını enerji verimliliği ve dijitalleşme odağında şekillendiriyoruz. Gerçekleştirdiğimiz güneş enerjisi yatırımı elektrik enerjimizi yenilenebilir bir kaynaktan elde etmemiz, karbon emisyonunu azaltma hedefimizin önemli bir parçasını oluşturuyor. Bunun yanında rejeneratif fırın teknolojileri, baca gazı ölçüm sistemleri ve ham madde optimizasyonu gibi uygula-

Avrupa'daki uygulamaları Türkiye'ye taşıyoruz

FEVE üyeliğimiz, cam ambalaj sektörünün uluslararası ölçekte gelişimini takip etmek açısından bizim için önemli bir platform. Üyelik sayesinde Avrupa'daki sürdürülebilirlik standartlarını, teknolojik gelişmeleri ve düzenleyici çerçeveleri yakından izleme fırsatı buluyoruz. Döngüsel ekonomi, geri dönüşüm altyapıları ve karbon azaltım stratejileri gibi konularda Avrupa'daki iyi uygulamaları Türkiye'ye taşıma imkânı elde ediyoruz. GCA olarak, deneyimlerini paylaşan ve sektörel dönüşüme katkı sağlayan bir aktör olmayı hedefliyoruz. Cam ambalajın sürdürülebilirlik açısından sahip olduğu güçlü potansiyelin geniş ölçekte hayata geçirilmesi için uluslararası iş birliklerinin büyük değer yarattığına inanıyoruz.

■ **Nisan ayını "Cam Atık Ayı" çerçevesinde değerlendirdiğimizde, camın sonsuz kez geri dönüştürülebilir bir malzeme olması sürdürülebilirlik stratejinizi nasıl şekillendiriyor?**

Nisan ayının "Cam Atık Ayı" olarak değerlendirilmesi, camın sürdürülebilirlik açısından taşıdığı değeri

anlatmak için önemli bir fırsat. Kullanılmış bir cam ambalaj geri toplandığında kırık cam haline getiriliyor ve yeniden fırına girerek yeni bir şişe veya kavanoz olarak üretim sürecine geri dönebiliyor. Cam atık aslında bir atık değil, yeniden üretime kazandırılacak değerli bir ham madde niteliği taşıyor. Camın çöpe atılarak toprağa gömülmesi, ekonomiye yeniden kazandırılacak önemli bir kaynağın kaybedilmesi anlamına geliyor. Bu durum sürdürülebilirlik stratejimizi doğrudan şekillendiriyor. Cam üretiminde kullanılan kırık cam oranı arttıkça hem enerji tüketimi hem de karbon emisyonu düşüyor. Örneğin kırık cam oranındaki her yüzde 10'luk artış yaklaşık yüzde 2,5 enerji tasarrufu ve yüzde 5 emisyon azaltımı anlamına geliyor. Geri dönüşüm yalnızca çevresel bir sorumluluk değil, aynı zamanda üretim süreçlerinin daha verimli ve düşük karbonlu hale gelmesini sağlayan kritik bir unsur.

Yeniden doluma uygun şişe çözümleri ve cam kırığı kullanımını artırmaya yönelik çalışmalar da camın yaşam döngüsünü uzatan önemli uygulamalar arasında yer

alıyor. Sorumlu Restoran Hareketi'ne katılımımız da cam kırığı toplama ve sürdürülebilirlik alanında atılan önemli adımlardan biri. Sektör paydaşlarıyla geliştirilen iş birlikleri ve yerelde ortaya çıkan iyi uygulama örnekleri de cam ambalajların geri kazanımını destekleyen değerli katkılar sunuyor. Üretimden geri dönüşüm altyapısına kadar uzanan tüm süreçlerde hedefimiz camın döngüsel ekonomideki rolünü güçlendirmek ve kaynakların daha verimli kullanılmasını sağlamak.

Kırık cam oranındaki her yüzde 10'luk artış yaklaşık yüzde 2,5 enerji tasarrufu ve yüzde 5 emisyon azaltımı anlamına geliyor.

YEŞİL İŞ Özel HURDAM Cam Kategorisi Açılıyor

HURDAM.net ile atık camlarınızı değerlendirip, kazancınızı artırmaya başlayabilirsiniz.

www.Hurdam.net

Sanayide yeşil dönüşüm için imzalar atıldı

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Sıfır Atık Vakfı arasında, sıfır atık bilincinin yaygınlaştırılması ve sanayide yeşil dönüşümün hızlandırılması amacıyla iş birliği protokolü imzalandı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Sıfır Atık Vakfı arasında, üretim süreçlerinde kaynak verimliliğinin artırılması, atık oluşumunun önlenmesi ve azaltılması, atıkların ikincil ham madde olarak değerlendirilmesi, dögüsel ekonomi yaklaşımının ve sanayide dögüsel sistemlerin yaygınlaştırılması, yeşil üretim ve temiz teknoloji uygulamalarının teşvik edilmesi ve sıfır atık uygulamalarının geliştirilmesini amacıyla iş birliği protokolü hazırlandı. Protokolün imza töreni, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ile Sıfır Atık Vakfı Başkanı Samed Ağırbaş'ın katılımıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında düzenlendi.

Sıfır Atık liderliği

Bakanlık olarak tüm ilgili kurumlarla birlikte Türkiye'de özellikle sanayinin yeşil dönüşüm odaklı çalışmalarını himaye etmeye ve bu alanı güçlendirmeye gayret ettiklerini açıklayan Kacır, "Hem sanayi sektörlerinde karbon emisyonlu azaltıcı yatırımların hızlanması hem dögüsel ekonomiye ilişkin inisiyatiflerin güçlenmesi için büyük bir gayret içindeyiz" dedi.

Sıfır Atık Vakfı'nın hem Türki-

ye'de hem de küresel düzeyde bu alanda liderlik eden çok önemli bir sivil toplum kuruluşu olduğunu ifade eden Bakan Kacır, önümüzdeki dönemde hem bakanlık hem Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB), Türk Standartları Enstitüsü (TSE) gibi ilgili kurumlar eliyle yürütecek çalışmalarda Sıfır Atık Vakfı ile çok daha güçlü bir iş birliği gerçekleştirileceğini kaydetti. Bakan Kacır, bu yıl Türkiye'nin ev sahipliği yapacağı COP31 Zirvesi'nin Türkiye'nin dünyaya bu alanda yürüttüğü çalışmaları en güçlü şekilde taşıyacağı bir platform olacağını da sözlerine ekledi. Sıfır Atık Vakfı Başkanı Samed Ağırbaş ise kendisinin de zirvede Yüksek Düzeyli İklim Şampiyonu olarak görev üstleneceğini belirterek, 2017 yılında Emin Erdoğan'ın liderliğinde başlatılan Sıfır Atık hareketinin

bugün dünyanın 193 ülkesinde karşılık bulduğunu açıkladı.

Bakanlar oturumu hazırında

Sanayide yeşil dönüşümün büyük önem taşıdığına da dikkati çeken Ağırbaş, Bakan Kacır'ın ev sahipliğinde uluslararası kuruluşların da katılacağı bakanlar oturumu düzenleyeceklerini açıkladı: "Bakanlar oturumunu Haziran ayında yapmayı planlıyoruz. Burada hem ülkeler sanayi bağlamında, teknoloji bağlamında, COP'ta neleri görmek istiyor, bunlar tartışılacak ve önümüzdeki süreçte bakanlığımızın liderliğinde başta uluslararası kuruluşlarla ve diğer kurumlarla nasıl bir iş birliği yapılacak, bunlar tartışılacak. COP31 herkesin COP'u olsun istiyoruz ve dünya coğrafyalarındaki bütün topluluklar COP31'de kendini bulsunlar, kendini ifade edebilsinler. Bu alanda herkesin sesini dinlemek istiyoruz."

Ortaokul öğrencileri maruldan şampuan geliştirdi

FMV Florya Işık İlköğretim fen bilimleri laboratuvarında üç yıldır sürdürülen proje kapsamında kurulan hidroponik sistem, bitkilerin toprak yerine besin açısından zengin su içinde yetişmesini sağlıyor. Katlı ve dikey olarak tasarlanan sistem sayesinde sınırlı bir alanda çok sayıda bitki yetiştirilebiliyor. Öğrenciler her gün düzenli olarak suyun pH ve besin değerlerini ölçerek bitkilerin gelişimini takip ediyor. Projenin ilk yılında öğrenciler hidroponik

sistemde yetiştirilen marulları kullanarak bir kısmını okul yemekhanesinde, bir kısmını laboratuvarında bitki özütü çalışmalarında kullandı. Elde edilen marul özütlerinden doğal içerikli sabun ve nemlendirici krem üretildi. "Hidroponik Sistemle Yetiştirilen Marullardan Sabun ve Krem Yapımı" adlı proje, Eyüboğlu Fen Bilimleri Proje Yarışması'nda birincilik elde etti. İkinci yıl marullar tohumdan yetiştirildi ve bitkilerden elde edilen özütler kozmetik ürün

geliştirmede kullanıldı. Böylece öğrenciler, formülasyonu kendilerine ait bitkisel içerikli bir şampuan geliştirdi. "Işık Marul Özlü Şampuan" adı verilen proje, TÜBİTAK Avrupa Bölge Sergisi'nde 2 bin 198 proje arasından seçilerek Avrupa Bölgesi'nde ilk 13 proje arasına girdi ve bölge finalinde ikincilik derecesi elde etti. Aynı proje ALKEV Fen Bilimleri Proje Yarışması'nda "Genç Bilim İnsanı" ödülüne layık görülürken, Başakşehir İnovasyon Proje Yarışması'nda da yüzlerce proje arasından derece elde etti.

CBME Türkiye, fuarcılık sektörüne örnek oluyor

Informa Markets tarafından 2-5 Aralık 2026 tarihlerinde 44'üncüsü düzenlenecek olan CBME Türkiye, sürdürülebilirlik alanında örnek bir uygulamaya imza atıyor. Fuar, belirli metrekareler altındaki katılımcı

stantlarının tamamen geri dönüştürülebilir malzemelerden oluşmasını şart koşuyor. Uygulama sayesinde hem atık malzemede, hem de iş gücünde büyük oranda tasarruf sağlanıyor. Fuar alanında kullanılan halılar ise, yardıma muhtaç hayvanların sahiplendirilene kadar güvenle yaşayabilecekleri geçici bir yaşam alanı sağlayan Kurtaran Ev'e bağlanıyor.

Anne, bebek ve çocuk ürünleri pazarında Orta Doğu, Kuzey Afrika, Doğu Avrupa ve BDT bölgelerinin en önemli uluslararası tedarik fuarı olan CBME Türkiye, İstanbul Fuar Merkezi'nde 44'üncü kez kapılarını açmaya hazırlanıyor. Aralık ayındaki fuara katılacak firmalar, yenidoğan ve bebek modasından, bebek taşıma ve güvenlik araçları-

na, bebek beslenme ve bakımından hijyen ürünlerine, ayakkabı, ev tekstili ve abiye giyimden genç modası, oyuncak ve bisikletlere kadar geniş bir yelpazede en yeni tasarımlarını sergileyecek. Sektörün bölgesindeki lider ticaret buluşması, uygulamaya koyduğu sürdürülebilirlik adımlarıyla da geri dönüşüm ekosistemine katkı sağlamayı sürdürüyor. CBME Türkiye'nin düzenleyicisi Informa Markets, belirli metrekarelerdeki stantlarda fuara katılacak firmalara, stantlarının tekrar kullanılabilir olmasını zorunlu kılıyor. 2025'teki fuarda kurulan stantların yarıya yakını bu kriteri karşılarken, ileride metrekare fark etmeksizin CBME Türkiye'nin büyük bölümünde geri dönüştürülebilir stantların kullanılması hedefleniyor.

PRİZMADAN YANSIYAN

Dr. Kubilay Kavak

“Savaş ortamında sürdürülebilirliği, çevre duyarlılığını, temiz enerjiyi eleştirmeyi marifet zanneden ve kaos zamanlarında safsata bataklığına sürüklenen bir grup türemiştir.”

ABD/İsrail-İran Savaşı, bundan yaklaşık iki ay önce yazdığım makalede yer alan nahoş bir tespiti ne yazık ki doğrulamıştır. O yazımda uluslararası ilişkiler sisteminde bir anominin doğmakta olduğunu ifade etmiş ve şöyle demiştim: “Bütün teamüllerin altüst ve diplomatik çözüm kabiliyetlerinin hercümerç olduğu günümüzde, norm ve değerlerin yeniden oluşturulacağına dair bariz işaretler mevcuttur.”

Hiç şüphesiz savaş; yol açtığı yıkımlar, söndürdüğü ocaklar ve oluşturduğu travmalar itibarıyla sevimsiz ve çirkin bir hesap görme yöntemidir. Bu yöntemin ekonomik bilançosu kadar, ekseriyetle gözden kaçan çok yüksek bir sosyal maliyeti vardır. Milli egemenliğe karşı açık bir tehdit ve kasıtlı bir tecavüz olmadıkça, savaştan sakınmak ve toplumun esenliğini barışçı yollarla temin etmeye çalışmak -bu yönüyle- asli hedef olmalıdır. Bu yazının kaleme alındığı gün itibarıyla Türkiye; bölgemizi yangın yerine çeviren savaşın daha fazla büyümemesi, yıkıcı etkilerinin minimize edilmesi ve tansiyonun düşürülmesi için kararlı ve dengeli bir tutum sergilemiştir. Bu serinkanlı tutumun sürmesi en büyük dileğimizdir.

Ortamin pusu berrak görüş imkânını daraltırken, çatışmanın vahşi yüzünü sergileyerek ve oradan meşruiyet devşirdiğini zannederek sürdürülebilirliği, çevre duyarlılığını, temiz enerjiyi eleştirmeyi marifet zanneden bir grup türemiştir. Siyasetçilerden akademisyenlere ve sosyal medyadaki klavye kahramanlarına kadar geniş bir çeşitlilik gösteren bu grupların, kaos zamanlarında sıkça görüldüğü üzere safsata bataklığına sürüklendiği izlenmektedir. Safsata;

yani muhakeme kusurları, çıkarım hataları, illiyet (nedensellik) kurama yanlışları sonucunda ortaya çıkan ve mantık açısından değersiz, isabetsiz, geçersiz argüman ve önermeler...

Bunlara toplu değil müstakil, genel değil adrese teslim cevaplar vermek şarttır, ama o tür bir gayretin sonucunda ortaya çıkacak ürünün iki dergi sayfasına sığması mümkün değildir. Konsolide itiraza geçmeden önce, yakınlarda vefat eden İlber Ortaylı'ya da bir rahmet selamı göndererek söylenmelidir ki, son günlerde sürdürülebilirlik özelinde müşahede ettiğimiz safsataların asli sebebi, ağır ve kronik bir “düşünce tembelliği”dir.

Aşağıda önce son dönemde sıkça görülen 2 safsata türü kısaca açıklanacak, sonrasında da safsatayla malul bu tür söylemlere karşı, mantığı masaya davet eden bir ikazın ipuçları sunulacaktır.

1) A dicto secundum quid ad dictum simpliciter

Sadece birkaç örneği bulunan istisnai haller için geçerli olan kuralardan genel sonuçlara veya yargılara varma yanışı, tipik bir safsata örneğidir. “Ters kaza yanılgısı” (fallacy of converse accident) veya “aceleci genelleme” (hasty generalization) olarak da bilinen bu mantık hatasının yapıldığı durumlarda, her zaman değilse bile sıklıkla önermenin sonuç kısmında kallavi bir aksaklık göze çarpar. Çünkü bu safsatanın temel sebebi, genel bir ilkenin basitleştirilmiş bir uyarlamasına dayalı olarak özel bir örnek hakkında sonuca varılmasıdır.

● Dedem bütün ömrü boyunca sigara içti ve 90 yaşına kadar yaşadı, öyleyse sigara senin için kötü bir şey değildir.

Savaş, safsata, sürdürülebilirlik...

● Bazı öğrenciler online derslerde daha başarılı oluyor, öyleyse bütün öğrenciler online eğitim tercih etmelidir.

● Köpeklerin bülbüllerden daha uzun yaşadığını duymuştum, ama Kadıköy'den aldığım bir köpek sadece on gün yaşadı. Demek ki Kadıköy'den alınan köpekler bülbüllerden daha kısa ömürlü oluyor.

Yukarıdaki örneklerden rahatlıkla anlaşılabilceği üzere mesele; bir alana, konuya, olguya, duruma, düzleme ya da segmente ait sınırlı bir yargıyı genelleştirmek ve buradan bir sonuca varmak noktasında düğümlemektedir.

2) Ignoratio elenchi

Türkiye'de spordan sanata, siyasetten kültüre birçok sahada sıklıkla rastladığımız bir başka tipik mantık kusuru, "alakasız sonuç safsatası"dır (irrelevant conclusion). Bu safsata türü, tamamen ya da büyük oranda konuyla ilgisiz, kanıtlanmış ya da kanıtlanmamış bir argümana başvurarak bir noktaya varma ve bu yolla önermenin doğruluğunu gösterme yanlışdır. Dikkatli gözlerin günlük hayatın her alanında gözleyebileceği bu safsata türünde, önermenin başlangıç kısmında iddia edilen şeyle zinhar ilgisi olmayan bir sonuca varılmaktadır.

● Hükümet enflasyonu düşürmek istiyor ama Avrupa'daki sokak gösterilerinden dolayı Türkiye'ye yabancı sermaye girişi olmuyor.

● Futbolda millî takımın yeterince başarılı olamamasının sebebi yerli krampon üretiminin azlığıdır ve bu yüzden devlet ayakkabı fabrikalarını teşvik etmelidir.

● Yapay zekâ insanlığı yeni bir

devrimin eşiğine getirmiştir, o yüzden fabrikaların kirli su deşarjları mesele olmaktan çıkmıştır.

Bu örneklerde dikkat çeken en önemli husus, doğru veya saçma olmasından bağımsız biçimde, önermenin başlangıç kısmının varılan sonuçla anlamlı bir ilişkisinin bulunmamasıdır.

İtirazlar ve akla davet

İtiraz 1: "Penguenleri dert edinenlerin Filistin'de ölen binlerce kişiyi dert etmemesi..."

Israrla ve önemle vurgulanmalıdır ki sürdürülebilirlik; insanın doğayla, yeryüzündeki canlılarla, başka insanlarla olan ilişkilerini, hatta insan-devlet ve toplum-toplum ilişkilerini daha barışçı, mümkünse sıfır düzeyde sömürgeci, değilse olabildiğince tamirci, yapıcı ve koruyucu bir düzlemde inşa etme arayışının adıdır. Dolayısıyla sürdürülebilirliği savunanların, penguen ya da kelebek fark etmez, canlı türlerinin yok olmasına ve biyoçeşitliliğinin zarar görmesine üzülürken, kendi cinsinden olan binlerce insanın katline bigâne kalması açık bir çelişkidir. Esasen böyle bir çelişkinin varlığına dair çok az somut kanıt vardır. İklim değişikliği konusunda dünyayı uyarın politikacı ve kanaat önderleri ile savaş tamtamları çalan politikacıların iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik konularında ne söylediklerine dikkatli biçimde bakmak meseleyi ayan edecektir.

Savaş karşısındaki tutarlı söylemleriyle öne çıkan İspanya Başbakanı Sanchez'in iklim değişikliği karşısındaki tutumu bellidir. Savaşın sürükleyicisi Trump yönetiminin iklim karşıtı söylemleri de bellidir. Örnekleri çoğaltmak mümkün ama gereksizdir.

Başlıkta yer alan önerme, standart bir "aceleci genelleme safsatası"dır ve derinlikli analiz yoksunluğunun bir ürünüdür.

İtiraz 2: "Biz kutup ayılarının esenliğine değil sınırlarımızın güvenliğine odaklanıyoruz..."

Sınırlarımızın güvenliğine odaklanmak ve bunun için her türlü tedbiri almak, sınırlarımızın içindeki veya dışındaki bütün canlıların sorumluluğunu omuzlarımızın üzerinde hissetmemize engel değildir. "Alakasız sonuç safsatası"nın kurbanı olan bu diskurun sahiplerine, Fatih'in "Dal kesen baş keser" fermanını, İstanbul'daki tarihi kuş evlerini ve su sebillerini hatırlatmak elzemdir. Alakasız sonuç safsatasına yenik düşen bir kimse, bu sözün sahiplerine muhtemelen şöyle derti: Memleketin milli varlığının fiziki sınırlardan ibaret olduğunu zannedenler; kekik-ıhlamur kokularının azalmasını, göllerimizin kurummasını, turnaların kaybolmasını, sığırcıkların susmasını, ormanlarımızın hunharca yanmasını/yakılmasını umursamayanlardır. Neyse ki bu satırların yazarı, bu türden muhakeme fukaraları önermelerden sakınmaktadır!

İtiraz 3: Son söz niyetine şunu hatırlatalım: Bilhassa sorumluluk mevkiinde olanların, retorik cazibesine kapılarak ucu nereye varacağı belirsiz mecaz ve teşbihler kullanmaktan kaçınması gerekmektedir. Zira her bir sözün depolanıp sonradan kullanıma sokulduğu çoklu medyalar çağında, bırakın tarihin soğuk akıllı bir yargıç olarak hüküm vermesini, hâlihazırda bile bu tür sözleri pozitif bilimin bulgularıyla ve pratik aklın unsurlarıyla zemmedecek çokça Molla Kasım (!) mevcuttur. Aman ha!

Nisan ayının teması: Cam Atık Ayı

Küresel ölçekte artış gösteren atık kirliliğine karşı 2026 yılı için aylık bazda Sıfır Atık Temaları oluşturuldu. Nisan ayı “Cam Atık Ayı” olarak belirlendi. Gelin cam ambalajların geri dönüştürülebilirliği ve çevreye katkılarını yakından inceleyelim...

Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bünyesindeki Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, 2026 Aylık Sıfır Atık Temaları'nı belirledi. Buna göre Nisan ayının teması “Cam Atık Ayı” oldu.

Böylece doğada en az 4 bin yıl kalan cam atıkların geri dönüşümü, bilinçli tüketimi ve kumdan üretilen bu sağlıklı materyalin çevreye kazandırılması konusunda toplum genelinde farkındalık yaratmak hedeflendi.

Cam atık nedir?

Cam atıklar, kullanım ömrünü tamamlamış cam ürünlerin farklı kaynaklardan oluşan atık materyalleridir. Günlük hayatta kullanılan cam şişeler, kavanozlar, ambalajlar, pencere camları ve benzeri ürünler kullanım süresini tamamladığında geri dönüştürülebilir atık sınıfına giriyor. Camın doğada uzun süre yok olmaması nedeniyle bu atıkların doğru şekilde yönetilmesi büyük önem taşıyor.

Cam geri dönüşüm süreci; atık camların toplanması, türlerine göre ayrıştırılması, temizlenmesi ve yeniden işlenerek üretim sürecine kazandırılması adımlarından oluşuyor. Toplanan cam atıklar önce kırılır, yabancı maddelerden arındırılır ve yüksek sıcaklıkta eritilerek yeni cam ürünlerin üretiminde kullanılabilir hale getirilir.

Camın en güzel tarafı ise kalitesi bozulmadan neredeyse sonsuz kez geri dönüştürülebilir halde olmasıdır. Böylece hem ham madde hem ana ürün hem de ara ürün olarak kullanımı mümkündür.

Tarihçesi

Cam, MÖ 3000'li yıllarda Mezopotamya ve Mısır'da keşfedilen, zaman içinde insan yaşamının vazgeçilmez malzemelerinden biri haline gelen tarihi bir materyaldir. İlk dönemlerde takı ve süs eşyalarında kullanılan cam, Roma

döneminde cam üfleme tekniğinin gelişmesiyle daha geniş kullanım alanlarına yayıldı. Orta Çağ'da mimari ve sanat alanında, özellikle vitray uygulamalarında dikkat çekti.

Aydınlanma Çağ'ında bilimsel gelişmelerle birlikte teleskop ve mikroskop gibi buluşlarda önemli rol oynayan cam, Sanayi Devrimi ile seri üretime geçerek mimari ve endüstriyel kullanımda yaygınlaştı. 1950'lerde geliştirilen float cam teknolojisi ise modern düz cam üretiminde önemli bir dönüm noktası oldu.

Günümüzde cam üretimi; silis kumu, soda külü ve kireç taşı gibi ham maddelerin yüksek sıcaklıkta eritilmesiyle gerçekleştirilir. Robotik ve dijital kalite kontrol sistemleri ile desteklenen üretim süreçlerinde geri dönüştürülmüş cam kullanımı artırılarak enerji tasarrufu sağlanır ve karbon emisyonu azatılır. Cam, bugün birçok sektörde sürdürülebilir ve yüksek performanslı bir malzeme olarak önemini koruyor.

Türkiye’de cam atık uygulama örnekleri

Türkiye’de cam atıkların geri dönüşümüne yönelik uygulamalar, çevresel sürdürülebilirliğin desteklenmesi ve doğal kaynakların korunması amacıyla her geçen gün yaygınlaşıyor.

Kadıköy Belediyesi

Nisan 2013’te başlatılan cam ambalaj atıklarının kaynağında geri kazanılabilir atıklardan ayrı toplanması projesi ve yüklenici firma ile yapılan sözleşmeyle cam ambalaj atıklarının cam kumbaralarından toplanması düzenli hale getirildi. Her yıl ortalama 25 yeni kumbara yerleştiriliyor ve yaklaşık 3.500 ton cam atık ekonomiye geri kazandırılıyor.

Ulusal Depozito Yönetim Sistemi

Nisan 2013’te başlatılan cam ambalaj atıklarının kaynağında geri kazanılabilir atıklardan ayrı toplanması projesi ve yüklenici firma ile yapılan sözleşmeyle cam ambalaj atıklarının cam kumbaralarından toplanması düzenli hale getirildi. Her yıl ortalama 25 yeni kumbara yerleştiriliyor ve yaklaşık 3.500 ton cam atık ekonomiye geri kazandırılıyor.

Yalova Belediyesi

Yalova Belediyesi İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü, çevre dostu uygulamalarıyla kente değer katmaya devam ediyor. Kent genelinde yer alan 45 farklı cam kumbara noktasından 4 ton cam atık toplandı. Bir günde toplanan bu yüksek miktardaki cam atık, doğa ve ekonomi açısından büyük kazanımları da beraberinde getirdi.

Çayırova Belediyesi

Çayırovalı vatandaşların getirdikleri atıklara karşılık puanlar kazanıp, hediyeye dönüştürebildiği Atığın Sıfır Noktası, tonlarca atığı geri dönüşüme kazandırdı. Proje sayesinde hem geri dönüşüm bilincinin artırılması hem de çevresel sürdürülebilirliğin desteklenmesi amaçlandı. Bu sayede 8 bin 183 kilogram cam atık geri dönüşüme kazandırıldı.

Tire Belediyesi

Tire Belediyesi İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü koordinasyonunda, cam ambalaj biriktirme kumbaralarındaki cam atıkların toplanmasına yönelik çalışmalar sürdürülüyor. Çalışmalar, Egeçev Atık Yönetimi firması iş birliğiyle gerçekleştirilirken; cam ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanarak geri dönüşüm sürecine dâhil edilmesi amaçlanıyor.

Ortahisar Belediyesi

Ortahisar Belediyesi, Sıfır Atık Projesi kapsamında sürdürülebilir çevre yönetimini teşvik etmek ve çevresel farkındalığı güçlendirmek amacıyla bilinçlendirme çalışmalarına devam ediyor. Toplam 2 bin 13,8 kg cam atık toplandı. Bu çalışmalarla doğal kaynakların korunmasına ve çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlanması hedefleniyor.

Cama hayat verenler

Türkiye’de cam sanatı, geleneksel ustalar ve çağdaş sanatçılar sayesinde yaşamaya devam ediyor. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından tescilli ustalar ile modern tekniklerle çalışan sanatçılar, cam sanatını geleceğe taşıyor. Bu alanda şu isimler öne çıkıyor:

- ▶ Feridun Pekeş
- ▶ Ünal Yılmaz
- ▶ Ahmet Karaahmetoğlu
- ▶ Veysel Gümüş
- ▶ Pelin İnal
- ▶ Müge Arslan Cankurtaran

Atığın Hikâyesi: Sıfır Atık Sanat Yarışması başvuruları devam ediyor

Sıfır Atık Vakfı ile Birleşmiş Milletler Türkiye, Sıfır Atık Sanat Yarışması düzenliyor. Sanatın gücü ile çevresel farkındalığı bir araya getiren “Atığın Hikâyesi: Sıfır Atık Sanat Yarışması”, plastik, metal, cam, kâğıt, tekstil ve ahşap atıklardan oluşturulan

sanat eserlerini kapsıyor. Bilincin güçlendirilmesini ve sürdürülebilir atık yönetimi uygulamalarının teşvik edilmesini amaçlıyor. Başvurular Türkiye genelinde 30 Nisan’a dek sürecek. Detaylar için QR kodunu okutabilirsiniz.

Türkiye’de camın geri kazanım oranı yıllık %15-20 bandında

▶ Türkiye Container Glass Market raporuna göre Türkiye’de cam ambalaj pazarı 2025 yılı itibarıyla yaklaşık 789,61 kiloton büyüklüğünde.

▶ Türkiye’de cam ambalaj pazarının 2030 yılına kadar 989,64 kilotona ulaşarak yıllık ortalama %4,62 büyüme göstermesi bekleniyor.

▶ Cam ambalaj üretiminde kullanılan flint cam türünün pazar payı yaklaşık %64,48 seviyesindedir.

▶ Glass Packaging Institute verilerine göre; üretimde %50’nin üzerinde geri dönüştürülmüş cam (cullet) kullanımı, fırın enerji tüketimini yaklaşık %20 azaltabiliyor.

▶ %10 daha fazla cullet kullanımı, enerji tüketiminde yaklaşık %3 tasarruf sağlıyor.

Semavi Yorgancılar
Yorglass Yönetim Kurulu Başkanı

Cam, yeniden üretim döngüsüne kazandırılabilen ve sürdürülebilir kaynak yönetiminde fırsatlar sunan stratejik bir malzeme...

Sanayide güç, artık kaynak yönetimiyle ölçülüyor

Sanayide sürdürülebilir üretim anlayışı giderek daha kritik bir başlık haline gelirken, kaynak verimliliği ve döngüsel ekonomi yaklaşımları şirketlerin stratejik gündeminde üst sıralara yerleşiyor. Özellikle cam sektörü, geri dönüşüm kapasitesi ve yeniden üretim potansiyeli sayesinde bu dönüşümün en güçlü alanlarından biri olarak öne çıkıyor. Yorglass Yönetim Kurulu Başkanı Semavi Yorgancılar, cam atıklarının doğru yönetiminin hem sanayinin geleceği hem de kaynak güvenliği açısından kritik bir rol üstlendiğini vurgulayarak şirketin bu alandaki yaklaşımını ve yürüttüğü çalışmalara dikkat çekiyor.

Cam, stratejik bir malzeme

Şirketlerin gerçek gücünün artık sadece ne kadar ürettikleriyle ölçülmediğini söyleyen Semavi Yorgancılar, şunları söyledi: "Günümüzde şirketler kaynaklarını ne kadar verimli ve bilinçli yönettikleriyle değerlendiriliyor. Önümüzdeki dönemde fark yaratacak kurumlar, büyümeyi kaynak verimliliğiyle birlikte ele alan, atığını yöneten ve döngüsel ekonomiyi iş modelinin merkezine yerleştiren yapılar olacak. Cam sektörü açısından bakıldığında bu yaklaşım çok daha kritik bir anlam taşıyor. Çünkü cam, doğru yönetil-

diğinde yeniden üretim döngüsüne kazandırılabilen, değerini koruyan ve sürdürülebilir kaynak yönetimi açısından güçlü fırsatlar sunan stratejik bir malzeme olarak öne çıkıyor. Bu nedenle cam atıklarını yalnızca üretim sonrasında ortaya çıkan bir çıktı olarak görmek, günümüz sanayi anlayışı açısından yetersiz kalıyor.

Asıl mesele, ortaya çıkan atığın içindeki değeri görmek, onu doğru yönetmek ve yeniden üretime katkı sağlayacak şekilde sisteme dahil etmek. Camın sonsuz döngü içinde yeniden dönüştürülebilme özelliği, sürdürülebilirlik açısından son derece kıymetli bir potansiyel barındırıyor. Bu özellik sayesinde cam atıkları doğal kaynak kullanımını azaltan, üretim verimliliğini destekleyen ve geleceğin sanayi modeline katkı sağlayan önemli bir değere dönüşüyor. Yorglass olarak biz, cam atığını döngüsel ekonomi perspektifiyle ele alıyoruz. Camı işleyen ve üreten bir şirket olarak sorumluluğumuzu yalnızca üretimle sınırlı görmüyor, camın tüm yaşam döngüsünü daha verimli ve sorumlu şekilde yönetmeyi temel görevlerimiz arasında değerlendiriyoruz. Bu doğrultuda üretim süreçlerimizde ortaya çıkan cam atıklarını en yüksek değerle yeniden sisteme kazandırmaya odaklanıyoruz.

2025'te yaklaşık 26 bin ton camı dönüşüme kazandırdı

2025 yılında üretimlerimizden doğan 25.815 ton atık camı geri dönüşüm süreçlerine dâhil ettik. Bunun 10.442 tonluk bölümünü doğrudan üretim fırınlarına geri kazandırdık, kalan kısmını ise geri dönüşüm kanallarına yönlendirdik. Bizim için sürdürülebilirlik yalnızca atık ortaya çıktıktan sonra devreye giren bir uygulama alanı olarak ele alınmıyor. Esas olan; atığın nasıl oluştuğunu, nasıl ayrıştırıldığını, nasıl izlendiğini ve nasıl yeniden değerlendirildiğini üretim sürecinin en başından itibaren planlamak. Çünkü üretimden çıkan her malzeme, doğru yaklaşımla yeni bir değer başlangıcına dönüşebilir. Önemli olan, o değeri kaybetmeden yeniden sisteme kazandırabilecek disiplini, altyapıyı ve kurumsal kararlılığı ortaya koyabilmek. Bu nedenle cam atık yönetimine çevresel sorumluluğun yanı sıra yönetim kalitesinin ve operasyonel uygunluğun güçlü bir göstergesi olarak yaklaşıyoruz.

Bugün kaynak güvenliği, enerji verimliliği, ham maddeye erişim, maliyet baskısı ve çevresel sorumluluk birbirini tamamlayan başlıklar olarak tek bir sürdürülebilirlik çerçevesinde buluşuyor. Cam atıklarının etkin yönetimi de bu çerçevenin en kritik unsurlarından biri... Cam atığını doğru yönetmek, üretim performansını güçlendirirken daha dirençli, verimli ve sorumlu bir sanayi yapısının da temellerini oluşturuyor. Biz, kaynağı korumanın güçlü ve sürdürülebilir bir iş modeli oluşturmanın temel şartlarından biri olduğuna inanıyoruz. Kaybı azaltan, malzemeyi yeniden üretim döngüsüne kazandıran ve üretim süreçlerini daha verimli hale getiren her adım, şirketlerin uzun vadeli dayanıklılığını artırıyor. Bu yaklaşım paydaş beklentilerinin yükseldiği, regülasyonların

güçlendiği ve küresel rekabetin hızlandığı bir dünyada kurumlara önemli avantajlar sağlıyor. Kısacası cam atığını doğru yönetmek hem bugünün üretim kalitesini yükselten hem de yarının sanayi yapısını güvence altına alan stratejik bir yaklaşım sunuyor.

Bugünün atığı yarının değeri

Dönüşüm yalnızca üretim tesisleriyle sınırlı bir süreç olarak ele alınamaz. Gerçek başarı; çalışanların, iş ortaklarının, gençlerin, eğitim kurumlarının ve toplumun tamamının aynı bilinç etrafında buluşmasıyla mümkün hale geliyor. Sürdürülebilirlik kültürü, teknik yatırımların yanında güçlü bir farkındalık zeminiyle gelişiyor. Bu nedenle cam atıkları konusunu operasyonel bir süreç olmanın ötesinde toplumsal farkındalık yaratılması gereken önemli bir sorumluluk alanı olarak görüyoruz. Gerçek etkiyi büyütmenin yolu farkındalığı yaygınlaştırmak ve genç nesilleri bu bakış açısının bir parçası haline getirmekten geçiyor. Bu kapsamda, YUDA adını verdiğimiz yarışma ile üniversitelerle bir upcycle projesi hayata geçirdik ve dört öğrenciyi ödüllendirdik. Bu yıl ise TAİDER'in öğrenci iş birliğiyle gerçekleştirdiği, geri dönüşümden ticarileştirilebilir ürün geliştirilmesine odaklanan yarışmanın paydaşları arasında

yer aldık. Gençlerin atığı yeniden değer yaratabilecek bir kaynak olarak görmesi ve bu anlayışı yenilikçi çözümlere dönüştürmesi büyük önem taşıyor.

Sürdürülebilir gelecek bugünün üretim kararları kadar yarının fikirlerine açılan alanlarla da şekilleniyor. Şirketleri gelecekte farklılaştıracak unsurlar arasında teknoloji yatırımlarının yanında kaynak yönetimi yaklaşımı ve döngüsellik kurumsal refleks haline getirebilme becerisi öne çıkacak. Sanayinin bundan sonraki başarısı, üretim gücü ile sorumluluk anlayışını aynı çizgide buluşturabilme kapasitesine bağlı olacak. Yorglass olarak cam atığını üretime değer katan stratejik bir kaynak olarak konumlandırıyoruz. Geleceği doğru yönetmenin yolu bugün kaynakları bilinçli şekilde yönetmekten geçiyor. Cam atığının doğru değerlendirilmesi; kaynakları koruyan, verimliliği artıran ve sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen güçlü bir yaklaşım sunuyor. Biz de bu yaklaşımı üretim anlayışımızın merkezinde kararlılıkla sürdürüyoruz. Çünkü geleceği korumanın en somut yollarından biri bugünün atığını yarının değerine dönüştürebilmekten geçiyor. Bu yaklaşımın hem sektörümüz hem ülkemiz hem de gelecek kuşaklar için kalıcı bir değer yaratacağına inanıyoruz.”

“İnsanın bu gezegendeki yaşamının en büyük destekçisi olan ekosistemlerin, ne acıdır ki, yine insan tarafından yok edilmesi demektir savaşlar...”

ÇEVRE DEMEK YAŞAM DEMEK

Prof. Dr. Güray ÇELİK

Nazım Hikmet şöyle sorar bir şiirinde:

“Neyi bildirir sayılar?
... yahut yuvarlak hesap 1 milyar ölü adayı
ve ölüme hazır en azdan yarısı bütün toprakların
yarısı bütün ağaçların balıkların bütün yağmurların
ve ana rahmine düşenlerin en azdan yarısı ölüme hazır...”

Biz savaşları sayılarla konuşuruz. Kaç kişi öldü, kaç şehir yıkıldı, kaç kilometrekare toprak harabeye döndü...

Savaşın yıkımını sayılarla ölçebilir miyiz gerçekten?

İnsanlık medeniyetler kurmak için yüzyıllardır çabalıyor. Şehirler kuruyor. Yollar yapıyor. Bilim geliştiriyor. Hastalıkları tedavi etmeye çalışıyor. İnsanların ve diğer canlıların daha iyi yaşayabileceği bir dünya kurmaya uğraşiyor.

İğneyle kuyu kazar gibi...

Bir ağacın büyümesi yıllar alıyor. Bir şehrin kurulması onlarca yıl sürüyor. Bir ekosistemin oluşması ise bazen yüzlerce yıl.

Sonra bir gün aynı insanlık sanki bütün bunları kendisi inşa etmemiş gibi savaşlar çıkarıyor. Bombalar yağıyor. Şehirler yıkılıyor. Ormanlar yanıyor. Toprak kirleniyor.

Savaşlar yalnızca insanları öldürmüyor. Ukrayna’da, Afganistan’da, Gazze’de ve son olarak İran-ABD-İsrail hattında gerçekleşen çatışmaların acımasız sonuçları var. Kaybedilen insanların yanında sessiz bir kurban daha var: Çevre.

Savaşlar kurduğunuz düzeni yakar, yakar.

İnsan olarak “yaptım” dediğiniz ne

varsa silip süpürür. İnsan olma iddialarınızı da süpürür. Ekosistemler parçalanır. Doğal kaynaklar kirlenir. Yaşam alanları yok olur.

Bu yıkım savaş bittikten sonra da yıllarca devam eder.

Suyun katilidir savaşlar!

Bir bakarsınız suyun kendisi stratejik bir hedef haline gelmiş. Barajlar, içme suyu arıtma tesisleri ve su iletim hatları bombalanmış.

Ukrayna’daki Nova Kakhovka Barajı yıkılınca milyarlarca metre küp suyun kontrolsüz şekilde boşaldığını gördü bu insanlık. Yüzlerce yerleşim alanı sular altında kaldı ve geniş tarım alanları yok oldu.

Gazze’de ise su altyapısını tahrip etti kirli eller. Temiz suya erişilemesin diye. Su kaynaklarına karıştı petrol ürünleri, ağır metaller ve tehlikeli kimyasal maddeler. Bombalar atılmıştı. Atık yönetim sistemleri çöktü. Sular kirlendi. Onarılamayacak derecede...

Sonra bir gün bir başka acı haber geldi Orta Doğu’dan. Bir türlü durulmayan o coğrafyadan.

Bu sefer İran ve İsrail geriliyordu. ABD denklemdeydi. Savaş taktiklerinden biri suyu hedef almak üstüneydi.

Suyu kirletmek bir tarafta can yakarken, suyu silah haline getirmek yine insanın acı bir buluşuydu.

Havanın ve iklimin de katilidir

Tanklar, savaş uçakları ve askeri araçlar... Bombardımanlar ve yangınlar. Geride bir toz ve gaz bulutu. Atmosferin çığlığını duyan olur mu hiç bu vahşet içinde?

1991 Körfez Savaşı...

Kuveyt’te ateşe verilen ve aylarca yanan petrol kuyuları... Atmosfere ya-

Savaşın sessiz kurbanı: Çevre

yılan milyonlarca ton kirletici toz ve gazı soluyan insanlar, tüm canlılar. Bu kokteylin içinde ağır metaller mi ararsınız yoksa uzun sürede havada kalacak yanma ürünleri mi? Kalıcı kirleticiler mi? Hepsi var.

Ne yazık!

“Savaş yapıyoruz yahu, iklim de neymiş?” “Askeri faaliyetlerin çıkaracağı sera gazı emisyonunu mu dert edelim?” “Savaş uçaklarının, savaş gemilerinin, tankların ve askeri lojistik sistemlerinin tükettiği fosil yakıtlar mı asıl sorunumuz?” “Onu mu düşünelim şimdi?”

Neyi düşünelim peki?

Ne yapmaya çalışıyoruz biz bu gezegende? Hayatta kalmaktan başka!

İklim sistemini bozduktan sonra gelen günlerin adına “barış” desek ne yazar? İşte o zaman ağızımızla kuş tutsak bile barışı bulamayız.

Toprak mı kalır savaştan sonra?

Toprak parçalanır fiziksel olarak. Patlamalar toprağı altüst eder. Verimli üst toprak diye bir şey kalmaz. Hangi ekosistemden, hangi tarımdan söz edeceksiniz sonra siz?

Bombalar toprağı bir mikser gibi

karıştırır. Birinci Dünya Savaşı'nda Verdun Cephesi'nde yaklaşık 20 milyon krater oluştuğu tahmin ediliyor. Ancak sorun yalnızca kraterler değil. Mühimmat kalıntıları toprağı ağır metaller bırakır. Kurşun, bakır, kadmiyum ve nikel gibi kirleticiler bırakır. Tarım arazileri bu kirlenmeden belki yüzlerce yıl kurtulamaz.

Çernezyom yeryüzünün en verimli toprağı olarak bilinir. Dünyada bulunan çernezyomun üçte biri de Ukrayna'dadır. Savaştan nasibini almış Ukrayna'da. Şimdi bu çernezyomlar mayınlar ve patlamamış mühimmatlarla kirlenmiş durumda.

Savaş bitse bile toprağın bu kirlilikle mücadelesi bitmeyecek.

Atık ve biyoçeşitlilik mi dediniz?

Savaşların bıraktığı atık mirasını da unutmayalım tabii ki.

Bombardıman sonucu yıkılan binalar, askeri ekipman, patlamamış mühimmat, metal parçaları ve beton yığınları... Milyonlarca tonluk enkaz. Gazze'de son çatışmaların ardından ortaya çıkan enkaz miktarının yaklaşık 37 milyon ton olduğu tahmin ediliyor. Enkazın içinde inşaat atıkları, ağır metaller, yanma ürünleri ve çeşitli toksik maddeler.

Çözülmesi gereken yeni problem yığınları.

Biyoçeşitlilik mi dediniz? O da ne demek?

Ormanlar yakıldı demek. Habitatlar parçalandı demek. Hayvanlar yaşam alanlarını terk etmek zorunda kaldı demek. Patlamalar, gürültü, yangınlar ve insan hareketliliği demek. Türlerin göç yollarını değiştirmesi, bazı türlerin bu alanları tamamen terk etmesi demek.

Vietnam Savaşı sırasında Agent Orange adlı bir kimyasal madde kullanıldı. 1,25 milyon hektardan fazla orman yok edildi böylece. Bir çırpıda! Geri gelmesi hiç kolay olmayacak ormanlar... İnsanın bu gezegendeki yaşamının en büyük destekçisi olan ekosistemlerin, ne acıdır ki, yine insan tarafından yok edilmesi demektir savaşlar.

Ne kalıyor geriye?

Giden canlar, yıkılmış şehirler, patlamamış mühimmatlar, kara mayınları, zehirli kimyasallar, milyonlarca ton enkaz... Temizlenmesi belki hiç mümkün olmayacak alanlar, kirlenmiş su, dağıtılmış su yapıları, onarılamayacak bir atmosfer, yaralı bir gezegen kalıyor.

Ne kalıyor geriye?

Konuşamayan, itiraz edemeyen, mahkemeye gidemeyen, ama yine de her şeye rağmen yaralarını sarmaya çalışan bir doğa kalıyor.

Ne kalıyor geriye?

Anlamını kaybetmiş, kendini kandırılmış, boşlukta kaybolmuş, kendi kendini hızla yok oluşa sürükleyen, bir garip insanlık kalıyor.

Geriye kocaman bir soru kalıyor:

Medeniyet kurmak için binlerce yılını harcayan insanlık, neden onu yıkmak için bu kadar acele ediyor?

Kadın girişimciliğine desteği büyütüyor

Alarko Holding'in Habitat Derneği iş birliğiyle yürüttüğü Girişim Öncüleri Programı, kadın girişimcilere sunduğu hibe, eğitim ve mentörlük destekleriyle kapsamını genişletiyor. Bu yıl 25 girişimciye doğrudan finansal katkı sağlanırken, program yalnızca fon sunmakla kalmıyor; bilgiye erişim ve güçlü ağ bağlantılarıyla girişimlerin ölçeklenmesini hedefliyor. Kadınlara; marka kimliği oluşturma, yapay zekâ destekli dijital pazarlama, tasarım odaklı düşünme, e-ihracat ve finansal yönetim konularında eğitimler veriliyor.

Elektromekanikte ilk kapsamlı rapor

Elektromekanik Sanayicileri Derneği (EMSAD), Türkiye'nin enerji altyapısının güvenli, verimli ve sürdürülebilir şekilde güçlenmesine katkı sağlayan stratejik sanayi oyuncularını bir araya getiriyor. EMSAD Başkanı Zafer Arabul, 2025 Elektromekanik Sektör Raporu'nu açıklayarak "Bu rapor, sektörümüz ile ilgili olarak hazırlanmış ilk kapsamlı rapordur. Türk elektromekanik sanayisinin önümüzdeki dönemde küresel pazarlarda daha güçlü bir teknoloji ve çözüm ortağı olacağına inanıyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

Polisan Holding'den istikrarlı performans

Polisan Holding, BİST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde üst üste 9 yıl yer alarak istikrarlı performansını sürdürdü. Şirket, Refinitiv'in ESG (Çevresel, Sosyal ve Yönetişim) değerlendirmesinde 86 puan alarak kimya sektöründe 517 şirket arasında 6'ncı sıraya yükseldi. Polisan Holding İcra Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi Esra Yazıcı, "Bu performans, şirketimizin dayanıklılığını ve rekabet gücünü güçlendirmeye devam ediyor. Önümüzdeki

dönemde de sürdürülebilirlik yolculuğumuzu kararlılıkla ilerleteceğiz" ifadelerini kullandı.

Ergün Holding'den agri-fintech hamlesi

Ergün Holding, agri-fintech kuruluşu TARGON'u satın aldı. Bu yatırımın Türkiye'de tarım odaklı finansal çözümlerin dijitalleşmesinde dönüm noktası olacağını vurgulayan Ergün Holding Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'su Özbey Ergün, "Önümüzdeki süreçte

farklı sektör ve dikeylerde de yatırımlarımızı sürdüreceğiz" dedi. TARGON CEO'su Kaan Emre Kisbet ise çiftçilerin finansmana erişimini kolaylaştırmayı, sektörde sürdürülebilir büyümeyi desteklemeyi ve tarım paydaşları için daha güçlü bir finansal altyapı oluşturmayı hedeflediklerini belirtti.

Migros'tan onarıcı tarım modeli

Migros'un Kayseri'de Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş. tarafından tahsis edilen arazideki onarıcı tarım projesi, uluslararası platformlarda örnek uygulama olarak öne çıkarıldı. Ürün rotasyonu ve birlikte ekim modeliyle ilerleyen uygulama, toprak sağlığını iyileştirirken karbon tutumunu artırmayı ve su kullanımını daha verimli hale getirmeyi hedefliyor. Consumer Goods Forum (CGF), "Yerli Yeşil Mercimek Onarıcı Tarım Projesi"ni "dünyaya örnek gösterdi. Çalışmada şekerpancarı ve yeşil mercimeğin 'Birlikte Ekim' (intercropping) sistemi hayata geçirildi.

UN Global Compact Türkiye'de yeni başkan

UN Global Compact Türkiye'de yeni dönem başkanı belirlendi. İstanbul'daki 4. Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda 2026-2029 dönemi Yönetim ve Denetim Kurullarının belirlendiği toplantıda, Pegasus Hava Yolları CEO'su Güliz Öztürk, UN Global Compact Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı seçildi. Yeni başkanın liderliğinde, iş dünyasının sürdürülebilirlik alanındaki dönüşümünü hızlandırmaya yönelik çalışmaların devam etmesi hedefleniyor. UN Global Compact Türkiye'nin son iki dönemdir yönetim kurulu başkanlığını Kurucu Başkanı Ahmet Dördüncü üstleniyordu.

TEMA Vakfı: "Gidişat sürdürülebilir değil!"

TEMA Vakfı, orman kaybı ve su yoksunluğunun özellikle kırılgan topluluklar üzerindeki etkisinin giderek ağırlaştığını vurguladı. Ormanlar ve su varlıklarının yalnızca ekosistemlerin değil, aynı zamanda ekonomik yaşamın ve toplumsal refahın da temelini oluşturduğuna dikkat çekildi. Artan nüfus, iklim krizi ve yanlış kaynak kullanımıyla bu alanların üzerindeki baskı büyürken, mevcut gidişatın sürdürülebilir olmadığı belirtiliyor ve daha gecikmeden somut, kapsayıcı önlemler alınması gerektiği ifade ediliyor.

Su girişimlerine hız veriyor

Koç Holding, su alanında çalışan girişimleri desteklemek üzere yeni bir program başlattı. Program kapsamında seçilen girişimler; mentörlük, iş birliği ve yatırım erişimiyle desteklenerek çözümlerini geliştirme ve ölçekleme imkânı bulacak. Amaç, su verimliliği ve yönetimi alanında yenilikçi teknolojilerin daha hızlı yaygınlaşmasını sağlamak. Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, programın girişimlere Koç Topluluğu şirketleri ve uluslararası paydaşlarla birlikte çalışma fırsatı bulacağı bir ekosistem sunacağını belirtti.

Gelecek Varlık Yönetimi'nden 2025'e özel rapor

Gelecek Varlık Yönetimi, TSRS ile uyumlu 2025 Sürdürülebilirlik Raporu'nu yayımladı. Raporda, şirketin faaliyetlerinden kaynaklanan iklim riskleri ve fırsatları ile çevresel ve sosyal etkileri bütüncül çerçevede ele alınıyor. Gelecek Varlık Yönetimi Genel Müdürü Sezin Ünlüdoğan, rapora

ilişkin, "Faaliyetlerimizin çevresel etkilerini şeffaf şekilde ortaya koyarken, bunları nasıl yönettiğimizi paylaşmaya devam ediyoruz. Sürdürülebilirliği uzun vadeli değer yaratma yaklaşımımızın ve sorumlu varlık yönetimi anlayışımızın temel unsurlarından biri olarak görüyoruz" dedi.

Enerjisa Enerji'dan entegre raporlama

Enerjisa Enerji, finansal ve sürdürülebilirlik raporlarını tek çatı altında birleştirerek ilk Entegre Faaliyet Raporu'nu yayımladı. Enerjisa Enerji Sürdürülebilirlik ve Kurumsal Yetkinlikler Bölüm Başkanı Ebru Taşcıoğlu, şunları söyledi: "Çevresel, sosyal ve yönetim alanlarındaki performansımızı uluslararası çerçeve ve raporlama standartları doğrultusunda paylaşıyoruz. Orta vadeli ESG hedeflerimize başarıyla ulaştığımızı ortaya koyarken, daha iyi gelecek

vizyonumuz doğrultusunda sürdürülebilirliği faaliyetlerimizin merkezinde konumlandırmaya devam ediyoruz."

Temel göstergelerde rekor büyüme!

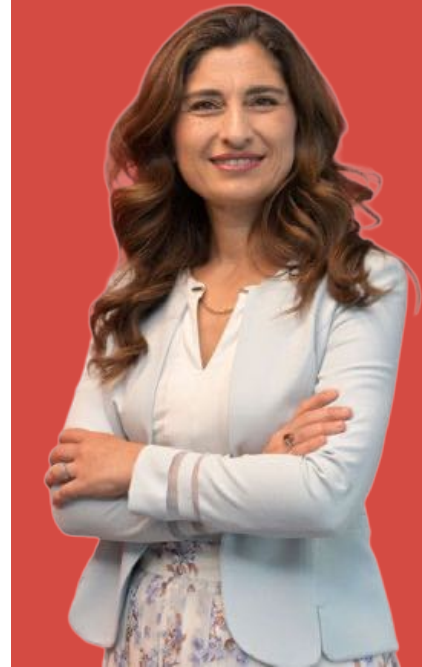
Mango, 2030 yılına kadar %100 düşük etkili elyaf kullanma hedefine doğru önemli ilerleme kaydetti ve koleksiyonlarında bu elyafların %80'ini, %32'si geri dönüştürülmüş elyaf olmak üzere hâlihazırda kullanıyor. Şirket tarafından bu yıl tasarlanan giysilerin yaklaşık %30'u

döngüsellik ilkelerine göre çevre dostu olarak geliştirildi. Mango Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'su Toni Ruiz, "Karmaşık bir yılı olağanüstü bir yıla dönüştürdük, temel göstergelerimizde rekor büyüme elde ettik ve kârlılığımızı sürdürülebilir bir şekilde güçlendirdik" şeklinde konuştu.

Ülker Eşit Ücret Sertifikası aldı

Ülker, Uluslararası Eşit Ücret Derneği'nin değerlendirmesi sonucunda "Eşit Ücret Sertifikası" almaya hak kazandı. Böylece şirket, 5 binin üzerinde çalışanı bulunan kurumlar arasında Türkiye'de ve küresel atıştırmalık sektöründe bu belgeyi alan ilk şirketlerden biri oldu. Sertifika, kadın ve erkek çalışanlar arasında eşit işe eşit ücret ilkesinin bağımsız denetimle doğrulandığını ortaya koyuyor. Ülker İnsan Kaynakları Başkan Yardımcısı Eylem Özgür, bu belgenin kapsayıcılık ve eşitlik anlayışlarının bir göstergesi olduğunu belirtti.

FERN

*Vücutunu tanıyan akıllı koltuk

Her hareketine uyum sağlayan esnek yapısı, benzersiz konforu ve tam sırt desteğiyle seninle birlikte çalışan Fern, 40 yılı aşkın ergonomi araştırmasının sonucu olarak geliştirildi. Sadece bir koltuk değil, iş verimini de artıran Fern ile daha rahat otur, daha iyi çalış, kendini daha iyi hisset.

İnovasyon + İnsan x Konfor = HAWORTH

HAWORTH by BMS DESIGN CENTER
Nispetiye Cad. Seher Yıldızı Sk.5 Etiler
T. 0212 263 64 06
info@bms.com.tr | bms.com.tr
f bmsdesigncenter | @ bmsdesigncenter

AXA SİGORTA KKTC, ULUSLARARASI
İŞ GELİŞTİRME VE YEŞİL YATIRIMLAR
DİREKTÖRÜ VE İCRA KURULU ÜYESİ
SEDA BORA ARKAN

SİGORTA SEKTÖRÜ İKLİM DAYANIKLILIĞININ ANAHTARIDIR

■ Eda Ünsün

Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda finans ve sigorta sektörlerinin üstlendiği rol her geçen gün daha kritik hale geliyor. Bu dönüşümün önemli yapı taşlarından biri olan Türkiye Yeşil Taksonomisi, yatırımların çevresel etkilerini daha şeffaf ve ölçülebilir hale getirirken, finansal kaynakların doğru alanlara yönlendirilmesini de mümkün kılıyor. AXA Sigorta KKTC Uluslararası İş Geliştirme ve Yeşil Yatırımlar Direktörü ve İcra Kurulu Üyesi Seda Bora Arkan, yeşil dönüşüm sürecinde sigorta sektörünün üstlendiği stratejik rolü, Türkiye Yeşil Taksonomisi'nin sektöre etkilerini ve gelecekte öne çıkacak sürdürülebilir sigortacılık uygulamalarını Yeşil İş Platformu Dergisi için değerlendirdi.

■ Türkiye Yeşil Taksonomisi'nin geliştirilmesine yönelik teknik destek projesinin kapanış toplantısına katıldınız. Bu çalışma Türkiye'nin sürdürülebilir finans ve yeşil dönüşüm süreci açısından neden önemli?

Türkiye Yeşil Taksonomisi, Türkiye'nin yeşil dönüşümünde finansın yönünü belirleyecek stratejik bir eşik niteliğinde. Bu çerçeveye yalnızca teknik bir sınıflandırma sistemi oluşturmakla kalmıyor; hangi faaliyetlerin gerçekten çevresel

“

Sigortacılar, iklim kaynaklı değişimin yalnızca gözlemcisi değil, aynı zamanda iklim değişikliğine uyumlanma sürecinin mimarları. Sigortacılık, riskleri analiz eden ve azaltmaya yönelik çözümler geliştiren bir mekanizma.”

açıdan sürdürülebilir olduğunu net biçimde ortaya koyarak yatırımların yönünü belirleyen güçlü bir pusula işlevi görüyor.

Bugün dünyada sürdürülebilirlik başlığı altında çok farklı tanımlar ve yaklaşımlar bulunuyor. Taksonomi ise bu alanda ortak bir dil oluşturarak yatırımcıların ve finansal kuruluşların daha şeffaf ve güvenilir kararlar almasını sağlıyor. Türkiye açısından bakıldığında bu yapı, sanayi dönüşümünden finans sektörüne kadar geniş bir alanda dönüşümü hızlandırabilecek önemli bir politika aracı niteliği taşıyor.

■ Türkiye Yeşil Taksonomisi'nin hayata geçmesi finans ve sigorta sektöründe nasıl bir dönüşüm yaratacak?

Karar alma süreçlerinin çok daha veri temelli ve şeffaf bir yapıya evrileceğini düşünüyoruz. Hangi yatırımların gerçekten sürdürülebilir

olduğu netleştiğinde finansman akışlarının da doğal olarak bu alanlara yöneldiğini görüyoruz. Bu açıdan bakıldığında taksonomi, sürdürülebilir yatırımlar için önemli bir kapı açıcı niteliği taşıyor. Uluslararası finans sisteminde çevresel, sosyal ve yönetim kriterlerine uyum giderek daha belirleyici hale gelirken ortak tanımlar ve güvenilir veri altyapısı üzerinden yatırımcı güveninin güçlenmesi de bu sürecin önemli bir parçasını oluşturuyor.

Sigorta sektörü açısından bakıldığında ise bu dönüşüm yalnızca risk fiyatlamasıyla sınırlı değil. İklim değişikliğinin etkileri giderek daha görünürleşirken sigorta şirketlerinin veri analitiği, modelleme ve risk değerlendirme kapasitesi de daha kritik hale geliyor. Bu süreç, sektörü sürdürülebilir yatırımları destekleyen ve iklim dayanıklılığını güçlendiren daha aktif bir role taşıyacak.

■ **Sigorta sektörü iklim değişikliğiyle mücadelede çoğu zaman “risk yöneticisi” olarak tanımlanıyor. Sizce sektörün yeşil dönüşümde üstlenebileceği en kritik rol nedir?**

Sigortacılar, iklim kaynaklı değişimin yalnızca gözlemcisi değil, aynı zamanda iklim değişikliğine uyumlanma sürecinin mimarları. Sigortacılık yalnızca gerçekleşen riskleri karşılayan bir sistem değil, aynı zamanda riskleri analiz eden ve azaltmaya yönelik çözümler geliştiren bir mekanizma. Sektörün en kritik rolü, iklim risklerini doğru analiz ederek ekonominin ve toplumun bu risklere karşı daha dayanıklı hale gelmesine katkı sunmak. İklim dayanıklılığı kavramı giderek daha fazla önem kazanırken sigorta sektörü sahip olduğu veri ve risk yönetimi uzmanlığı sayesinde bu dönüşümde güçlü bir katalizör görevi üstlenebilir.

■ **Türkiye Sigortalar Birliği bünyesinde kurulan Yeşil Dönüşüm Komitesi hangi amaçlarla çalışmalar yürütüyor?**

Türkiye Sigortalar Birliği bünyesinde kurulan Yeşil Dönüşüm Komitesi, sigorta sektörünün sürdürülebilirlik ve iklim gündemine daha güçlü şekilde entegre olmasını destekleyen önemli bir platform niteliği taşıyor.

Komitenin temel hedeflerinden biri sektörün yeşil dönüşüm sürecinde üstlenebileceği rolü daha görünür hale getirmek ve bu alanda politika geliştirme süreçlerine katkı sunmak. Sektör içindeki iyi uygulamaların paylaşılması, sürdürülebilir finans alanındaki küresel gelişmelerin takip edilmesi ve sigorta şirketlerinin bu dönüşüme hazırlanması da komitenin öncelikleri arasında yer alıyor.

■ **Yeşil taksonomi uygulamaları sigorta şirketlerinin ürün geliştirme süreçlerini nasıl etkileyebilir?**

Ekosistem hızla değişiyor. Bu-

nun somut örneklerinden biri de elektrikli araçlar. Türkiye’de 2020 yılında yaklaşık 3 bin olan elektrikli araç sayısı, 2025 yılı sonunda 370 bine ulaşarak beş yıl içinde 100 katın üzerinde bir artış gösterdi. Ancak buna rağmen bu sayı trafiğe kayıtlı araç sayısının yalnızca %2’si seviyesinde.

Elektrikli araçlar farklı riskler ve ihtiyaçlar doğuruyor. Bu ihtiyaçları doğru analiz edip uygun çözümler geliştirmek sigorta sektörünün dönüşüme uyum sağlama kapasitesinin önemli göstergelerinden biri. Taksonomi uygulamalarının da benzer şekilde sigorta sektöründe yeni ürün ve çözüm alanlarının gelişmesini hızlandıracağını düşünüyoruz.

Özellikle yenilenebilir enerji yatırımları, enerji verimliliği projeleri ve sürdürülebilir altyapı yatırımları gibi alanlarda sigorta ürünlerinin çeşitlenmesi beklenebilir. Türkiye bugün yenilenebilir enerji kurulu gücünde dünyada 11, Avrupa’da ise 5. sırada yer alıyor. Bu veri bile bu alandaki yatırımların ve dolayısıyla

İklim kaynaklı değişikliğin etkileri giderek görünürleşirken, sigorta şirketlerinin veri analitiği, modelleme ve risk değerlendirme kapasitesi de daha kritik hale geliyor.

sigorta çözümlerinin önemini açıkça ortaya koyuyor. İklim risklerinin daha gelişmiş modelleme yöntemleriyle analiz edilmesi, parametrik sigorta çözümleri ve risk azaltıcı uygulamaları teşvik eden yaklaşımlar da önümüzdeki dönemde daha fazla gündeme gelebilir.

■ **Türkiye’de iklim riskleri giderek daha görünür hale geliyor. Sigorta sektörü sürdürülebilir yatırımların ve yeşil projelerin finansmanında nasıl bir rol oynayabilir?**

İklim değişikliği artık ekonomik bir risk alanı olarak da karşımıza çıkıyor. 2035’e kadar küresel iklim hedeflerine ulaşmak ve özellikle gelişmekte olan ülkelerin dönüşümünü finanse etmek için yıllık en az 1.3 trilyon dolarlık bir finansman ihtiyacı olduğu ifade ediliyor. Sigorta sektörü de sürdürülebilir yatırımların hayata geçirilmesinde finans sektörünün yanında risk yönetimi ve yatırımların korunması çerçevesinde önemli bir güven mekanizması oluşturuyor.

Büyük ölçekli projelerde risk yönetimi sağlayan sigorta teminatları yatırımcıların risk algısını azaltarak finansman süreçlerini kolaylaştırıyor. Yenilenebilir enerji projeleri, sürdürülebilir altyapı yatırımları veya iklim adaptasyon projeleri gibi alanlarda sigortacılık bu yatırımların önünü açan kritik bir destek mekanizması olabilir.

■ **AXA Sigorta’nın sürdürülebilirlik ve iklim odağında yürüttüğü çalışmalar bu dönüşüm süreciyle nasıl örtüşüyor?**

AXA Sigorta olarak sürdürülebilirliği iş modelimizin merkezine yerleştirdik. AXA Grubu’nun küresel sürdürülebilirlik stratejisi doğrultusunda toplumun iklim risklerine karşı daha dayanıklı hale gelmesine katkı sağlayacak çözümler geliştirmeyi önceliklendiriyoruz.

İcra kurulumuzda sürdürülebilirliğin farklı başlıklarından sorumlu üç üst düzey yöneticimizin bulunması sayesinde hem risk analizi hem de ürün geliştirme tarafında sürdürülebilirlik perspektifiyle hareket ediyoruz. Sürdürülebilirliği destekleyen bireylere ve işletmelere yönelik ürünler, teşvikler ve hizmetler geliştiriyoruz. Örneğin enerji kimlik belgesi yüksek verimlilik

Yeşil sigortacılık

Önümüzdeki dönemde sigorta sektöründe sürdürülebilirlik odaklı çözümlerin çok daha fazla konuşulacağını düşünüyoruz. Özellikle yenilenebilir enerji yatırımları, enerji dönüşümü projeleri ve tarım gibi alanlarda geliştirilen sigorta ürünlerinin çeşitlenmesi beklenebilir. Veri temelli risk modelleme yöntemleri, parametrik sigorta çözümleri ve iklim adaptasyonunu destekleyen ürünler de sektörün dönüşümünde önemli rol oynayacak.

sınıfında olan konutlara indirim uyguluyoruz. Cam çatıklarında tamiri tercih eden müşterilerimizi teşvik eden bir ödül sistemimiz bulunuyor. Ayrıca sigortalılarımıza jeo-kod bazlı hava uyarıları göndererek olası risklere karşı önceden önlem almalarını sağlıyoruz. Bu hizmetin anlık müşteri geri bildirim skoru %95 seviyesinde.

■ **AXA Sigorta’nın sigortacılık yaklaşımında çevresel riskler ve iklim dayanıklılığı nasıl bir yer tutuyor?**

Bugün sigortacılık, risk mühendisliği yaklaşımı sayesinde riskleri önceden analiz eden ve önleyici çözümler geliştiren bir yapıya dönüşüyor.

İklim kaynaklı riskler artık yalnızca sel, fırtına veya orman yangınlarıyla sınırlı değil. Su kaynaklarının azalması, kuraklık, yükselen sıcaklıklar ve sıcak hava dalgalarının artışı gibi yeni risk başlıkları da giderek daha fazla önem kazanıyor. Veri analitiği, gelişmiş risk modelleme yöntemleri ve risk azaltıcı çözümler sigortacılık yaklaşımımızın önemli bileşenleri arasında yer alıyor.

■ **Türkiye’nin yeşil dönüşüm yolculuğunda kamu, finans sektörü ve sigorta şirketleri arasında nasıl bir iş birliği modeli kurulmalı?**

Yeşil dönüşümün başarılı olabilmesi için kamu, finans sektörü ve sigorta şirketleri arasında güçlü bir koordinasyon gerekiyor. Kamu tarafı düzenleyici çerçeveyi oluştururken finans ve sigorta sektörü yatırım ve risk yönetimi tarafında süreci destekleyebilir. Özellikle veri paylaşımı, risk analizleri ve sürdürülebilir yatırımların teşviki gibi alanlarda daha güçlü bir iş birliği modeli kurulması büyük önem taşıyor. Bu çerçevede Türkiye Sigortalar Birliği bünyesinde kurulan Yeşil Dönüşüm Komitesi, sektörün ortak bir vizyon geliştirmesine katkı sağlayarak sigortacılığın yeşil dönüşüm sürecindeki rolünü güçlendirecek önemli bir zemin oluşturuyor.

Yeşil teknoloji ile sürdürülebilir gelecek

Teknoloji dünyası küresel çapta artık sadece hız ve performans odaklı bir ilerleme dönemini geride bırakarak, rotasını doğrudan gezegenimizin geleceğine kırmış durumda...

“Dijital dönüşüm” kavramı, sürdürülebilirlik hedeflerinden bağımsız düşünülemez bir noktaya geldi. Bu ayki teknoloji dosyamızda; kod satırlarından fabrikalara, veri merkezlerinden karar alma mekanizmalarına kadar teknolojinin “yeşil” dönüşümünü mercek altına alıyoruz.

Dünya ekonomisi, tarihin en köklü dönüşümlerinden birine sahne oluyor. Artık teknoloji sadece bir verimlilik aracı değil; hayatta kalmanın, rekabetçiliğin ve gezegenle uyum içinde yaşamının temel kural koyucusu. “Dijital Dönüşüm” ve “Yeşil Dönüşüm” kavramlarının iç içe geçtiği bu yeni dönemde, kod satırlarından fabrika sahalarına kadar her alanda “İkiz Dönüşüm” rüzgârları esiyor.

Bu ayki teknoloji dosyamızda, sanayinin kalbinin atacağı dev bir platformu ve bu dönüşümün dijital

mimarlarını bir araya getiriyoruz. Sayfalarımızda 5G teknolojisinden yapay zekâ ile oluşturulan sanal ikizlere, dev şirketlerin sürdürülebilirlik performanslarını etkileyen dijital platformlardan hayatımıza girmeye hazırlanan Dijital Ürün Pa-saportları ve Startup tanımlarına kadar uzanan geniş bir yelpazede haberler ve içerikler bulunuyor.

Geleceği sadece inşa etmek değil, onu doğru verilerle yönetmek ve yeşil adımlarla kalıcı kılmak için hazırladığımız teknoloji dosyamızla sizi baş başa bırakıyoruz.

Yeni yatırım aracı: Startuplar

İklim gazetecisi Yasemin Mıstıkoğlu, YouTube kanalında başlattığı “Startup İklimi” programıyla teknoloji, sürdürülebilirlik, tarım, biyoteknoloji, yapay zekâ ve yaratıcı endüstrileri aynı masada buluşturuyor.

Dalgalı piyasalarda yatırımcıların yönü değişiyor. Artık sadece finansal getiri değil, yenilik kapasitesi ve gelecek potansiyeli konuşuluyor. Ve bu dönüşümün merkezinde genellikle teknoloji odaklı, yenilikçi bir iş fikrine dayanan, hızlı büyüme ile ölçeklenebilirlik potansiyeli bulunan ve pazar ihtiyacını karşılamayı hedefleyen erken aşama şirketler olan startuplar var. İklim gazetecisi Yasemin Mıstıkoğlu, YouTube kanalında başlattığı “Startup İklimi” programıyla teknoloji, sürdürülebilirlik, tarım, biyoteknoloji, yapay zekâ ve yaratıcı endüstrileri aynı masada buluşturuyor. Mıstıkoğlu, konuyla ilgili “Startuplar artık sadece fikir değil, yatırım aracı. Ama benim için daha önemlisi, geleceği şekillendiren dünya kaynaklarının sürdürülebilirliğine odaklanan yapılar olmaları. Daha sürdürülebilir bir gelecek için çalışan girişimlerin izini sürerken, küçük adımların nasıl büyük değişimlere dönüştüğünü yeniden hatırlıyoruz” değerlendirmesinde bulundu.

‘Startup İklimi’ nedir?

“Startup İklimi”, Yasemin Mıstıkoğlu’nun YouTube kanalında yayımlanan bir girişim programıdır. Program; Teknoloji, tarım, biyoteknoloji, yaratıcı endüstriler ve sürdürülebilirlik alanındaki girişimleri, Yatırım, inovasyon ve gelecek perspektifiyle ele alır. Amaç, Türkiye’de gelişen girişim ekosistemini daha geniş bir kitleyle buluşturmak ve yeni yatırım alanlarına dikkat çekmektir.

DNA’dan mantara ekonomi

Programda ele alınan girişimler tek bir başlığa sığmıyor: Bazıları doğrudan sürdürülebilirlik alanında, bazıları üretim teknolojilerinde, bazıları dijital içerik dünyasında... Ancak hepsi yeni ekonominin parçaları olan girişimlerin birkaçı şöyle:

- DNA testiyle sporcu potansiyelini analiz eden teknolojiler,
- Çiftçinin su, elektrik ve işçi sorununu veriyle optimize eden tarım çözümleri,
- Çocuklara kişiselleştirilmiş masallar üreten dijital platformlar,
- Mantardan üretilen ayakkabı ve çantalarla alternatif üretim modelleri,
- Yosun bazlı kozmetik girişimleri,
- Kimyasal pestisitlere alter-

natif kekik bazlı biyolojik tarım ilaçları,

- Bitkilerin stres sinyallerini analiz eden sensör sistemleri,
- Bir saat içinde elektrik devresi prototipi üretebilen hızlı üretim teknolojileri.

Medyada girişim üzerine

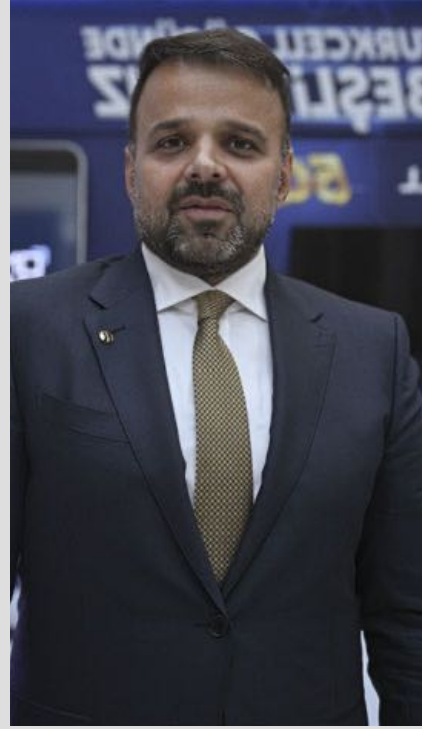
“Startup İklimi”, Türkiye’de girişimcilik ekosistemini sadece yatırım hikâyesi olarak değil, dönüşüm hikâyesi olarak ele alan nadir programlardan biri...

Program hem genç girişimcilere görünürlük sağlıyor hem de yatırımcılar için yeni alanları işaret ediyor. Çünkü bugün küçük bir laboratuvarında geliştirilen biyomalzeme ya da bir yazılım çözümü, yarının büyük pazarına dönüşebilir.

Turkcell'den 5G gücü: altyapı ve yeşil enerji

Turkcell, 2025 yılına ilişkin operasyonel ve finansal sonuçlar ile 2026 yılının stratejik hedeflerini açıkladı. Yıl boyunca önemli yatırımlara imza attıklarını söyleyen Turkcell Genel Müdürü Dr. Ali Taha Koç, "Türkiye'nin dijital geleceği için kritik bir yılı, öngörülerimizin de üzerinde güçlü sonuçlarla tamamladık. Tarihi 5G ihalesinde 160 MHz ile en yüksek kapasiteyi alan operatör olduk. Mobil abone bazımızı 39,1 milyona taşırken; yıllık 2,4 milyon net faturalı abone kazanımıyla son 26 yılın rekorunu kırdık. Konsolide gelirlerimizi, yıllık bazda yüzde 10,7 artışla 241 milyar TL'ye yükseldi. Sürdürülen faaliyetlerden net kârımız yüzde 22,6 artarak 17,8 milyar TL oldu. Veri merkezi ve bulut alanındaki liderliğimizi,

Türkiye'nin ilk hiper ölçekli bulut bölgesini kurmak üzere Google Cloud iş birliği ile taçlandırdık. İnsanımıza ve ülkemizin dijital altyapısına yatırım yapmayı kararlılıkla sürdüreceğiz" dedi. Ali Taha Koç, şirketin sürdürülebilirlik çalışmalarına ilişkin de bilgi verdi: "Turkcell olarak 'daha fazla bit, daha az watt' yaklaşımı doğrultusunda yenilenebilir enerji yatırımlarında ölçeğimizi büyötmeye devam ettik. Rüzgâr ve güneş enerjisi santrallerimizin toplam aktif kapasitesi 87 MW seviyesine ulaştı. 2026'da da enerji verimliliği odağımızı koruyarak yenilenebilir enerji kapasitemizi artırmayı hedefliyoruz." Fayda odaklı projelere son 10 yılda 13 milyar TL kaynak ayıran Turkcell, "Türkiye'nin Turkcell'i" vizyonu doğrultusunda toplumsal katkı projelerini sürdürdü.

Lenovo'dan uçtan uca teknoloji hamlesi

Lenovo Türkiye Genel Müdürü Emre Hantaloğlu, Lenovo'nun yalnızca PC üreticisi kimliğiyle değil, cihaz + altyapı + yazılım + hizmet katmanlarında uçtan uca çözüm sunan bir teknoloji şirketi olarak konumlandığını belirterek, markanın 2026 yılı başındaki küresel teknoloji gündeminde güçlü bir görünürlük yakaladığını vurguladı. CES ve MWC döneminde duyurulan gelişmeler arasında, FIFA 2026 ve 2027 FIFA Kadınlar Dünya Kupası teknoloji sponsorluğu, Lenovo'nun cihazlar arası entegre kişisel yapay zekâ katmanı olarak konumlandığı Lenovo Qira, CES ve MWC'de duyurulan yaklaşık 35 yapay zekâ inovasyonu ve konsepti ve yeni nesil form faktörleri ve oyun deneyimlerine odaklanan konsept/prototipler yer aldı. Hantaloğlu, Lenovo'nun küresel ölçekteki üretim ve tedarik

zinciri çevikliğinin, değişen teknoloji pazarında önemli bir rekabet avantajı yarattığı vurguladı. Lenovo'nun global dağıtım ağı, operasyonel kabiliyeti ve yapay zekâ destekli süreç yönetimi sayesinde üretim kapasitesini daha verimli kullanabildiği belirtildi. Sürdürülebilirlik tarafında ise ESG yaklaşımının Lenovo için yalnızca bir iletişim başlığı değil, iş yapış biçiminin parçası olduğu mesajı öne çıktı. Emisyon azaltımı, enerji verimliliği, net sıfır yolculuğu ve kurumsal yönetim başlıklarının Lenovo'nun uzun vadeli stratejisinin merkezinde yer aldığı ifade edildi. Lenovo; cihazlardan altyapıya, yapay zekâ çözümlerinden hizmetlere uzanan bütünsel yaklaşımı, güçlü global performansı ve Türkiye'deki segment bazlı liderliğiyle; 2026 dönemine de dönüşüm odağını koruyarak girmeyi hedefliyor.

75 YILDA TSKB ETKİSİ

KALKINMANIN DÜNÜ, BUGÜNÜ, YARINI

75 yıldır Türkiye'nin çok yönlü kalkınma yolculuğuna aktif katkı sunan bir kalkınma ve yatırım bankası olarak, yıllar içinde edindiğimiz köklü birikim ve deneyimi, ülkemizi sürdürülebilir bir geleceğe taşıyacak projelere aktarıyoruz.

Ülkemizin ekonomik, çevresel, sosyal ve kültürel ilerleme yolculuğunda mesafeleri kısaltmak için çalışıyor, ilk günden itibaren Türkiye'nin kalkınmasındaki TSKB etkisini, en değerli varlığımız olan insan sermayemizle büyötmeye devam ediyoruz.

Çünkü biz, ülkemizin örnek bir başarı hikâyesi yazabilmesi için kapsayıcı kalkınmanın gücüne ve birlikte başarmaya inanıyoruz.

NK®
İSAYAN

LİNK BİLGİSAYAR GENEL MÜDÜRÜ | MURAT PEKMEZYAN

OYUNUN KURALLARINI TEKNOLOJİ BELİRLİYOR

Tüm dünyada sürdürülebilirlik; şirketlerin rekabet gücünü, yatırım çekiciliğini ve uzun vadeli dayanıklılığını doğrudan belirleyen bir unsur haline gelmiş durumda. Dolayısıyla teknoloji burada bir destek değil, doğrudan oyunun kurallarını belirleyen bir yapı.

■ Eda Ünsün

Türkiye’de teknoloji ve yazılım dünyasının köklü oyuncularından Link Bilgisayar, dijital dönüşüm ile sürdürülebilirlik arasındaki güçlü bağı ortaya çıkarıyor. Şirketin bulut, yapay zekâ ve veri odaklı çözümleriyle iş dünyasında nasıl daha şeffaf, verimli ve sürdürülebilir bir dönüşüm sağladığını anlatan Genel Müdür Murat Pekmezian, Yeşil İş Platformu Dergisi’ne verdiği röportajda ESG odaklı yeni nesil platformların önemine dikkat çekti.

■ **Öncelikle sizi ve ekibinizi kısaca tanıyabilir miyiz?**

1962 İstanbul doğumluyum. Bilgisayar ve Kimya Mühendisiyim. 1986 yılından bu yana yazılım dünyasının içindeyim. Kariyerim

boyunca özellikle bankacılık sektöründe teknoloji geliştirme tarafında farklı sorumluluklar üstlendim. 2024 yılından bu yana da Link Bilgisayar’da Genel Müdür olarak görev yapıyorum.

Link, 1984’ten bu yana Türkiye’nin önde gelen yazılım ve teknoloji şirketlerinden biri. ERP, insan kaynakları, e-dönüşüm, bulut çözümleri, ikiz dönüşüm, savunma ve güvenlik gibi birçok alanda geniş bir müşteri portföyüne hizmet veriyoruz.

Deneyimli mühendis, yazılım geliştirici ve operasyon ekiplerimizle müşterilerimizin dijital dönüşüm süreçlerine sadece eşlik etmiyoruz; bu süreci yöneten ve hızlandıran çözümler geliştiriyoruz.

Bizim için önemli olan sadece yazılım üretmek değil, müşterinin işine doğrudan dokunan, ölçülebilir değer yaratan sistemler kurmak.

■ **Teknolojinin sürdürülebilir bir gelecek inşa etmedeki rolünü nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu doğrultuda Link Bilgisayar olarak yürüttüğünüz çalışmalar nelerdir?**

Bugün geldiğimiz noktada sürdürülebilirlik sadece çevresel bir konu değil; iş yapış biçimlerinin tamamını etkileyen bir dönüşüm. Teknoloji de bu dönüşümün en önemli araçlarından biri.

Tüm dünyada sürdürülebilirlik; şirketlerin rekabet gücünü, yatırım çekiciliğini ve uzun vadeli dayanıklılığını doğrudan belirleyen bir unsur haline gelmiş durumda. Dolayısıyla teknoloji burada bir destek değil, doğrudan oyunun kurallarını belirleyen bir yapı.

Link olarak bu dönüşümün merkezinde konumlanıyoruz. Geliştirdiğimiz ERP, bulut, e-dönüşüm

ve yapay zekâ çözümleri ile şirketlerin iş süreçlerini dijitalleştirmenin ötesine geçiyor; onları daha verimli, daha şeffaf ve daha sürdürülebilir bir yapıya dönüştürüyoruz.

Bulut teknolojileri sayesinde kurumların fiziksel altyapı ihtiyacını azaltarak enerji tüketimini düşürüyoruz. E-dönüşüm çözümlerimizle kâğıt kullanımını minimize ediyoruz. Veri analitiği ve iş zekâsı araçlarımızla ise şirketlerin karbon ayak izi, enerji tüketimi ve kaynak kullanımı gibi kritik verilerini görünür ve yönetilebilir hale getiriyoruz.

Savunma ve güvenlik tarafında geliştirdiğimiz akıllı şehir, akıllı trafik ve akıllı tesis çözümleri de aynı yaklaşımın sahadaki yansıması. Daha az kaynak tüketen, daha verimli çalışan ve daha güvenli sistemler kurmayı hedefliyoruz.

Özetle biz teknolojiyi bir IT yatırımı olarak değil, şirketlerin sürdürülebilirlik performansını doğrudan be-

Link olarak, Geliştirdiğimiz ERP, bulut, e-dönüşüm ve yapay zekâ çözümleri ile şirketleri daha verimli, daha şeffaf ve daha sürdürülebilir bir yapıya dönüştürüyoruz.

lirleyen stratejik bir yönetim katmanı olarak görüyoruz.

■ Teknoloji ve sürdürülebilirlik alanında hayata geçirmeyi planladığınız yeni projeler nelerdir?

Önümüzdeki dönemde teknolojinin üç ana ekseninde şekilleneceğini düşünüyoruz: bulut bilişim, yapay zekâ ve sürdürülebilirlik odaklı veri yönetimi.

Bu vizyonla geliştirdiğimiz yeni nesil ERP platformumuz Link Cloud, tamamen bulut tabanlı, yapay zekâ destekli ve mobil öncelikli bir mimariye sahip.

Bu sayede işletmeler yüksek donanım yatırımlarına ihtiyaç duymadan, her yerden erişilebilir ve ölçeklenebilir bir yapı üzerinden tüm süreçlerini yönetebiliyor.

Biz ERP'yi artık sadece bir operasyon sistemi olarak değil, şirketlerin geleceğini yöneten bir karar platformu olarak konumluyoruz.

Bunun yanında ESG skorumla, karbon emisyonu takibi ve sürdürülebilirlik raporlaması alanlarında yatırımlarımıza devam ediyoruz.

Önümüzdeki dönemde özellikle yapay zekâ destekli sürdürülebilir-

lik analitiği, sektörel yeşil dönüşüm çözümleri ve regülasyon uyum platformları üzerinde yoğunlaşacağız.

Amacımız net: müşterilerimizi sadece bugüne değil; geleceğin iş dünyasına hazırlamak.

■ Geliştirdiğiniz yazılım ve teknoloji çözümleri kurumların çevresel etkilerini azaltmalarına ve daha verimli iş süreçleri oluşturmalarına nasıl destek oluyor?

Biz teknolojiyi sadece verimlilik aracı olarak değil, bir etki yönetimi platformu olarak konumlandırıyoruz. Bulut altyapılarımız sayesinde şirketler fiziksel sunucu yatırımlarını azaltarak enerji tüketimlerini düşürüyor. Otomasyon ve yapay zekâ destekli sistemlerimiz süreçleri hızlandırırken hata oranlarını minimize ediyor.

Ancak en büyük dönüşüm veri tarafında gerçekleşiyor. Kurumlar artık enerji tüketiminden karbon emisyonuna kadar birçok veriyi anlık olarak izleyebiliyor. Bu da şirketlerin sadece geçmiş raporlayan yapılardan çıkıp, veriye dayalı karar alan yapılara dönüşmesini sağlıyor.

■ E-fatura, e-arşiv ve e-SMM gibi e-dönüşüm çözümlerinizin kâğıt tüketiminin azaltılması ve çevresel sürdürülebilirlik açısından sağladığı katkılar nelerdir?

E-dönüşüm, sürdürülebilirlik yolculuğunun en hızlı ve en somut sonuç alınan alanlarından biri.

E-fatura, e-irsaliye ve e-SMM çözümlerimiz sayesinde kâğıt kullanımını neredeyse tamamen ortadan kaldırıyoruz. Bununla birlikte lojistik süreçler azalıyor, arşivleme maliyetleri düşüyor ve karbon emisyonu önemli ölçüde azalıyor, bilgiye erişim hızlanıyor, süreçler daha şeffaf ve kontrol edilebilir hale geliyor. Bu dönüşüm şirketlere hem maliyet avantajı hem de çevresel katkı sağlıyor.

■ Şirketiniz bünyesinde atık yönetimi ve kaynak verimliliği konularında nasıl bir yaklaşım benimsiyorsunuz? Bu süreçleri nasıl takip ediyor ve yönetiyorsunuz?

Sürdürülebilirliği sadece sunduğumuz çözümlerle sınırlamıyoruz; kendi operasyonlarımızda da aynı yaklaşımı uyguluyoruz. Kâğıtsız

En büyük dönüşüm veri tarafında... Kurumlar birçok veriyi anlık izleyebiliyor. Bu da şirketlerin veriye dayalı karar alan yapılara dönüşmesini sağlıyor.

ofis çalışma modelini büyük ölçüde uyguluyoruz. Enerji verimliliği, atık yönetimi ve geri dönüşüm süreçlerini belirli performans göstergeleri ile takip ediyoruz. Çalışanlarımız arasında sürdürülebilirlik farkındalığını arttırmaya yönelik çalışmalar yürütüyoruz. Süreçleri düzenli olarak ölçüyor, raporluyor ve sürekli iyileştirme yaklaşımıyla geliştiriyoruz. Çünkü sürdürülebilirlik bizim için bir proje değil; bir kurum kültürü.

SUSDEX ile iş birliği: ScoreCard Platformu

Sürdürülebilirlik alanındaki en önemli adımlarımızdan biri de çok kıymetli akademisyenlerimizin yer aldığı SUSDEX ile gerçekleştirdiğimiz iş birliği oldu. Bu iş birliği sayesinde kurumların ESG performanslarını uluslararası standartlara uygun şekilde ölçebilen, analiz edebilen ve raporlayabilen dijital platformlar geliştirdik. ScoreCard Platformu ile yapay zekâ destekli algoritmalar, verileri anlamlandırıyor ve şirketlere net, karşılaştırılabilir doğrulanmış skorlar sunuyor. Bu platform; veri toplama,

akredite akademisyenlerimizle doğrulama, analiz, skorlamaya dönüştürme ve raporlama süreçlerini uçtan uca yöneten entegre dijital bir yapı sunuyor.

En önemli farkı, şirketlerin sürdürülebilirlik performanslarını ölçmekle kalmayıp, doğrudan karar süreçlerine entegre eden ve iyileştirme önerileri sunan bir yapı olması. Sürdürülebilirlik raporlanan bir başlık olmaktan çıkıyor; ölçülen, yönetilen ve rekabet avantajı yaratan bir performans alanına dönüşüyor. En stratejik çözümlerden biri...

Holdinglelerin evreci yatırımları

Bugün özellikle büyük holdingler, çevreye duyarlı yatırımlarla geleceğe daha güvenli adımlarla ilerliyor. Yenilenebilir enerji projeleri, atık azaltım çalışmaları, su ve enerji verimliliği uygulamaları bunlar sadece çevreci yatırımları oluşturan yapı taşlarıdır. Sürdürülebilirlik ilkeleriyle hareket eden holdingler ise aynı zamanda itibarlarını da güçlendiriyor. Daha yaşanabilir bir dünya bırakma hedefine öncülük etmek için sadece holdingler değil, bütün kurumlar el ele vermelidir.

IC Holding

IC Holding, 2023 Sürdürülebilirlik Raporu'nda, gerçekleştirdiği kapsamlı analizler doğrultusunda 2022 yılını baz yıl olarak kabul ediyor ve 2030 yılına kadar emisyonlarını %27 oranında azaltmayı hedefliyor. Holding, enerji politikalarını sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlayacak şekilde yapılandırdı. Armatürlerin LED'e dönüştürülmesiyle yıllık 8 milyon 744 bin kWh enerji tasarrufu sağlandı. Bu tasarruf, yaklaşık 892 hanenin yıllık elektrik ihtiyacına eş değer bir kazanım ortaya koydu. Gerçekleştirilen dönüşüm sayesinde yılda 1.819 ton CO₂ emisyonunun önüne geçildi. Holding Türkiye'de toplam 388 MW kurulu güce sahip 9 hidroelektrik santrali (HES) ile yılda yaklaşık 1,2 milyar kWh elektrik üretimi gerçekleştiriyor. Holding yenilenebilir enerji yatırımlarını da

sürdürüyor. Erzin'de hayata geçirilen Erzin-2 YEKA GES projesi ile 136 MWm, Başıtaş Hibrit GES projesi ile ise 61 MWm kurulu güç kapasitesine yönelik yatırımlar devam ediyor. Çevresel Ürün Beyanı'na (EPD) sahip Atık Lastiklerden Ses Bariyeri Üretimi

Projesi kapsamında yaklaşık 400 ton atık lastik geri dönüştürüldü. Proje ile 848 m³ depolama alanından tasarruf sağlandı, gürültü seviyesi %10 oranında azaltıldı. Ayrıca 8,51 ton karbon salımı engellendi ve 213.000 m³ suyun kirlenmesinin önüne geçildi.

Limak Holding

Limak Holding, sürdürülebilir büyüme ve operasyonel verimlilik hedefleri doğrultusunda 2024 yılı çalışmalarını Limak Holding Sürdürülebilirlik Raporu 2024'te

kamuoyuyla paylaştı. Bu inançla, Limak Şirketler Grubu, Birleşmiş Milletler Küresel Etki Girişimi'ne katılarak uluslararası standartlarda bir sürdürülebilirlik yaklaşımını tercih etti

ve tüm faaliyetlerini bu doğrultuda şekillendirdi. 2024 yılı itibarıyla Holding'in Kapsam 1 emisyonları 9.346.924 ton CO₂e, Kapsam 2 emisyonları ise 382.626 ton CO₂e olarak kaydedilmiş olup, şirket 2050 yılına kadar karbon nötr olmayı hedefliyor. 2024 yılında Limak Yenilenebilir Enerji, Hatay Erzin'de toplam 140 MWp kurulu güce sahip Türkiye'nin DC kapasitede en büyük ikinci YEKA güneş enerjisi santralini (Erzin-1 YEKA GES) tam kapasiteyle devreye aldı. Yaklaşık bir yıl gibi kısa bir sürede tamamlanan bu tesis, 100 binden fazla hanenin yıllık elektrik ihtiyacına eş değer enerji üretmekte ve yılda yaklaşık 175 bin ton karbon emisyonunun önlenmesine katkı sağladı. Su yönetimi konusunda da önemli adımlar atan Holding'in 2024 yılı su tüketimi 4.218.047 m³ olarak gerçekleşmiş, geri kazanılan su oranı ise %10 seviyesinde kaydedildi.

Nakkaş Holding

Nakkaş Holding 2023 Sürdürülebilirlik Raporu'na göre, Türkiye'deki yenilenebilir enerji projeleri ile toplam 90 MWe kurulu güç kapasitesine ve yıllık 100 MWe enerji ticaret hacmine ulaşarak sürdürülebilir enerji üretimine katkı sağladı. Holding güneş ve hidroelektrik enerjisi alanında, Türkiye'de 88,31 MWe hidroelektrik ve 1,69 MWh güneş enerjisi, kapasitesiyle çevreci ve yenilikçi enerji çözümleri sunuyor. 2023 yılı itibarıyla toplam 690.300 GJ enerji tüketiminin bir kısmı şebekeden karşıladı. Elektrik enerjisinin 581.667,01 GJ'lük kısmı kendi yenilenebilir enerji üretiminden, 392,4 GJ'lük kısmı ise dışarıdan temin edilen yenilenebilir enerjiden sağlandı. 2023 yılında su yönetimi kapsamında yapılan altyapı ve teknoloji yatırımları, toplam 284.803 m³ su tüketimini

yönetecek şekilde yapılandırıldı. Foseptik tankı iyileştirmeleri, yeni betonarme yapılar ve geri kazanım sistemleri bu yatırımlar arasında yer aldı. Tehlikeli atık sızıntıları, geri dönüştürülemeyen atık hacminin

artması ve gemi kaynaklı deniz kirliliği gibi riskler önceliklendirilirken; dijitalleşme, sıfır atık uygulamaları ve lisanslı geri dönüşüm firmalarıyla iş birlikleri fırsat alanları arasında değerlendiriliyor.

Erk Holding

Erk Holding, 2024 Sürdürülebilirlik Raporu'na göre deniz yolu taşımacılığı ve lojistik süreçlerinden kaynaklanan emisyonların bir kısmını dengelemek amacıyla uluslararası standartlara uygun karbon offset çalışmaları gerçekleştirdi. Holding 2025

ve sonrasında karbon yönetimi performansını daha da geliştirerek düşük karbonlu büyüme stratejisini güçlendirmeyi ve Türkiye'nin 2053 Net Sıfır hedefi ile uyumlu bir yol haritası izlemeyi amaçlıyor. Holding balast suyunu kimyasal kullanmadan UV dezenfeksiyon teknolojisiyle arıtarak istilacı türlerin taşınmasını önleyip biyoçeşitliliği

koruyor. Liman sahalarındaki faaliyetlerden kaynaklanan atıkları türlerine göre ayrıştırarak, liman başkanlıklarının çevre prosedürlerine uygun şekilde geçici depolama alanlarına gönderiyor. Holding bazı atık türlerinin bertaraf süreçlerini yetkileri dahilinde doğrudan yönetiyor; tüm çıkış kayıtlarını eksiksiz tutarak hem kendi çevre yönetimini hem de liman denetim süreçlerinin izlenebilirliğini sağlıyor. Bunun yanında, kâğıt tüketimini azaltmak amacıyla dijital uygulamaların kullanımını yaygınlaştırıyor; yazdırma ihtiyacını en aza indirecek şekilde çalışma düzenini sürdürüyor. Liman sahasında biyolojik çeşitlilik açısından kritik alanlar ve hassas türlere yönelik kurallar, liman yönetiminin direktifleri doğrultusunda uygulanıyor.

Çokyaşar Holding

Çokyaşar Holding, çevresel etkilerini en aza indirmeye ve doğal kaynakların korunmasına yönelik kararlı adımlar atıyor. Çokyaşar Holding, 2024 Sürdürülebilirlik Raporu'na göre Silivri, Adana ve Düzce tesislerinde enerji yönetim sistemleri ile uyumlu üretim yaklaşımı benimseyerek karbon salımlarını düzenli olarak ölçüyor ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması hedeflerine yönelik çalışmalar yürütüyor. Ayrıca GES yatırımları ile yenilenebilir enerji kullanımını artırıyor. Çokyaşar Tel, sürdürülebilir üretim kapsamında karbon salımlarını ölçtü; çatı GES sistemi ile yıllık 2.045.205 kWh elektrik üreterek 1.280.502 kg CO₂e salımı önledi. Holding Ar-Ge projeleri kapsamında sürdürülebilir üretim, atık geri kazanımı, enerji verimliliği, su tüketimi optimizasyonu ve karbon azaltımına yönelik 5 proje yürüttü. İleri

Teknoloji Arıtma Sistemi ile atık suyun yaklaşık 2/3'ü geri kazanılarak günlük 120-150 ton su tasarrufu sağlandı ve bu başarı Çokyaşar Holding'e İstanbul Marketing Awards'ta Kurumsal İletişim & Sürdürülebilirlik kategorisinde birincilik ödülü kazandı. Ayrıca Özyaşar Tel,

Çokyaşar Halat ve Çokyaşar Tel tesislerinin tamamı "Sıfır Atık Belgesi" almaya hak kazandı. Özyaşar Tel fabrikasında CO, NO_x, SO₂, toz, toplam organik karbon ve HCl parametreleri düzenli olarak ölçülerek hava kalitesinin korunmasına yönelik kontroller sürdürülüyor.

Saya Holding

Saya Holding 2024 Sürdürülebilirlik Raporu'na göre holding sürdürülebilirlik çalışmalarını güçlendirmek amacıyla Sürdürülebilirlik Komitesi'ne bağlı çalışma grupları oluşturdu. Grup

şirketlerinden Humanis'in arazi tipi GES yatırımları devreye alınarak yenilenebilir enerji kullanımında önemli bir adım atıldı. Ayrıca Humanis, dögüsel ekonomi uygulamalarını en somut biçimde hayata geçiren iştiraklerden biri. Ambalaj optimizasyonu projeleri sayesinde atık oluşumu kaynağında

azaltılırken, 2024 yılı itibarıyla geri dönüşüm oranı %37 oranında artırıldı. Holding ve iştirakleri için WEP's (Women's Empowerment Principles) Özdeğerlendirmesi tamamlandı; ayrıca tüm grup şirketleri EcoVadis değerlendirmesinden geçti. Bununla birlikte, İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği'nin katılımıyla bir Sürdürülebilirlik Çalıştayı düzenlenerek kurumsal sürdürülebilirlik yol haritası ele alındı. Saya Holding, TÜBİSAD iş birliğiyle yürütülen "Atma Bağışla Projesi" kapsamında elektronik atıkların yeniden kullanımını destekleyerek kaynak verimliliğine katkı sağladı. Üretim süreçlerinde su tüketimini azaltmak amacıyla sensörlü armatür sistemleri ve akış optimizasyonu yatırımları hayata geçirildi. Bu çalışmalar sonucunda 2024 yılında su tüketimi yaklaşık %15 oranında azaltılarak 108.351 m³'ten 92.149 m³'e düşürüldü.

VARTA TÜRKİYE GENEL MÜDÜRÜ | KEREM ACAR

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VARTA'NIN VAZGEÇİLMEZİ

“Sürdürülebilirlik, VARTA'nın stratejisinin vazgeçilmez bir parçasını oluşturuyor. Avrupa'daki tesislerimizde tüketilen elektriğin %92'sini yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlıyoruz.”

■ Nüshet Çamuşoğlu

Türkiye'de 27 yıldır faaliyet gösteren VARTA, geri dönüşümden yenilenebilir enerji kullanımına kadar pek çok alanda yürüttüğü çalışmalarla dikkat çekiyor. Özellikle atık pil toplama ve geri kazanım süreçlerine yönelik projeleriyle çevresel etkiyi azaltmayı ve toplumsal farkındalığı artırmayı hedeflediklerini açıklayan Varta Türkiye Genel Müdürü Kerem Acar, Yeşil İş Platformu Dergisi'ne verdiği röportajda bu süreçleri nasıl ele aldıklarını açıkladı.

■ Öncelikle sizi ve ekibinizi kısaca tanıyabilir miyiz?

VARTA AG mikro piller, ev pilleri, şarj edilebilir piller, şarj cihazları, powerbankler, aydınlatma çözümleri, enerji depolama çözümleri ve müşteriye özel çeşitli pil uygulamaları dahil olmak üzere geniş bir pil portföyünün üretimi ve pazarlanmasını yürütüyor. Teknoloji lideri

kimliğiyle birçok kritik alanda sektör standartlarını belirliyor. Grup bünyesindeki ana şirket olarak, “Lityum İyon Çözümleri ve Mikro Piller” ile “Ev Pilleri” olarak faaliyet gösteriyor.

140 yıllık köklü bir geçmişe sahip Almanya merkezli VARTA, yürüttüğü AR-GE çalışmalarıyla lityum-iyon teknolojisinin farklı alanlarında ve mikro pillerde küresel standartları belirleyerek adından söz ettiriyor. Şirket, lityum-iyon teknolojisinin önemli büyüme pazarlarında ve işitme cihazı pilleri gibi birincil ürün gruplarında tanınan bir inovasyon lideri olma konumunu sağlamlaştırmış.

VARTA AG Grubu şu anda yaklaşık 4.700 kişiye istihdam sağlıyor. Avrupa ve Asya'daki beş üretim ve imalat tesisinin yanı sıra Asya, Avrupa ve ABD'deki dağıtım merkezleriyle VARTA AG'nin faaliyet gösteren iştirakleri şu anda dünya çapında 100'den fazla ülkede faaliyet gösteriyor. VARTA Pilleri Türkiye olarak 27 senedir ülkemizde faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

■ Pil teknolojileri alanındaki deneyiminizi sürdürülebilirlik perspektifiyle nasıl birleştiriyorsunuz? Bu kapsamda hayata geçirdiğiniz projeler nelerdir?

Sürdürülebilirlik, VARTA'nın stratejisinin vazgeçilmez bir parçasını oluşturuyor ve Avrupa'daki tesislerimizde tüketilen elektriğin %92'sini yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlıyoruz. PAS 2060 standardına uygun olarak karbon nötr hedefimize ulaşmayı amaçlıyoruz. Ayrıca, ambalajlarımızda FSC sertifikalı geri dönüştürülebilir kartonların kullanımını yaygınlaştırarak çevresel etkilerimizi azaltıyoruz.

Türkiye'de “Atık Piller Fidan Dönüşüyor” projesini hayata geçirdik. VARTA Türkiye tarafından yürütülen Atık Pil Toplama Kampanyası kapsamında, tüketicilerin atık pillerini geri dönüşüme kazandırması teşvik ediliyor. Kampanya çerçevesinde 2024 yılında 14.500 fidan toprakla buluşturuldu.

2025'ten bugüne kadar 61.240 adet atık pil geri dönüşüme kazandırılarak 2 ton karbon emisyonunun önüne geçildi. "Atık Piller Fidanla Dönüşüyor" kampanyamız ile toplanan 60 binin üzerindeki atık pil sayesinde 6.124 adet daha fidan bağışında bulunuldu. Devam eden kampanyamızla fidan bağışı sayısının en kısa sürede 10 bin fidana ulaşması hedefleniyor.

Kampanya kapsamında belirli sayıda atık pil gönderen katılımcılar adına fidan bağışı yapılmakta; böylece geri dönüşüm, çevresel bir katkıya dönüştürülüyor. Bu uygulama, kaynakların verimli kullanımı ve atık yönetimi konularında toplumsal bilincin artırılmasını amaçlıyor.

■ Enerji depolama ve pil çözümleri konusunda hangi yenilikçi uygulamaları geliştiriyorsunuz? Özellikle pil geri dönüşüm süreçlerinizde nasıl bir yol haritası izliyorsunuz?

Enerji depolama ve pil teknolojilerinde inovasyonu sürdürü-

VARTA Türkiye tarafından yürütülen Atık Pil Toplama Kampanyası kapsamında, tüketicilerin atık pillerini geri dönüşüme kazandırması teşvik ediliyor.

lebilirlik yaklaşımımızla birlikte ele alıyoruz. Ar-Ge çalışmalarımız kapsamında daha yüksek enerji yoğunluğuna sahip, uzun ömürlü ve verimli pil çözümleri ile enerji depolama sistemleri geliştiriyoruz. Bunun yanında gelişmiş batarya yönetim teknolojileri sayesinde ürünlerimizin performansını ve kullanım ömrünü artırmayı hedefliyoruz. Pil geri dönüşümü konusunda ise dögüsel ekonomi yaklaşımını benimsiyoruz. Kullanım ömrünü tamamlayan pillerin toplanması, ayrıştırılması ve değerli ham maddelerin yeniden üretim süreçlerine kazandırılması için TAP Derneği ile çalışıyoruz.

■ Üretim operasyonlarınızda enerji verimliliğini artırmaya yönelik hangi uygulamaları hayata geçiriyorsunuz?

Varta AG üretim operasyonlarında enerji verimliliğini artırmak ve çevresel etkileri azaltmak amacıyla sürdürülebilirlik odaklı birçok uygulama yürütüyor. Şirket, üretim tesislerinde enerji tüketimini azaltmak için enerji yönetim sistemleri, düzenli enerji denetimleri ve üretim süreçlerinin optimizasyonu gibi yöntemler uyguluyor. Ayrıca tesislerde kullanılan elektriğin önemli bir bölümünün yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütülmekte, bazı üretim

Ar-Ge çalışmalarımız kapsamında daha yüksek enerji yoğunluğuna sahip, uzun ömürlü ve verimli pil çözümleri ile enerji depolama sistemleri geliştiriyoruz.

sahalarında güneş enerjisi sistemleri gibi çözümler devreye alınarak karbon emisyonlarının azaltılması hedefleniyor.

Bunun yanında şirket, kaynakların verimli kullanımı ve dögüsel ekonomi yaklaşımını üretim süreçlerine entegre ediyor. Pil geri dönüşüm sistemleri, üretim atıklarının geri kazanımı, sürdürülebilir ambalaj kullanımı ve suyun yeniden kullanımı gibi uygulamalar sayesinde hem doğal kaynak tüketimi azaltılmakta hem de üretim süreçlerinin çevresel etkisi düşürülüyor. Bu çalışmalar, enerji verimliliğini artırırken aynı zamanda daha sürdürülebilir ve sorumlu bir üretim modeli oluşturulmasına katkı sağlıyor.

■ Pil geri dönüşümünün yaygınlaştırılması ve toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla nasıl iş birlikleri ve kampanyalar yürütüyorsunuz?

Varta Pilleri Türkiye olarak, Atık Piller Fidana Dönüşüyor Kampanyası ile sürdürülebilir bir geleceğe katkı sağlıyoruz. Mol -e uygulamasıyla gerçekleştirdiğimiz iş birliği sayesinde, toplanan her on atık pil karşılığında bir fidan bağışlıyoruz. Atık piller, TAP Derneği aracılığıyla toplanarak geri dönüşüm sürecine dahil ediliyor.

Okullarla iş birliği yaparak ilkökul öğrencilerine yönelik pilin ne olduğu, kullanım alanları, doğru kullanım ve saklama yöntemleri ile atık pillerin geri dönüşümü gibi konularda eğitimler düzenliyor ve bu sayede farkındalık yaratıyoruz.

Bunun yanı sıra, hayata geçirdiğimiz 'Sürdürülebilirlik Atölyesi/ Pil'in Yolculuğu' kapsamında eğlendirerek eğitim ile çocuklara küçük yaşlardan itibaren atık pil toplama alışkanlığı kazandırmayı hedefliyoruz. Bu atölyelerde, pilin geri dönüşüm sürecini anlatan özel çizimlerle boyama etkinlikleri düzenliyoruz. Çocuklar hem eğleniyor hem de bu önemli süreci yaşayarak öğreniyor. Ayrıca, erişebildiğimiz birçok noktaya atık pil toplama üniteleri yerleştiriyor ve farkındalığı artırmak için bilgilendirici paylaşımlar hazırlayarak sosyal medya hesaplarımızdan paylaşıyoruz.

■ Tüketicilerin atık pilleri geri dönüşüme kazandırmasını teşvik etmek için sizce hangi yeni yöntemler uygulanabilir?

Varta Pilleri Türkiye olarak, tüketicileri atık pilleri geri dönüşüme ka-

zandırmaya teşvik etmek amacıyla çeşitli farkındalık çalışmaları yürütüyoruz. Kampanyamız kapsamında, 10 atık pil bağışlayan her birey adına fidan bağışında bulunuyor ve bu bağışlara özel hazırlanan sertifikaları kendilerine ulaştırıyoruz. Aynı zamanda kendilerine destekleri için teşekkürlerimizi iletiyoruz. Doğaya somut bir katkı sağlayan bu yaklaşımın, tüketicileri geri dönüşüm konusunda motive ettiğine ve harekete geçirdiğine inanıyoruz.

Bununla birlikte, daha fazla kişiye ulaşabilmek için yeni projeler ve güçlü iş birlikleri büyük önem taşıyor. Okullarda gerçekleştirilecek bilinçlendirme çalışmaları, genç nesillerde geri dönüşüm alışkanlığının erken yaşta gelişmesine katkı sağlayabilir. Ayrıca eğitici ve eğlenceli kısa film ve dijital içerikler aracılığıyla hem farkındalığın hem de erişimin artırılması mümkün. Bu tür çalışmalar sayesinde atık pil geri dönüşümü konusunda toplum genelinde daha güçlü bir bilinç oluşturulabileceğini düşünüyoruz.

Atık piller konusu...

Pillerin evsel atıklarla birlikte atılmaması ve belirlenmiş toplama noktalarına bırakılması büyük önem taşıyor. VARTA Türkiye olarak biz de bu farkındalığın artmasını destekliyor ve atık pil toplama ile geri dönüşüm süreçlerinin güçlenmesini önemsiyoruz. Pillerin doğru şekilde toplanması ve geri kazanım sistemlerine dahil edilmesi sayesinde içerdikleri değerli metaller yeniden üretim süreçlerinde kullanılabilir. Bu yaklaşım hem doğal kaynakların korunmasına hem de dögüsel ekonominin gelişmesine katkı sağlıyor. Bireylerin bilinçli davranması sürdürülebilir bir gelecek için kritik bir rol oynuyor.

Türkiye’de Mart ayının sürdürülebilir markaları

Küresel gündemin merkezine yerleşen sürdürülebilirlik, artık markalar için zorunluluk haline geldi. Mart ayı itibarıyla pek çok şirket; çevresel etkisini azaltmaya, kaynak verimliliğini artırmaya ve ekolojik dengeyi desteklemeye yönelik uygulamalarıyla iş modellerinin ayrılmaz bir parçası haline getiriyor.

Enerji: Enerjisa Üretim

Enerji sektöründe fırsat eşitliğini gelecek nesillere verilmiş bir taahhüt olarak konumlandırıran Enerjisa Üretim, Dünya Kadınlar Günü’nde kapsayıcı dönüşüm vizyonunu güçlü bir şekilde ortaya koyuyor. Türkiye’nin tamamen kadın ekibiyle yönetilen ilk rüzgâr santrali Çanakkale Ovacık RES ile şirket, enerjide eşitlik odaklı yeni bir dönemin mümkün olduğunu somut bir modelle gösteriyor. Enerjisa

Üretim İnsan ve Kültür Genel Müdür Yardımcısı Ayşegül Gürkale, “Enerji dönüşümünün kalıcı ve sürdürülebilir şekilde ilerlemesi, teknoloji yatırımlarının yanı sıra güçlü bir yetenek dönüşümünü de gerektiriyor. Bugün dünyada sürdürülebilir büyümenin en güçlü itici güçlerinden biri çeşitlilik ve kapsayıcılıktır. Enerjide dönüşümü yalnızca teknolojik bir ilerleme olarak görmüyoruz” dedi.

Holding: Borusan

Borusan Holding’in, daha yaşanabilir bir dünya için attığı önemli adımlardan biri olan Borusan Sürdürülebilir Fayda Programı’nın dördüncü dönemi başlıyor. Borusan Holding İnsan, İletişim ve Sürdürülebilirlik Grup Başkanı Nursel Ölmez Ateş, “İklim krizi ve eşitsizlikler gibi zorlu sorunlar karşısında çözümü başkalarından beklemek yerine elini taşın altına koyan girişimcilerle yol yürümek bizim

için büyük bir gurur kaynağı... Bu sene de dünyayı iyileştirme cesareti gösteren proje sahiplerini aramızda görmek için sabırsızlanıyoruz” dedi. Borusan Sürdürülebilir Fayda Programı, çevre ve toplumsal refah için kritik öneme sahip “iklim kriziyle mücadele” ve “eşitsizliklerin azaltılması” başlıklarında yenilikçi, uygulanabilir ve etki odaklı projeleri hayata geçirmeyi hedefliyor.

Elektronik ve beyaz eşya: Vestel

Zorlu Grubu'nun Akıllı Hayat 2030 vizyonu doğrultusunda sürdürülebilirliği iş yapış biçiminin merkezine alan Vestel, iklim değişikliğiyle mücadele, emisyon yönetimi ve çevresel risklerin şeffaf şekilde raporlanması alanlarında yürüttüğü çalışmalarıyla 2025'te uluslararası ölçekte güçlü bir performans ortaya koydu. Vestel Elektronik ve Vestel Beyaz Eşya, uluslararası raporlama kuruluşu CDP'nin 2025 yılı sonuçlarında İklim Değişikliği kategorisinde A seviyesine yükseldi. Bu sonuçla Vestel, ilk kez CDP Küresel A Listesi'nde yer aldı. Her iki şirketin Su Güvenliği skorları ise B oldu. Vestel Elektronik ve Vestel Beyaz Eşya, sürdürülebilirlik faaliyetleri ve süreçlerdeki şeffaflıkları nedeniyle S&P Global'in 2026 Sürdürülebilirlik Yılığ'ına dâhil edildi.

Gıda: Anadolu Efes

Anadolu Efes ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ortaklığında hayata geçirilen "İkinci Hasat" Projesi kapsamında Adıyaman'da, İleri Dönüşümle Yerel Üretim Çalıştayı düzenlendi. Anadolu Efes Grup Kurumsal İletişim ve İlişkiler Direktörü Selda Susal Saatçi, "İkinci Hasat Projesi ile tarımsal faaliyetlerimizi döngüsel ekonomi ve kadın emeği odağında yeniden ele alıyoruz. UNDP ortaklığında hayata geçirdiğimiz bu

proje kapsamında, özellikle deprem bölgesindeki kadın kooperatifleriyle birlikte çalışarak tarımsal yan ürünleri katma değerli üretime kazandırmayı ve onlara sürdürülebilir gelir fırsatları yaratmayı hedefliyoruz. Adıyaman'da gerçekleştirdiğimiz bu çalıştay, sahadaki ihtiyaçları doğrudan dinlediğimiz ve birlikte yol haritamızı şekillendirdiğimiz çok kıymetli bir başlangıç oldu" dedi.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası

TSKB Ekonomik Araştırmalar, yayımladığı "Sanayinin ve Dönüşümün Yeni Hikâyesi: Çevresel Ürünler" başlıklı raporla, çevresel ürünlerin Türkiye ekonomisi açısından stratejik önemini analiz ediyor. Rapor, çevresel ürünlerin hem küresel sürdürülebilirlik gündeminin hem de Türkiye'nin üretim yapısındaki niteliksel sıçramanın anahtar alanlarından biri olduğunu ortaya koyuyor.

OECD'nin son güncellemesine göre çevresel ürünler 345 sanayi ürününü kapsıyor. Yenilenebilir enerji ekipmanlarından atık ve su yönetimi teknolojilerine uzanan bu ürün grubu, hem ekosistem dostu dönüşüm için temel girdileri sağlıyor hem de daha bilgi yoğun üretimi temsil ediyor. Çevresel ürün ihracatı diğer ürün gruplarına kıyasla daha hızlı büyürken, ihracat birim fiyatlarındaki artış da daha güçlü seyrediyor.

ESAS GAYRİMENKUL
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE YÖNETİM
SİSTEMLERİ DİREKTÖR YARDIMCISI
AYŞEGÜL KORKMAZ ÇAKIRAL

ENERJİ KONUSU BÜTÜNCÜL BİR ALAN

“

Esas Gayrimenkul’de enerji konusunu, verimlilik uygulamaları ile yenilenebilir enerji yatırımlarını birlikte ele aldığımız bütüncül bir alan olarak değerlendiriyoruz.”

■ Nüshet Çamuşoğlu

Sürdürülebilirlik, gayrimenkul sektörünün iş yapış biçiminin merkezinde yer alıyor. Esas Gayrimenkul Sürdürülebilirlik ve Yönetim Sistemleri Direktör Yardımcısı Ayşegül Korkmaz Çakıral, Yeşil İş Platformu Derisine verdiği röportajda, sürdürülebilirliği veriye dayalı, ölçülebilir ve tüm paydaşları kapsayan bütüncül bir dönüşüm alanı olarak değerlendirdiklerini vurguladı.

■ Öncelikle sizi ve ekibinizi kısaca tanıyabilir miyiz?

Ben Ayşegül Korkmaz, Esas Gayrimenkul Sürdürülebilirlik ve Yönetim Sistemleri Direktör Yardımcısı olarak çalışıyorum. 11 yıldır, Türkiye'nin en büyük yatırım ve finansal varlık yönetimi gruplarından Esas Holding'in bir iştiraki ve ülkemizin önde gelen ticari gayrimenkul yatırım firmalarından biri olan Esas Gayrimenkul'de görev yapıyorum. İnşaat mühendisiyim. Şirkete katıldığım dönemde portföyümüzdeki AVM, ofis ve konut projelerinin bir kısmı yapım aşamasındaydı, bir kısmı ise geliştirme sürecindeydi. Projelerin ilk gününden teslimine kadar olan süreçlerde aktif rol üstlendim. Ticari gayrimenkul varlık yönetiminin ana odağımız haline gelmesiyle; yönetim sistemleri, risk ve kriz yönetimi süreçlerinin de sorumluluğunu aldım. Bugün Esas

Gayrimenkul'de sürdürülebilirlik yönetimi alanında iki kişilik bir ekibiz. Farklı disiplinlerden ekip arkadaşlarımızla kurduğumuz Sürdürülebilirlik Komitesi yapısıyla da projeler geliştiriyor, sahadaki veriyi ve operasyonel gerçekliği dikkate alarak ilerliyoruz.

■ Esas Gayrimenkul olarak çevresel, sosyal ve yönetim alanlarında hangi somut adımları atıyorsunuz?

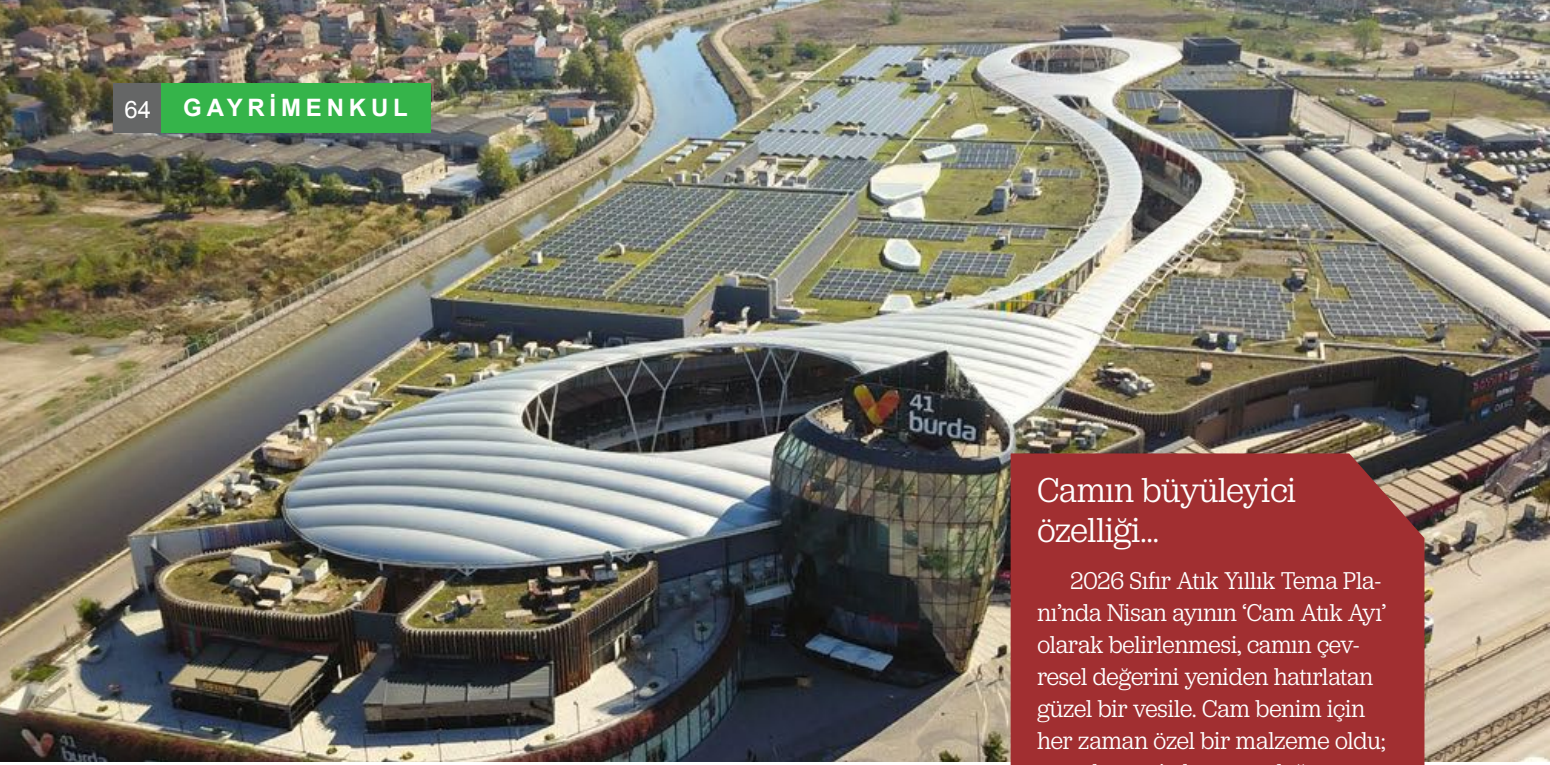
Esas Gayrimenkul'de sürdürülebilirlik yaklaşımımız, etkiyi doğru yerde tanımlamakla başlıyor. Alışveriş merkezleri gibi yüksek ziyaretçi trafiğine ve operasyonel yoğunluğa sahip varlıklarda çevresel tarafta en belirleyici başlığın enerji olduğunu erken dönemde net şekilde gördük. Su yönetimi,

atık ve döngüsellik uygulamaları ile emisyonların ölçülmesi ve izlenmesi ise bu yaklaşımın tamamlayıcı parçaları tabii ki...

AVM'lerimiz çalışma arkadaşlarımızın, kiracı iş ortaklarımızın ve her gün milyonlarca ziyaretçimizin bir araya geldiği yaşam alanları. Çalışma arkadaşlarımızın esenliğini destekleyen uygulamalardan, faaliyet gösterdiğimiz şehirlerde yerel paydaşlarla kurduğumuz ilişkilere kadar uzanan geniş yelpazede karşılık bulan adımlara odaklanıyoruz.

Zamanla ana odağımızı iki başlıkta netleştirdik: Toplumsal cinsiyet eşitliğinin desteklenmesi ve genç istihdamının güçlendirilmesi. 2025 yılında SosyalDeğer@Work girişimi tarafından Yanındayız Derneği çatısı altında ve Esas Gayrimenkul iş birliğiyle projeler hayata geçirildi.

Camın büyüleyici özelliği...

2026 Sıfır Atık Yıllık Tema Planı'nda Nisan ayının 'Cam Atık Ayı' olarak belirlenmesi, camın çevresel değerini yeniden hatırlatan güzel bir vesile. Cam benim için her zaman özel bir malzeme oldu; petrol türevi olmayan, doğanın bize sunduğu en saf ve en temiz ambalaj...

Sektörümüzde de cam; özellikle cephe, çatı ve vitrinlerde bize güvenlik, konfor ve gün ışığı sağlayan eşsiz bir yapı elemanı olarak önemli bir yer tutuyor. Ambalaj camına gelince; yani AVM'lerde en çok karşılaştığımız şişe ve kavanoz camlarına... Kalitesini hiç kaybetmeden sonsuz kez dönüşebilmesi gerçekten büyüleyici bir özellik. Yok olmayan bir güzelliğe yeniden hayat vermek aslında çok kolay; yeter ki onu doğru yere bırakalım.

Kavacık'ta merkez ofisimizin de içinde bulunduğu Esas Plaza'nın yıllık elektrik tüketiminin tamamını yenilenebilir kaynaklardan karşılayacak düzeye ulaştı. Belirttiğim yıllık elektrik üretimi, yaklaşık 350 bin ağacın yıllık karbon tutumuna eş değer bir çevresel fayda yaratıyor. Bu üretim, emisyon yönetiminde doğrudan ve ölçülebilir bir etki yaratırken; enerji etütleri, LED dönüşümleri, otomasyon ve izleme sistemleriyle desteklenen verimlilik uygulamaları bu etkinin kalıcı hale gelmesini sağlıyor. Enerjiyi ölçen, izleyen ve sürekli iyileştiren bu yaklaşım, çevresel etkiyi azaltırken portföyün operasyonel dayanıklılığını da güçlendiriyor.

Türkiye genelindeki 7 Esas Burda alışveriş merkezimizde görev yapan yönetim ekiplerimizle yürütülen bu çalışmalar, çevre ve toplumsal fayda çıktılarıyla 2026'da da gelişerek devam ediyor. "Esas Olan Sürdürülebilirlik" yaklaşımımız doğrultusunda komite yapılarıyla desteklenen yönetim modeli, karar alma süreçlerimizde çevikliği, kapsayıcılığı ve tutarlılığı sağlarken; dijitalleşme ve veriyle yönetim yaklaşımı bu yapının sahada karşılık bulmasını mümkün kılıyor.

■ Temiz ve yenilenebilir enerji kullanımı için yaptığınız çalışmalar nelerdir?

Uzun ömürlü ve operasyonel yoğunluğu yüksek alışveriş merkezlerinde çevresel etkiyi yönetmek, büyük ölçüde enerjiyi nasıl yönettiğinizle ilgili. Esas Gayrimenkul'de enerji konusunu, verimlilik uygulamaları ile yenilenebilir enerji yatırımlarını birlikte ele aldığımız

bütüncül bir alan olarak değerlendiriyoruz.

Portföyümüz gelişirken, güneş enerjisiyle temasımız başladı; ilk GES ile yenilenebilir enerji üretimi deneyimini 41 Burda projemizi geliştirirken hayatımıza dâhil ettik. Zaman içinde yaklaşımımız netleşti ve güneş enerjisini portföy ölçeğinde uygulanabilir bir model olarak almaya başladık. Uygun çatı alanlarında çatı GES'lerini, çatı imkânı bulunmayan lokasyonlarda ise arazi tipi çözümleri devreye aldık. Yatırımlarımızı ESCO modeliyle hayata geçirerek bu dönüşümün finansal sürdürülebilirliğini de sürecin doğal bir parçası haline getirdik.

Bugün geldiğimiz noktada, dördü AVM'lerimizin çatılarında, ikisi arazide kurulu olmak üzere toplam 6 güneş enerjisi santralimizle 13,05 MWp kurulu güce ulaştık. 2025 yılı sonu itibarıyla, GES'lerimizden sağlanan 17.088 MWh elektrik üretimi, 7 Burda AVM'nin ortak alanları ile

Alışveriş merkezleri gibi yüksek ziyaretçi trafiğine ve operasyonel yoğunluğa sahip varlıklarda çevresel tarafta en belirleyici başlığın enerji olduğunu gördük.

■ Kurumsal değerlerinizi sürdürülebilirlik ilkeleriyle uyumlu hale getirmek için nasıl bir yol izliyorsunuz?

Esas Gayrimenkul'de kurumsal değerlerimiz; İlham Vermek, Güvenirlilik, Topluma Duyarlılık ve Çeviklik. Uzun yıllardır aynı yapı altında çalışmanın en kıymetli taraflarından biri, bu değerlerin nasıl oluştuğuna ve zaman içinde nasıl yaşatıldığına bire bir tanıklık edebilmek. Değerleri tanımlamak kadar, onlara inanmak, sahiplenmek ve günlük iş yapış biçimine taşımak da önemli. Bizden sonrakilere bu inancı ve sahiplenme duygusunu aktarabilmek ise başlı başına bir sorumluluk alanı.

Kendi yolculuğumdan bir örnek vermek isterim. İnşaat sözleşmeleri üzerine uzmanlaşırken aldığım temel hukuk derslerinde, iyi niyet, basiretli tacir ya da ticari örf gibi kavramlar bana ilk başta soyut gelmişti. Zamanla şunu fark ettim: En sağlıklı işleyen sistemler, çok sayıda kuraldan ziyade, güçlü ilkeler üzerine kurulan yapılar oluyor.

Elbette yazılı politika ve prosedürlerimiz var; ancak karar alma süreçlerinde en temel referansımız değerlerimiz. Zaman zaman karmaşık konuları tartışırken ekip içinde

Zamanla şunu fark ettim: En sağlıklı işleyen sistemler, çok sayıda kuraldan ziyade, güçlü ilkeler üzerine kurulan yapılar oluyor.

“Bir de değerlerimiz açısından bakalım” dediğimizde, mesele özüne dönüyor. Esas Gayrimenkul'de iş yaparken değerlerimizle hareket etmek, tüm çalışma arkadaşlarımızın ortak sorumluluğu ve bu sorumluluk her gün bizimle.

■ Atık yönetimi konusunda nasıl bir sistem uyguluyorsunuz?

2025 yılında portföyümüzde yaklaşık 4.100 ton atık oluştu. Bunun yaklaşık 1.500 tonunu, kâğıt, plastik ve cam gibi geri dönüştürülebilir atıklar olarak geri kazanıma yönlendirdik. Bu veriyi, operasyonel ölçekte atık yönetimini nasıl yönettiğimizi görmek açısından önemli bir gösterge olarak değerlendiriyoruz. Atık yönetimini, dögüsel ekonomi hedeflerini destekleyen bir operasyonel alan olarak ele alıyoruz. Tüm AVM'lerimizde Sıfır Atık Belgesi ile güçlenen bir altyapı bulunuyor. Atıklar kaynağında ayrıştırılıyor; geri kazanılabilir atıklar sistematik

olarak ekonomiye kazandırılıyor. Atık verilerinin izlenmesi ve performans takibi, merkezi veri toplama ve raporlama süreçlerimiz üzerinden yapılıyor. Önümüzdeki dönemde geri kazanım oranını artırmaya odaklanıyor, bu süreci kiracı iş ortaklarımızla birlikte nasıl daha da geliştirebileceğimizi planlıyoruz.

■ Türkiye'de bir ilk olan AVM Ekosistemi Sürdürülebilirlik Yol Haritası nasıl hazırlandı?

“Türkiye AVM Ekosistemi Sürdürülebilirlik Yol Haritası”, CEO'muz Cem Eriç'in Başkan Yardımcılığını ve Sürdürülebilirlik Komite Başkanlığını üstlendiği Alışveriş Merkezi Yatırımcıları Derneği (AYD) bünyesinde 2023-2024 döneminde Ernst & Young'ın güçlü danışmanlık deneyimi ışığında yürütülen geniş bir sektör değerlendirmesi sonucu hazırlanan bir rapordur. Bu süreçte AVM sektörünün mevcut durumu analiz edildi, iyi uygulamalar ve mevzuat incelendi, sektörün öncelikli konuları ve gelişim alanları belirlendi, çalışma grupları oluşturulup değerlendirmeler yapıldı, yüzün üzerinde AVM temsilcisinin katıldığı kapsamlı anket süreci değerlendirilerek sektörün sürdürülebilirlik yaklaşımı ortaya kondu. Ben bu ortak çalışmayı, sektörün birlikte durup fotoğrafını çektiği ve yönünü netleştirdiği önemli bir referans noktası olarak görüyorum.

Biz Esas Gayrimenkul olarak AYD'nin yanı sıra, sürdürülebilir bir dünya için çaba ortaya koyan ve bu alanda emek sarf eden paydaşlarla çalışmaya önem veriyoruz; farklı paydaşların katkıları sektörün güncel durumuna dair dengeli ve gerçekçi bir çerçeve sunuyor.

Üniversiteli gençlerden sürdürülebilir geleceğe güçlü katkı: Bir Fikrim Var

Yeşil İş Platformu Dergisi olarak, üniversiteli öğrencileri ödüllendireceğimiz “Bir Fikrim Var” projesini hayata geçiriyoruz. Haydi gençler sürdürülebilirlik projelerinizi bizlere ulaştırabilirsiniz.

Türkiye’de sürdürülebilirlik odağında yayın yapan Yeşil İş Platformu Dergisi, gençlerin yaratıcı gücünü ortaya çıkaracak yeni ve kapsamlı bir projeyi hayata geçiriyor: “Bir Fikrim Var” projesi... Türkiye’nin dört bir yanındaki üniversite öğrencilerini sürdürülebilir bir gelecek için düşünmeye, üretmeye ve ödül almaya davet ediyor.

Türkiye genelindeki tüm üniversitelerden öğrenciler, ilgi duydukları herhangi bir sektörü seçerek bu alanın nasıl daha sürdürülebilir hale getirilebileceğine dair projeler geliştirebilecek.

Projeler; üretim süreçlerinin iyileştirilmesi, kaynak kullanımının azaltılması, atık yönetimi, döngüsel ekonomi uygulamaları ve çevresel etkiyi minimize eden yenilikçi fikirler gibi geniş bir perspektifi kapsayacak. Katılımcılar, “Bu süreç böyle değişirse ne olur?”, “Bu ürün daha çevre dostu nasıl tasarlanabilir?” gibi sorulara yanıt arayarak kendi çözüm önerilerini detaylı bir şekilde ortaya koyacak. Daha sonra düzenlenecek ödül gecesi ise fikirleri ilk 3’e giren öğrencilere plaket ve ve burs verilecek.

Her ay bir fikir yayımlanacak

Projeye gönderilen çalışmalar arasından her ay seçilecek bir proje, Yeşil İş Platformu Dergisi’nde yayımlanarak geniş kitlelerle buluşturulacak. Böylece gençlerin fikirleri yalnızca akademik bir çalışma olarak kalmayacak; iş dünyası,

sektör temsilcileri ve karar vericiler tarafından da görünür hale gelecek.

Seçilen projelerin sahipleri, sürdürülebilirlik alanında fark yaratan genç isimler olarak öne çıkacak ve kariyer yolculuklarında önemli bir görünürlük elde edecek. Projeye birlikte çoğu zaman yalnızca derslerde veya kişisel notlarda kalan yaratıcı fikirlerin gün yüzüne çıkması hedefleniyor. Gençlerin yenilikçi bakış açıları sayesinde, farklı sektörlerde uygulanabilir sürdürülebilir çözümler geliştirilmesi mümkün hale gelecek.

Akademi ve sektör bağlantısı

“Bir Fikrim Var” projesi, üniversiteler ile sektörler arasında güçlü bir köprü kurmayı da amaçlıyor. Yeşil İş Platformu Dergisi tarafından hayata geçirilen “Bir Fikrim Var” projesi, sürdürülebilir bir gelecek için fikri

olan tüm üniversite öğrencilerini davet ediyor. Katılımcılar, hazırladıkları projeleri aşağıda belirlenen e-posta adresleri üzerinden ilerecek bu dönüşümün bir parçası olabilecek. Gençlerin hayal gücü, bilimi ve sürdürülebilirlik vizyonuyla şekillenecek bu proje, Türkiye’de çevresel farkındalığın artmasına ve yenilikçi çözümlerin yaygınlaşmasına önemli katkılar sunmaya hazırlanıyor.

Haydi gençler, gezegenimizi korumak ve sürdürülebilir projelerinizle ödül almak için adınızı-soyadınızı ve üniversitenizin adını yazıp, projenizle birlikte bizlere ulaşın:
efe@yesilisplatformu.com
eda@yesilisplatformu.com
nushet@yesilisplatformu.com

Firmaları ticarete
bir adım öne geçiren yenilik:

Yapı Kredi BANKO

Siz de Yapı Kredi'nin
yenilikçi nakit yönetimi
çözümüyle nakit akışınızı
güvenle yönetin.

İskontolu
tahsilat

Finansman
kolaylığı

Tahsilat
garantisi

Alacak
devri
imkanı

Yapı Kredi Mobil'i
**Hemen
indirin!**

 YapıKredi

Hizmette sınır yoktur.

Yapı Kredi BANKO, ticari faaliyeti olan Yapı Kredi müşterileri tarafından kullanılabilir. Yapı Kredi BANKO kapsamında ödeme göndermek, iskonto veya devir beyanında bulunmak isteyen müşterilerin Yapı Kredi BANKO Sözleşmesi'ni imzalamış olması, ödeme gönderen tarafta olabilmek için ise kendilerine Yapı Kredi BANKO kredi limiti de tahsis edilmiş olması gerekmektedir. Her halükârda Yapı Kredi'nin uygun görmediği işlemlerde ürünü kullandırmama hakkı saklıdır.

22 Nisan Dünya Günü'nde “Gücümüz, Gezegenimiz”

Çevre hareketinin başarılarını onurlandıran, gelecek nesiller için Dünya'nın doğal kaynaklarını koruma gerekliliğine dikkat çeken ve küresel çapta düzenlenen etkinliklerle kutlanan 22 Nisan Dünya Günü'nün bu yılki teması, “Gücümüz, Gezegenimiz”...

“Gerçek bir çevreci, dünyanın atalarımızdan miras kalmadığını, aslında çocuklarımızdan ödünç alındığını bilen kişidir.”

John James Audubon

Evimiz olarak adlandırdığımız Dünya'nın kaynakları yok oluyor. İklim değişikliğinin neden olduğu hava olayları ve artan sıcaklıklarla karşı karşıya kalan gezegenimizi korumak için hepimizin çaba göstermesi gerekiyor. Audubon'un bu sözü geçmiş için bir şey yapamamak dahi gelecek için hepimizin ortak çabasını ortaya koyuyor. İster sürdürülebilir alışveriş yapmak, ister geri dönüşüm olsun, çevresel çabalarımızı önceliklendirmeliyiz. Dolayısıyla aslında hepimizin dikkatini vermesi gereken “22 Nisan” tarihi bizi gerçeklerle yüzleştiriyor. Peki 22 Nisan'da dünyada neler oluyor? 22 Nisan neden Dünya Günü olarak kutlanıyor? Bu yazıda bütün bunları geçmişinden günümüze kadar ele aldık.

Dünya Günü tarihçesi

Hava kirliliği uzun süre Amerika'nın farkında olduğu bir konu değildi. Bu döneme kadar, geniş kitleler çevresel sorunların ve kirli bir çevrenin insan sağlığı üzerindeki

tehditlerinin büyük ölçüde farkında değildi. Rachel Carson'ın 1962 yılında yayımlanan ve “Silent Spring” adlı eseri, bir dönüm noktası oldu. Kitap, 24 ülkede 500.000'den fazla satarak çevreye yönelik farkındalığı artırdı.

Gaylord Nelson, Wisconsin eyaletinde genç bir senatör olarak, ABD'de giderek kötüleşen çevre koşullarından endişe duyuyordu. Ocak 1969'da ise kendisi ve birçok kişi, Kaliforniya'nın Santa Barbara kıyılarında meydana gelen büyük bir petrol sızıntısının yol açtığı yıkıma tanıklık etti. Nelson kam-püslerde düzenlenecek etkinlikleri

organize etmesi ve bu fikri daha geniş kitlelere yayması için genç aktivist Denis Hayes'i görevlendirdi. Hayes en yüksek öğrenci katılımını sağlamak amacıyla ise bahar tatili ile final sınavları arasına denk gelen 22 Nisan 1970 tarihini seçti. Hayes, ayrıca ülke genelinde etkinlikleri teşvik etmek amacıyla 85 kişilik ulusal bir ekip kurdu. Kısa sürede bu hareket, farklı kuruluşları, inanç gruplarını ve çeşitli toplulukları da kapsayacak şekilde yankı buldu.

Etkinliğin adı Dünya Günü olarak değiştirildi ve bu isim, hızla ulusal medyanın ilgisini çekerek ülke genelinde yaygınlık kazandı. Dünya Günü o dönemde Amerika Birleşik Devletleri nüfusunun %10'una denk gelen 20 milyon Amerikalıya ilham verdi. 1970 yılının sonuna gelindiğinde, ilk Dünya Günü; Amerika Birleşik Devletleri Çevre Koruma Ajansı'nın (EPA) kurulmasına öncülük etti ve çevre alanında bir ilk niteliği taşıyan birçok yasanın yürürlüğe girmesini sağladı. Bunlar arasında Ulusal Çevre Eğitimi Yasası, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası ve Temiz Hava Yasası yer alıyordu. İki yıl sonra ise Kongre, Temiz Su Yasası'nı kabul etti.

Bugüne geldiğimizde ise 22 Nisan 2026 tarihi bu sene içinde bir çarşamba gününe denk gelse de etkinliklerin çoğu 18 Nisan Cumartesi günü başlayarak küresel çapta tüm haftaya (Earth Week) yayılıyor.

Dünya Günü'nün teması ve temel konuları

22 Nisan Dünya Günü'nün 2026 teması olan "Gücümüz, Gezegelimiz" temel bir gerçeği yansıtır: çevresel ilerleme, tek bir yönetim ile olamaz. Bunun için elimizi taşın altına koymak gerekiyor. Yönetim de ayrıca bu bilinci ateşlemeli.

Earthday.org yaklaşık 1 milyar insanı ve neredeyse 200 farklı ülkeyi kapsayan, dünya çapında düzenlenen çok çeşitli etkinliklere erişim sağlıyor. Web sitesini ziyaret eden kullanıcılar, yalnızca kendi Dünya Günü etkinliklerini oluşturup paylaşmakla kalmıyor; harita üzerindeki işaretler sayesinde, dünya genelinde çevrim içi ve fiziksel olarak gerçekleştirilen diğer etkinlikleri de keşfedebiliyor.

Dünya genelinde gerçekleştirilen Dünya Günü etkinliklerinin temel konuları ise şunlardır:

İklim değişikliği: Dünya Günü iklim değişikliği, insan faaliyetleri-

nin bu değişimdeki rolü ve sürecin yavaşlatılmasına yönelik çözüm yolları hakkında farkındalık yaratıyor. Mesela birçok Dünya Günü destekçisi, 2016 yılında Dünya Günü'nde imzaya açılan Paris İklim Anlaşması'na destek verilmesi çağrısında bulundu.

Koruma ve biyoloji: Dünya Günü'nde, dünyanın biyolojik çeşitliliğini korumaya yönelik çalışmalar yürütülüyor. Örneğin 2010 Dünya Günü'nde Yagirala Orman Koruma Alanı'nda gerçekleştirilen etkinliklerde, tropikal yağmur ormanına 100'den fazla tıbbi fidan dikildi. Bu bitkiler farklı canlı türleri için yaşam alanı oluşturarak ülkenin biyolojik çeşitliliğini artıracak.

Enerji: Dünya Günü'nde kömür ve petrol gibi yenilenemeyen kaynaklardan uzaklaşmayı sağlamak amacıyla yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesi destek-

leniyor. Mesela Katar'da vatandaşlar, küresel ısınmaya dikkat çekmek için Dünya Günü'nde bir saatliğine elektrikleri söndürüyor.

Gıda ve tarım: Dünya Günü'nde geniş kitleler, kimyasal pestisit kullanımı gibi çevresel bozulmaya yol açan tarım uygulamalarına karşı farkındalık kazandırıyor. Bu alanda faaliyet gösteren kuruluşlardan biri olan Articultores, şehirlerde atıl alanlarda ekim yapılmasını teşvik etti ve özellikle gençleri bu sürece dâhil ederek örnek bir uygulama başlattı.

Yeşil ekonomi: Dünya Günü'nde birçok kişi yenilenebilir enerjiyle bağlantılı sürdürülebilir sektörlerin ve istihdam alanlarının geliştirilmesini savunuyor. Mesela Students in Free Enterprise, Kanada'nın Saskatchewan bölgesinde geri dönüştürülmüş malzemelerin en iyi şekilde kullanıldığı öğrenci projelerine ödül verdi.

Dünya Günü'nde ülkelerdeki kutlamalar

● **ABD:** Şehirlerde festivaller, temizlik kampanyaları ve iklim odaklı eğitim programları düzenleniyor.

● **Hindistan:** Okullar ve STK'lar öncülüğünde ağaç dikimi, yerel temizlik çalışmaları ve yeşil alanların artırılması adına sürdürülebilirlik eğitimleri yer alıyor.

● **Brezilya:** Amazon ormanlarının korunması, orman restorasyon programları ve biyolojik çeşitlilik konuları merkezde yer alıyor.

● **Filipinler:** Mangrov dikimi ve kıyı temizliği gibi kıyı direnci ve deniz ekosistemine yönelik çalışmalar yapılıyor.

● **Kanada:** Toplum katılımını artıran çevre etkinlikleri ve geri dönüşüm kampanyaları ile halka açık seminerler ve bilinçlendirme faaliyetleri düzenleniyor.

● **Birleşik Krallık:** Biyoçeşitlilik ve sürdürülebilir yaşam üzerine eğitim çalışmaları yürütülüyor.

● **Avrupa:** Üniversiteler ve kurumlar tarafından iklim, enerji ve çevre politikaları üzerine etkinlikler yapılıyor.

● **Avustralya:** Okyanus ve kıyı koruma, plastik kirliliğiyle mücadele ve yaban hayatını destekleyen faaliyetler ön planda.

● **Güney Afrika:** Ağaç dikme ve ekosistemi iyileştirme gibi topluluk temelli çalışmalar gerçekleştiriliyor.

● **İsviçre:** Cenevre'deki uluslararası okullar "Yeşil Satışlar" (Green Sale) düzenleyerek fidan dikimi için fon topluyor. Çocuklar için geri dönüşüm oyunları ve sanat atölyeleri organize ediliyor.

Türkiye'de neler yapıldı?

● WWF Türkiye, her yıl 22 Nisan'da Uluslararası Tek Dünya Kentleri Yarışması düzenliyor. Yarışma şehirlerin küresel ısınmayı 1.5 °C eşliğinde tutmak için iklim değişikliğine etkilerini azaltmalarını hedefliyor.

● TED Antalya Ortaokulu İngilizce Zümresi, hafta boyunca çeşitli etkinlikler düzenledi. Etkinlikler, resim öğretmenlerinin hazırladığı dünya temalı tuval çalışmasının boyanmasıyla başladı.7. sınıf öğrencileri doğa gezisi öncesinde Biyomühendis Hüseyin Çağlar İnce ile bir araya geldi.

● İzmir Fen Bilimleri Okulları Bornova Kampüsü öğrencileri, Uluslararası Dünya Günü kapsamında çevre bilincini artırmak amacıyla pano çalışmaları hazırladı ve kermes düzenledi. İstanbul Bilgi Üniversitesi, Avrupa Birliği Enstitüsü aracılığıyla bilgilendirme çalışmaları yaptı.

● ÇEKÜL Vakfı'nın "Plastiksiz Bir Dünya İçin Acil Çağrı"sı Dünya Günü kapsamında yapılan tek kullanımlık plastiklerin kaldırılması ve 2040 yılına kadar plastik üretiminin büyük ölçüde azaltılması gerektiğini vurguladı.

● TİDER tarafından yürütülen "Earth Day Everyday" projesi, Tink Okulu (İstanbul) ve Cargill Orta Okulu'nda (Bursa) israf ve iklim değişikliğinin etkileri ile ilgili seminerlere imza attı. Seminer sonunda çocuklarla birlikte okul bahçelerinde sebze fideleri ekildi.

Dünya Günü'nde bireysel olarak atılacak 10 iyi adım!

Dünyada yankı bulan sivil toplum örgütleri çevre için çalışmalarını yapsa da bireysel farkındalığın oluşması için bizlerin de bireysel anlamda küçük adımlar atması gerekiyor. Bu küçük adımlar baktığımızda bir bütünü oluşturur.

1. Azalt, yeniden kullan, geri dönüştür:

Bu ilke, sürdürülebilir bir yaşam sürmek isteyen herkes için mükemmel bir başlangıç. Tüketiminizi azaltmak, atıkları en aza indirmenize yardımcı olur. Tek kullanımlık ürünlerden kaçının.

2. Bitki bazlı beslenmeyi benimsemek:

Bitki bazlı bir beslenme tarzına geçmek, karbon ayak izinizi önemli ölçüde azaltabilir. Ayrıca yemek atıklarını (organik atıklar) karıştırıp toprağa gömerek kompost yapabilirsiniz.

3. Toplu taşıma kullanmak:

Ulaşım, karbon emisyonunun önemli bir kaynağı. Toplu taşıma kullanarak ya da bisiklete binerek fiziksel sağlığınıza dikkat edebilirsiniz.

4. İşlerinizi dijitalde yapmak:

Örneğin bankayla ilgili işlemlerinizi

internet ya da cep telefonu üzerinden yaparak tasarruf sağlayabilirsiniz. Dijital ortamda elde edeceğiniz makbuz veya faturalarla da ormanları koruyabilirsiniz.

5. Enerji ve su tasarrufu yapmak:

Evde yapacağınız küçük değişiklikler büyük enerji ve su tasarrufu sağlayabilir. Örneğin kısa sürede duş alın, böylece fatura giderlerinizi de düşürebilirsiniz.

6. Atıkları ayrıştırmak:

Ambalaj, cam, plastik, metal, organik, yağ ve pil atıklarınızı ayrıştırarak kendi evinizde oluşturacağımız bilinçle topluma ve doğaya bireysel fayda sağlayabilirsiniz.

7. Doğallığı tercih etmek:

Saçınızı ya da elbiselerinizi doğal yoldan kurutun. Makine kullanmayın. Çamaşır makinesini kullanıyorsanız tam dolu olduğundan emin olun. Çamaşır ve bulaşık makinelerinizi hızlı değil; ekonomik modda kullanın.

8. Paketlenmiş ürünleri almayı en aza indirmek:

Satın aldığımız ürünler çevre üzerinde kalıcı

etkilere sahip. Sürdürülebilir ve etik kaynaklardan temin edilmiş ürünleri seçin.

9. Yerel çevre girişimlerine katılmak:

Birçok sivil toplum örgütü sürdürülebilirliği artırmayı amaçlayan etkinlikler düzenliyor. Bu çalışmalara katılarak, yaşadığımız yerde gönüllü çalışmalara başlayabilirsiniz.

10. Gereksiz e-postaları silmek:

Dünya genelinde bir yıl boyunca gönderilen e-postalar, 7 milyon arabanın etkisine eş değer CO² üretiyor. Gereksiz e-postaları silerek dijital karbon ayak izinizi azaltabilirsiniz.

Daha fazla bilgi için www.earthday.org sitesini ziyaret edebilir, çevrenizdeki etkinlikler öğrenebilir ya da kendi etkinliğinizi oluşturabilirsiniz.

DÖNÜŞÜM ROTASI

Prof. Dr. Rana Atabay KUŞÇU

“Yaklaşan COP31 süreci, ihracat stratejilerinden yatırım planlarına, tedarik zinciri ilişkilerinden kurumsal veri altyapısına kadar birçok alanda yeni bir hazırlık gerektiriyor. Türkiye için önemli bir eşik...”

Dünyanın yönü değişiyor. Ticaretin dili değişiyor. Rekabetin ölçütleri yeniden yazılıyor. Bu aynı zamanda büyük bir vizyon değişimi. Yeşil ve dijital dönüşüm, sosyo-ekonomik olarak yeni bir yol çiziyor. Bu ay itibarıyla, daha önce farklı başlıklar altında paylaştığım bu değerlendirmeler, “Dönüşüm Rotası” adıyla ortak bir hatta buluşuyor. Kendini belirleyen bu yeni rota, büyük değişimin sesini taşıyacak...

Ticaret, uzun yıllar boyunca büyüme, ölçek ve pazar genişlemesi üzerinden okundu. Artık üretimin hangi standartlarla yapılacağını, hangi verilerin tutulacağını, hangi yatırımların öncelik kazanacağını ve hangi şirketlerin oyunda kalacağını da belirliyor. Sürdürülebilir dönüşüm, ticaretin dışında gelişen ayrı bir gündem değil. Ticaretin yeni mantığının doğrudan kendisi.

Bu yeni mantığın merkezinde yalnızca maliyet yok. Karbon yoğunluğu var. Kaynak verimliliği, izlenebilirlik, tedarik zinciri şeffaflığı var. Şirketlerin rekabet gücü enerjyi ne kadar verimli kullandığı, ham madde kaybını ne ölçüde azalttığı, emisyonunu ne kadar doğru ölçtüğü ve ürününü hangi çevresel performansla pazara sunduğu da belirleyici hale geliyor. Sürdürülebilirlik tam bu noktada ticaret stratejisinin sert zeminine geçiyor.

Avrupa Birliği'nin kaynak verimli ve rekabetçi bir ekonomi dönüşümü olarak tanımladığı Yeşil Mutabakatı bu değişimin en güçlü çerçevelerinden biri oldu. İlk dönemde daha çok iklim ve çevre politikası gibi okunan bu yapı, bugün sanayi politikası, enerji güvenliği, kritik ham madde erişimi ve dış ticaret dayanıklılığı ile birlikte ele alınıyor. 26 Şubat 2025'te

açıklanan Clean Industrial Deal'de ise karbonsuzlaşma, Avrupa sanayisi için büyüme, yatırım ve rekabet kapasitesi üreten bir strateji olarak sunuluyor.

Yeni dönemde pazara erişim yalnızca kalite ve fiyat meselesi olmayacak. Üretim sürecinin emisyon profili, kullanılan girdilerin niteliği, geri dönüştürülebilirlik kapasitesi, veri güvenliliği ve tedarik zinciri uyumu da ticaretin konusu olacak. Bu değişim, dış ticaret politikası ile kurumsal sürdürülebilirlik yönetimini aynı zeminde buluşturuyor.

Asıl dikkat çeken nokta

Ticaret, sürdürülebilir dönüşümü sadece zorlamıyor; aynı zamanda hızlandırıyor. Uluslararası pazarlara çalışan şirketler, müşterilerinden ve finansman sağlayıcılarından gelen talepler nedeniyle daha erken veri topluyor, daha erken hedef koyuyor, daha erken dönüşüm yatırımı yapıyor. Bu baskı ilk bakışta maliyet gibi görünebilir. Oysa orta vadede verimlilik, kurumsal dayanıklılık ve pazar güveni üretiyor. Enerji tüketimini azaltan, suyu daha akıllı kullanan, atığı ikincil kaynağa dönüştüren ve lojistik zincirini optimize eden şirketler operasyonel yapılarını da güçlendiriyor. Başka bir ifadeyle, sürdürülebilirlik yönetimi artık ticari dayanıklılığı kuran bir çekirdek yetkinliktir. Bu nedenle ticaretin sürdürülebilir dönüşüme hizmet etme biçimi dört düzlemde okunmalı:

● **Ticaret, standartları yayar:** İhracat yapan firmalar, yalnızca fiyatla değil; kalite, güvenlik, çevresel performans, insan hakları, izlenebilirlik ve raporlama kapasitesiyle de değerlendirilir.

Ticaret, sürdürülebilir dönüşüme nasıl hizmet eder?

● **Ticaret, temiz üretim için teşvik oluşturur:** Dış pazarlarda enerji verimliliği yüksek, dayanıklı veya döngüsel tasarıma uygun ürünler daha fazla talep görmeye başladığında, üretici firmalar da süreçlerini dönüştürür.

● **Ticaret, teknoloji ve bilgi transferi sağlar:** Daha temiz üretim teknikleri, enerji verimliliği çözümleri ve izleme sistemleri piyasa baskısıyla daha hızlı yayılır.

● **Ticaret, yönetişimi dönüştürür:** Büyük alıcılar tedarikçilerinden artık sadece fiyat istemiyor; kanıt, performans ve uyum istiyor. Böylece sürdürülebilirlik biriminin söyledikleri, satın alma, üretim, finans ve ihracat birimlerinin gündemine taşıyor.

COP31 önemli bir eşik

COP31, Türkiye'nin üretim modeli, rekabet stratejisi ve dönüşüm kapasitesi hakkında nasıl bir hikâye kuracağını gösterecek. Bu süreç, ihracat stratejilerinden yatırım planlarına, tedarik zinciri ilişkilerinden kurumsal veri altyapısına kadar birçok alanda yeni bir hazırlık gerektiriyor. Mesele, kurala uyum sağlamakla sınırlı değil. Yeni kuralların oluştuğu masaya, uygulama kapasitesi yüksek bir ekonomi olarak oturabilmek. COP31 ihracatçının, sanayicinin ve yatırımcının da gündemi...

26 Mart'ta Antalya Organize Sanayi Bölgesi'nde, MEXT iş birliğiyle gerçekleştirilen Dijital OSB Buluşmaları 2026, sanayide dijital ve yeşil dönüşümün aynı rekabet denkleminde ele alındığını açık biçimde gösterdi. COP31 Gündemi başlıklı keynote konuşmamda, iklim politikalarının üretim, ticaret ve rekabetçilik üzerindeki etkilerini; yeşil dönüşümün

şirketler açısından nasıl bir stratejik hazırlık alanına dönüştüğünü ele aldım. Moderatörlüğünü yürüttüğüm “Yeşil dönüşüm tecrübe paylaşımı” oturumu ise, uygulama deneyimlerini, teşvik ve finansman başlıklarını ve sanayicinin sahadaki somut ihtiyaçlarını birlikte değerlendirme fırsatı sundu.

Türkiye açısından fırsat penceresi küçümsenmemeli. Coğrafi yakınlık, güçlü üretim kültürü, esnek tedarik yapısı ve sanayi birikimi önemli avantajlar sunuyor. Ancak bu avantajı korumak için dönüşümün kurumsallaşması gerekiyor. KOBİ'lerin veri ve raporlama kapasitesinin güçlenmesi, sektör bazlı yol haritalarının somutlaşması, yeşil finansman araçlarının erişilebilir hale gelmesi ve üniversite-sanayi iş birliklerinin daha teknik bir zemine taşınması artık kritik. Yeni ticaret düzeninde rekabetçilik, düşük maliyet ile düşük karbonu; hız ile şeffaflığı; üretim gücü ile yönetim kalitesini birlikte talep ediyor. Kalıcı üstünlük, dönüşümü erken anlayan ve ölçülebilir biçimde yöneten kurumların olacak.

Sürdürülebilirlik ve Döngüsel Ekonomi Zirvesi

İstanbul Medipol Üniversitesi'nde, Sürdürülebilir Kalkınma ve İkiz Dönüşüm Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin (SURKAM) katkıları ve Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası ile DCUBE destekleriyle düzenlediğimiz Sürdürülebilirlik ve Döngüsel Ekonomi Zirvesi'ndeki değerlendirmeler, sürdürülebilirliğin artık yan bir uzmanlık alanı gibi ele alınamayacağını açık biçimde ortaya koydu. Düzenlemeler sıklaşıyor. Finansman daha seçici hale geliyor. Tedarik zincirleri daha fazla kanıt istiyor. Şirketler ise uygulanabilir yol haritaları arıyor. “Sürdürülebilirlik, Döngüsel Ekonomi ve Sürdürülebilir Finans” ekseninde yapılan tartışmalar, dönüşümün yalnızca uyum meselesi olmadığını; yeni pazar kurma, yeni ürün geliştirme, verimlilik artışı sağlama ve güven inşa etme meselesi olduğunu bir kez daha gösterdi. Üniversitelerin rolü de çok açık: Bilgiyi sadece üreten değil, onu ölçülebilir, uygulanabilir ve sektöre tercüme edilebilir hale getiren kurumsal aktörler olmak.

WIN EURASIA 2026 ile sanayinin geleceğine 360 derecelik bakış

WIN EURASIA 2026, mevcut teknolojileri sergileyen bir platform olmanın ötesine geçiyor ve üretimin geleceğine yön veriyor.

Türkiye’de 31 yıldır üretim ve sanayinin dönüşümüne öncülük eden, Hannover Fairs Turkey tarafından hayata geçirilen WIN EURASIA Otomasyon ve Makine Teknolojileri Fuarı, 10-13 Haziran 2026 tarihlerinde İstanbul Fuar Merkezi’nde 32. kez düzenlenecek. “Otomasyonla Daha İleriye” mottosuyla toplam 55 bin m²’lik alanda, altı salonda gerçekleştirilecek organizasyon; elektrik, elektronik iletimi ve dağıtımı, enerji otomasyonu, kaynak, kesme, birleştirme ve yüzey işleme teknolojileri, kompresör ve basınçlı hava çözümleri ile IoT (Nesnelerin İnterneti) 5G ve yapay zekâ entegrasyonlarına odaklanacak. İmalat sanayisinin geleceğini şekillendiren fuar, dijital dönüşüm ve üretken otomasyon yetkinliklerini merkeze alan çözümleriyle öne çıkacak. Elektrik-elektronik iletim ve dağıtımından enerji otomasyonuna; kaynak ve makine otomasyonundan kompresör ve basınçlı gaz teknolojilerine, robotikten dijital fabrikalara kadar geniş bir teknoloji ekosistemi tek platformda buluşacak. WIN EURASIA 2026, ziyaretçilere ve katılımcılara imalat sanayiine bütünsel bir perspektiften bakma fırsatı sunacak. Konferans, seminer ve sunumlarla sektör trendleri detaylı şekilde ele alınırken; karar vericiler, uzmanlar ve profesyoneller aynı platformda bir araya gelerek geleceği şekillendiren teknolojileri keşfedecek.

WIN EURASIA kapsamında oluşturulan Yeşil İş Platformu ise; ürünlerin yeşil dönüşümü, enerji verimliliği, sürdürülebilirlik ve karbon nötr çözümler odağında sektör profesyonellerine yeni bakış açıları

sunacak. Platform, üretim süreçlerinde çevresel etkilerin azaltılmasına yönelik yenilikçi teknolojileri ve uygulamaları öne çıkararak sanayinin sürdürülebilir dönüşümüne katkı sağlamayı hedefliyor.

“Yaşayan teknoloji” deneyimi

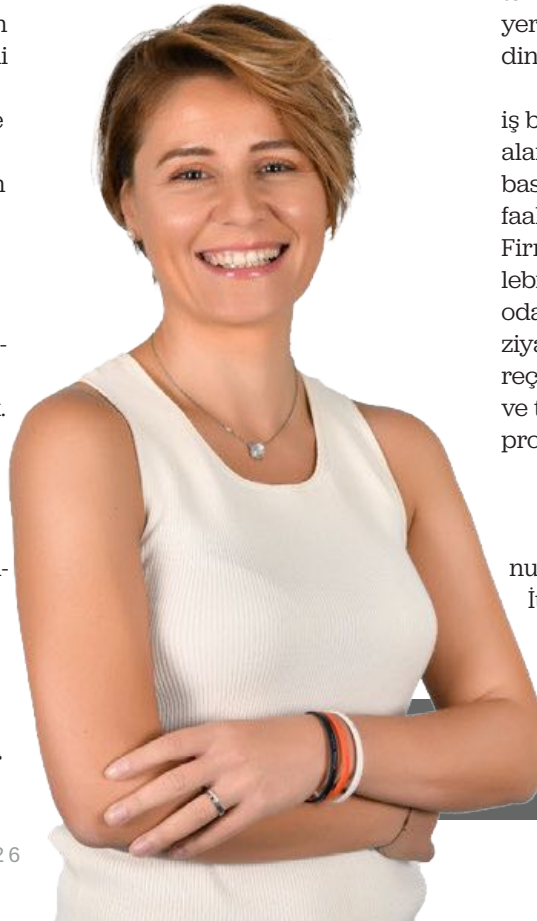
WIN EURASIA 2026, ziyaretçi deneyimini ileri taşıyan özel konsept alanlarıyla dikkat çekecek. IoT Özel Alanı, 5G Arena, Endüstriyel Yapay Zekâ Özel Alanı, Güç Aktarım Özel Alanı ve Bakım Onarım Atölyesi, Kaynak Uygulama Alanı ve Bakım-Onarım Atölyesi ile birlikte gibi kurgular; teknolojiyi sergile-

mekle kalmayıp deneyimlenebilir hale getirecek. Bu alanlarda yeni nesil üretim teknolojilerinin çalışma prensipleri ve otomasyon altyapısının operasyonel çıktılara dönüşümü gözlemlenebilecek. Özellikle Kaynak Uygulama Alanı; sektörün en yenilikçi çözümlerini bir araya getirerek güçlü bir platform oluşturacak. Lazer kesimden simülasyona ve robotlu kaynağa kadar tüm süreci tek bir akışta deneyimleme fırsatı sağlayarak olan alanda satın almacılarla bire bir B2B görüşmeler yapılacak, konferans ve panellerle güncel bilgi akışı sağlanacak. Canlı demo uygulamaları ve eğitimlerle teknik gelişim desteklenirken; kariyer alanları ve özel etkinliklerle fuar dinamik bir atmosfer sunacak.

Sektörün güçlü derneği KOMSAD iş birliğiyle oluşturulan ComVAC alanında; kompresör, vakum ve basınçlı gaz ekipmanları alanında faaliyet gösteren firmalar yer alacak. Firmalar, enerji tasarrufu, sürdürülebilirlik ve operasyonel performans odaklı çözümlerini uluslararası ziyaretçilere sunacak. Üretim süreçlerini destekleyen yenilikçi ürün ve teknolojiler fuar boyunca sektör profesyonelleriyle buluşacak.

Küresel ilgi artıyor

WIN EURASIA’nın önceki edisyonunda Almanya, Irak, Bulgaristan, İtalya, Tunus, Yunanistan, Suudi Arabistan, Ürdün ve Sırbistan en

Sena Mengül
Hannover Fairs Turkey
WIN EURASIA Proje Direktörü

yoğun ilgi gösteren ülkeler arasında yer aldı. Ayrıca İtalya, Almanya, Hindistan, Çin ve Japonya katılımcı olarak öne çıkarak fuarın küresel niteliğini pekiştirdi. 2026 edisyonu için ise Almanya, İtalya, Japonya, Çin, İspanya, Polonya ve Hindistan katılımlarını gerçekleştirdi bu yıl da bu ülkelerden ziyaretçilerini bekliyor olacak. Bu güçlü uluslararası ilginin, 2026 edisyonunda artarak devam etmesi ve dünyanın dört bir yanından profesyonellerin İstanbul'da yeniden buluşması hedefleniyor.

Altı salonda toplam 55 bin m²lik alanda düzenlenecek fuarda; Elektrik, Elektronik İletim ve Dağıtım & Enerji Otomasyonu Endüstriyel ve Fabrika Otomasyonu, Robotik Otomasyon ve Dijital Fabrika Teknolojileri, Kaynak ve Robotik Kaynak Teknolojileri, Makine Otomasyonu ve Teknolojileri, ComVAC (Kompresör ve Basınçlı Hava Teknolojileri), Birleştirme, Kesme ve Yüzey İşlem Teknolojileri alanlarında faaliyet gösteren yüzlerce firma en yeni ürün ve çözümlerini sergileyecek.

Geleceği deneyimleyin

Hannover Fairs Turkey WIN EURASIA Proje Direktörü Sena Mengül, "WIN EURASIA, yalnızca mevcut teknolojilerin sergilendiği bir platform olmanın ötesinde; sanayide dönüşümü hızlandıran, üretim ekosisteminin tüm paydaşlarını aynı çatı altında

buluşturan stratejik bir merkez. Bu yıl fuarımızda otomasyon, yapay zekâ, IoT ve 5G entegrasyonlarının üretim süreçlerine nasıl somut değer kattığını deneyimlenebilir formatlarla ortaya koyuyoruz. Ziyaretçilerimiz yalnızca teknolojiyi görmekle kalmayacak, aynı zamanda bu teknolojilerin operasyonel verimlilik, sürdürülebilirlik ve rekabet gücüne nasıl katkı sağladığını bire bir gözlemleme fırsatı bulacak. 2026 edisyonunda hedefimiz; Türkiye'nin üretim gücünü küresel ölçekte daha görünür kılmak, yeni iş birliklerinin önünü açmak ve sanayinin geleceğine yön veren bir platform olmayı daha da ileri taşımak. Enerji Verimliliği ve Güç Aktarımı sahnesi ise fuar boyunca 4 gün süreyle sektörün nabzını tutacak.

Farklı başlıklarda gerçekleştirilecek keynote konuşmalarında, en güncel yatırımlar, yeşil dönüşümün sanayiye etkisi ve kullanım alanları ele alınacak. Endüstriyel enerji verimliliği, tüketim ve kayıp optimizasyonu, endüstride emisyon azaltımı, akıllı fabrikalarda enerji yönetimi, sanayide yeşil dönüşüm ve güç aktarımında enerji verimliliği gibi konular dinleyicilerle buluşacak." dedi.

Sanayide rekabetin giderek teknoloji odaklı hale geldiği günümüzde, üretim süreçlerinde hız, verimlilik ve esneklik belirleyici unsurlar olarak öne çıkıyor. Bu dönüşümün merkezinde ise otomasyon, yapay zekâ ve veri temelli karar alma mekanizmaları yer alıyor. WIN EURASIA 2026, mevcut teknolojileri sergileyen bir platform olmanın ötesine geçerek, üretimin geleceğine yön veren stratejik bir buluşma noktası olmayı hedefliyor. Fuar, işletmelerin dijital dönüşüm yolculuklarında ihtiyaç duyduğu çözümleri tek çatı altında sunarken, aynı zamanda sektörler arası iş birliklerini güçlendiren bir ekosistem yaratıyor. Endüstri 4.0'dan Endüstri 5.0'a geçiş sürecinde insan, teknoloji ve sürdürülebilirlik dengesinin nasıl kurulacağına dair önemli bir perspektif sunan organizasyon; katılımcı ve ziyaretçilere sadece bugünü değil, geleceğin üretim modelini deneyimleme fırsatı sağlayacak.

Yeni dijital kimlik belgesi: Dijital Ürün Pasaportu

Ürünler hakkındaki bilgileri şeffaf şekilde paylaşarak tüketicileri bilinçlendirmeyi ve sürdürülebilir üretimi teşvik etmeyi amaçlayan Dijital Ürün Pasaportları hayatımıza girmek üzere... Gelin atık yönetimini de kolaylaştıran bu teknolojiye yakından bakalım.

Dijital Ürün Pasaportu (DÜP), bir ürünün ham maddeden başlayarak üretim, kullanım, geri dönüşüm ve nihai imhasına kadar olan tüm yaşam döngüsü hakkında detaylı bilgi sağlayan dijital bir kimlik belgesidir. Bu kavram, özellikle Avrupa Birliği'nin Döngüsel Ekonomi Eylem Planı kapsamında gündeme gelmiş ve yakın gelecekte birçok sektör için zorunlu hale gelmesi beklenen bir uygulamadır. Amacı, ürünler hakkındaki bilgileri şeffaf bir şekilde paylaşarak tüketicileri bilinçlendirmek, üreticileri daha sürdürülebilir üretime teşvik etmek ve atık yönetimini kolaylaştırmaktır.

Neler içerir?

Bir Dijital Ürün Pasaportu genellikle şu tür bilgileri barındırır:

- **Ürün kimliği:** Ürünün adı, modeli, markası, seri numarası.
- **Menşé bilgileri:** Ürünün nerede üretildiği, tedarik zinciri boyunca geçtiği aşamalar.

- **Malzeme bileşimi:** Ürünün içerdiği ham maddeler, geri dönüştürülmüş malzeme oranı, tehlikeli kimyasallar içerip içermediği.

- **Tamir edilebilirlik ve yedek parça bilgileri:** Ürünün tamir kılavuzları, onarım skoru, yedek parçaların temin edilebileceği adresler.

- **Çevresel ayak izi:** Karbon ayak izi, su tüketimi, enerji verimliliği sınıfı.

- **Kullanım kılavuzu ve güvenlik uyarıları:** Ürünün doğru ve güvenli kullanımına dair bilgiler.

- **Geri dönüşüm ve atık yönetimi:** Ürünün ömrü bittiğinde nasıl söküleceği, hangi malzemelerin geri dönüştürülebileceği ve hangi atık tesislerine teslim edilmesi gerektiği.

Neden önemlidir?

- Şeffaflık:** Tüketiciler, satın aldıkları ürünün gerçekten ne kadar "yeşil" olduğunu veya etik koşullarda üretilip üretilmediğini pasaport

sayesinde kolayca görebilir. Bu, "yeşil aklama" (greenwashing) riskini azaltır.

- Döngüsel ekonomi:** Pasaport, ürünlerin tamir edilmesini, yeniden kullanılmasını ve geri dönüştürülmesini teşvik eder. Örneğin, bir geri dönüşüm tesisi, pasaportu okutarak bir elektronik cihazdaki değerli malzemelere nasıl ulaşacağını öğrenebilir.

- Tamir hakkı:** Tüketicilerin ve bağımsız tamircilerin ürünü tamir edebilmesi için gerekli olan şema ve yedek parça bilgilerine erişim sağlar. Bu da ürünlerin daha uzun ömürlü olmasına katkıda bulunur.

- Yasal uyumluluk:** Özellikle Avrupa pazarına ürün satan firmalar için, yakın gelecekte bu pasaportların tutulması zorunlu olacaktır.

Hangi ürünlerde olacak?

Dijital Ürün Pasaportu uygulaması ilk etapta belirli sektörlerde başlatılacaktır. Bunlar arasında, piller ve elektrikli araç aküleri, elektronik ürünler (telefonlar, bilgisayarlar, beyaz eşyalar vb.), tekstil ürünleri, inşaat malzemeleri ve plastik ve ambalaj ürünleri gibi ürünler yer alıyor.

Özetle, Dijital Ürün Pasaportu, bir ürünün dijital bir "doğum belgesi" veya "kimlik kartı" gibidir. Ona dokunarak veya bir QR kodunu okutarak, o ürünün tüm hikâyesine ve gelecekte onunla nasıl daha sorumlu bir şekilde ilgilenebileceğimize dair tüm bilgilere ulaşmamızı sağlar.

Yapay zekâ dönüşümü masaya yatırıldı

Microsoft'un Türkiye'deki ilk ve tek "Frontier Partner"i PEAKUP, dijital yetkinliklerin sürdürülebilir büyüme üzerindeki doğrudan etkisi ve yapay zekâ yatırımlarının oluşturduğu mutlak stratejik üstünlüğün ele alındığı "AI in Action: Frontier Journey" etkinliğini gerçekleştirdi. Microsoft Yapay Zekâ Çözümlerinden Sorumlu Güneydoğu Avrupa Bölge Satış Müdürü Mike Szweczyk ve Microsoft Türkiye Genel Müdür Yardımcısı Cüneyt Batmaz'ın da konuşmacılar arasında yer aldığı etkinlikte, "frontier firm" kavramı çerçevesinde yapay zekâ dönüşümünün temel dinamikleri ele alınırken, kurumların bu dönüşümde öncü şirketler arasında yer almaları için izlemeleri gereken yol haritası paylaşıldı. Etkinliğin açılış konuşmasını yapan PEAKUP CEO'su

Ahmet Toprakçı, "AI in Action" serisi aracılığıyla iş dünyasının liderlerini bir araya getiriyor; yapay zekâ alanındaki somut deneyimleri paylaşarak kurumların geleceğini birlikte şekillendirmeye devam ediyoruz" dedi. Szweczyk ise "Görev tabanlı ajanlar kendi başlarına çalışmakla kalmıyor, aynı zamanda işi daha iyi nasıl yapacaklarını otonom olarak

öğreniyor. Biz sadece onları yönlendiren yöneticileriz ve bağımsız olarak çalışmalarını denetliyoruz" dedi. Etkinlikte yapay zekâ yatırımlarının stratejik etkisi, veri odaklı karar alma süreçleri, yapay zekâ ajanlarının kurum içindeki rolü ve yeni nesil dijital iş modelleri gibi başlıklar; gerçek kullanım senaryoları ve global iç görüler eşliğinde ele alındı.

Türk Telekom 5G ile zaman yolculuğu

Türkiye'nin dijital dönüşümünün lideri Türk Telekom, 1 Nisan'da kullanıma sunulan 5G teknolojisini; ana destekçisi olduğu, kültür ve sanatın kalbi Atatürk Kültür Merkezi'nde (AKM) düzenlenen görkemli gala gecesiyle tanıttı. Aramızdan ayrılan efsane sanatçı Müslüm Gürses'i 5G ve hologram teknolojisi sayesinde zamanın ötesine geçen bir dokunuşla sahneye taşıyan Türk Telekom, teknoloji ve sanatı 5G ile buluşturarak tarihi bir geceye imza attı. Daha önce hiç söylemediği şarkılara yapay zekâ ile ses veren Müslüm Gürses'in 5G tabanlı hologramı birbirinden ünlü sanatçılarla düet yaparak katılımcılara benzersiz bir müzik şöleni sundu.

Levent Yüksel performanslarıyla geceye renk kattı. 5G'nin ultra düşük gecikme süresi sayesinde

de sanatçılar, efsane isim Gürses'le aynı sahnedeymiş gibi kusursuz bir ritim yakaladı.

Türk Telekom'un CEO'su Ebubekir Şahin "81 ili uçtan uca bağlayan fiber ağımız ve 5G'de abone başına sunduğumuz en yüksek kapasiteyle yeni döneme en hazır operatörüz.

Sağlıktan eğitime, sanayiden sanata kadar her alanda dijital uçurumları kapatmayı hedefliyoruz. Bugün burada teknolojinin ve 5G'nin gücüyle usta sanatçımız Müslüm Gürses'i yeni şarkılarına seslendirirken sanat deneyimimize yeni vizyon kazandırdı.

Dr. Öğr. Üyesi Damla ÖZEKAN

Yeditepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi E-Ticaret ve Yönetimi Bölüm Başkan Yardımcısı

Geri dönüşüm kutusuna attığımız her şişe, aslında bir sistemin parçasıdır — ve o sistemin kalitesi, bireysel davranışlarla doğrudan ilişkilidir.

Cam atığının sonsuz geri dönüşüm hikâyesi

Mutfağımızda duran bir cam şişe... İçini boşaltıyoruz, yıkıyoruz ve içimiz rahat bir şekilde geri dönüşüm kutusuna atıyoruz. Hikâye burada bitiyor sanıyoruz. Oysa asıl hikâye tam da burada başlıyor.

Cam, sürdürülebilirlik anlatılarının en “masum” kahramanlarından biri. Yıllardır aynı cümleyi duyuyoruz: Cam %100 geri dönüştürülebilir ve sonsuz kez yeniden kullanılabilir. Bu ifade teknik olarak doğru. Ama eksik. Çünkü sürdürülebilirlik yalnızca bir malzemenin özelliği değil, bir sistemin başarısıdır. Ve cam, tam da bu noktada bize daha derin bir soru sorar: Gerçekten sonsuz mu, yoksa sadece doğru koşullarda mı?

Sistemsel bir potansiyel

İnsanlığın cam ile ilk tanışıklığı, doğal cam olarak da bilinen obsidiyene dayanır. Çoğunlukla siyah, gri ve kahverengi tonları bilinse de çeşitli renk tonlarına sahip, magmatik kökenli, parlak, sert ve keskin bu taştan yapılan alet ve ürünler, on binlerce yıldır günlük ve özel işlevler için insanların kullanımında. Obsidiyen, volkanizmaya bağlı olarak oluştuğundan, kaynakları sınırlıdır. Orta ve Doğu Anadolu, Kafkaslar ve Ege’de Melos Adası’nın obsidiyeni, prehistörük çağlardan itibaren bölgede yaşayan topluluklar tarafından kullanılmıştır. Camın yapısı, diğer pek çok

malzemeden farklıdır. Eritildiğinde kimyasal yapısı bozulmaz ve yeniden şekillendirilebilir. Bu nedenle teorik olarak sonsuz bir döngüye sahiptir. Ancak bu “sonsuzluk”, kendiliğinden gerçekleşmez.

Camın rengine göre ayrıştırılması gerekir: şeffaf, yeşil ve kahverengi. Bu ayrım bozulduğunda ortaya çıkan malzemenin kalitesi düşer. Benzer şekilde çok küçük parçalara ayrılmış cam (cullet), üretim sürecinde her zaman kullanılamaz. Yani mesele sadece geri dönüştürülebilir olmak değil; doğru şekilde geri dönüştürülebilirliktir.

Cam üretimi yaklaşık 1500°C’ye ulaşan yüksek sıcaklıklarda gerçekleşir ve ciddi enerji gerektirir. Bu noktada geri dönüşüm önemli bir avantaj sağlar: geri dönüştürülmüş cam kullanımı, yeni ham maddeye göre anlamlı ölçüde enerji tasarrufu ve daha düşük doğal kaynak kullanımı anlamına gelir. Ancak geri dönüşüm sürecinin de bir enerji maliyeti vardır.

Toplama, ayrıştırma ve yeniden eritime aşamaları tamamen “sıfır etkili” değildir. Bu durum bize daha gerçekçi bir çerçeve sunar: Sürdürülebilirlik çoğu zaman “kusursuzluk” değil, optimizasyon meselesidir. Ancak burada gözden kaçan bir başka önemli boyut daha vardır: maliyet ve standartlaşma.

Geri dönüştürülmüş camın kalite-

si, toplama ve ayrıştırma süreçlerinin başarısına doğrudan bağlıdır. Bu da üreticiler açısından her zaman öngörülebilir bir girdi anlamına gelmeyebilir. Oysa endüstriyel üretim süreçleri istikrar ister. Bu nedenle bazı durumlarda firmalar için geri dönüştürülmüş cam kullanmak çevresel olarak daha doğru olsa da, operasyonel olarak daha karmaşık bir tercih haline gelebilir. Bu durum, sürdürülebilirliğin yalnızca teknik değil, aynı zamanda ekonomik bir koordinasyon meselesi olduğunu gösterir.

Camın en az konuşulan ama en belirleyici özelliklerinden biri ağırlığıdır. Ağır olması, taşınmasını maliyetli ve karbon yoğun hale getirebilir. Eğer geri dönüşüm tesisleri tüketim noktalarına uzaksa, uzun mesafeli taşımacılık çevresel kazanımı azaltabilir. Hatta bazı durumlarda sistem verimli kurulduğunda, geri dönüşümün sağladığı fayda sınırlı kalabilir. Ancak bu durum bir sorun olduğu kadar önemli bir fırsat da işaret eder: Yerel ve iyi planlanmış sistemler kurulduğunda cam, en verimli geri dönüşüm materyallerinden biri haline gelebilir.

Cam geri dönüşümünün başarısı yalnızca teknolojiye değil, insan davranışına da bağlıdır. Yanlış ayrıştırılmış, kirli veya karışık atıklar sürecin verimliliğini düşürür. Bu da gösteriyor ki sürdürülebilirlik yalnızca endüstriyel değil, aynı zamanda kültürel bir dönüşümdür.

Geri dönüşüm kutusuna attığımız her şişe, aslında bir sistemin parçasıdır - ve o sistemin kalitesi, bireysel davranışlarla doğrudan ilişkilidir.

Cam ve dijitalleşmenin kesişimi

Bugün camın sürdürülebilirliği sadece fiziksel süreçlerle değil, dijital teknolojilerle de şekilleniyor. Akıllı atık yönetim sistemleri, sensörler ve veri analitiği sayesinde toplama süreçleri optimize ediliyor. Yapay zekâ destekli ayrıştırma teknolojileri, camın renk ve kaliteye göre daha

hassas şekilde sınıflandırılmasını mümkün kılıyor. Bu dönüşüm bize şunu gösteriyor: Camın kaderi artık sadece üretim ve tüketim döngüsüyle değil, veri ve teknolojiyle de belirleniyor.

Türkiye’de cam ambalaj kullanımını son derece yaygın ve bu durum önemli bir potansiyel sunuyor. Ülkemizde camın geri dönüşüm oranı geçmiş yıllarda %10 seviyelerinde seyrederek Avrupa ortalamasının (%76) gerisinde kalmıştı. Ancak Mart 2026 itibarıyla bu tabloyu değiştirecek Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi tam kapasiteyle devreye alınmıştır:

* Zorunlu Kapsam : 0,1 litre ile 3 litre arasındaki tüm tek kullanımlık cam, plastik ve alüminyum içecek ambalajları depozito kapsamına alınmıştır.

* DOA Mobil Uygulaması: Tüketiciler, şehirlerin farklı noktalarındaki 800’den fazla depozito iade makinesine (otomatlara) cam şişelerini bırakarak iade bedellerini dijital cüzdanlarına (e-cüzdan) alabilmektedir.

2026 Mart ayı verilerine göre, sistem üzerinden geri dönüştürülen ambalajların %31’ini cam şişeler oluşturmaktadır. Aynı zamanda tüketici bilincinin artması ve doğru ayrıştırma alışkanlıklarının yaygınlaşması,

sistemin en kritik tamamlayıcı unsuru olacaktır.

Kritik olan konu hem altyapı yatırımları hem de sistemin bütüncül olarak tasarlanmasıdır. Üreticiden tüketiciye, yerel yönetimlerden geri dönüşüm tesislerine kadar tüm aktörlerin aynı hedef doğrultusunda hizalanması gerekir. Aksi halde sistemin bir halkasındaki zayıflık, tüm döngünün verimliliğini düşürebilir. Cam geri dönüşümü, tek başına bir çevre politikası değil; iyi kurgulanmış bir sanayi, lojistik ve davranış politikası kombinasyonu olarak ele alınmalıdır.

Masum mu, yoksa bir fırsat mı?

Cam, doğası gereği mükemmel bir çözüm değildir. Ama doğru kurgulandığında, en güçlü sürdürülebilirlik araçlarından biri olabilir.

“Sonsuz geri dönüşüm” fikri bir efsane değil; bir potansiyeldir. Ve bu potansiyelin gerçeğe dönüşmesi, bizim kurduğumuz sistemlere bağlıdır. Belki de bu yüzden cam atığı bir sorun olarak değil, doğru yönetildiğinde bir fırsat olarak görülmelidir.

Sürdürülebilir bir gelecek, yalnızca doğru malzemelerle değil, o malzemeleri doğru yöneten akıllı sistemlerle inşa edilir. Ve cam, bu hikâyenin en şeffaf başlangıç noktalarından biridir.

Türkiye, 4-6 Haziran'da İstanbul Hilton Bomonti Otel'de düzenlenecek "2026 Küresel Kadın Zirvesi"ne (Global Summit of Women) ev sahipliği

Türkiye, 2026 Küresel Kadın Zirvesi'ne ev sahipliği yapacak

yapacak. 35 yılı aşkıdır 60'tan fazla ülkeden yaklaşık bin katılımcıyı bir araya getiren zirve, "Kadınlar: Cesur Bir Geleceğe Köprüler Kurmak" teması ile gerçekleşecek. TÜSİAD'da yapılan tanıtım toplantısında Küresel Kadın Zirvesi Başkanı Irene Natividad, "Türk kadın iş liderini tanıtmayı ve Türkiye'deki yatırım ile iş fırsatlarını paylaşmayı heyecanla bekliyoruz" dedi. TOBB, TÜSİAD ve Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nin desteklediği zirvenin tanıtım toplantısına TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Fatih Kemal Ebiçlioğlu ve Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Pamir Karagöz katıldı. Küresel Kadın Zirvesi Türkiye Ev Sahibi Komitesi İletişim Başkanı Doret Habib'in

moderatörlüğündeki toplantıda, zirvenin Türkiye Ev Sahibi Komitesi ise G20 bünyesinde kurulan W20'nin kurucusu ve ABB Türkiye Yönetim Kurulu Başkan Vekili Dr. Gülden Türktan tarafından tanıtıldı.

Pandemi sonrası küresel ekonomide kadınlar için ekonomik eşitliğin güçlendirilmesine dair küresel bir forumun bizi beklediğini açıklayan Natividad, "Birçok ülkede, Christine Lagarde'ın (Avrupa Merkez Bankası Başkanı) 'Annelerimizin ve anneannelerimizin uğruna savaştığı kadın haklarına yönelik küresel bir geri çekilme' olarak tanımladığı bir dönem yaşıyoruz. Kadınlar geleceğin ekonomisinde girişimci, çalışan, yönetici, tüketici ve yatırımcı olarak kritik rol üstlenecek" dedi.

Ofis yaşamında konforlu ve nitelikli tasarımlar

BMS Design Center, ofis yaşamında konforu, ergonomiyi ve nitelikli tasarımı bir araya getiren özel bir outlet kampanyası başlatıyor. 40 yılı aşkın süredir Türkiye'deki çalışma ve yaşam mekanlarını dünyanın öncü tasarım markaları ile buluşturan BMS Design Center, outlet kampanyası kapsamında çok özel fırsatlarla sunuyor: Showroom teşhirinde

yer alan seçili ofis çalışma koltukları ile belirli ürün grupları %40'a varan özel fırsatlarla kullanıcılarla buluşuyor. Tamamı ithal ürünlerden oluşan kampanya seçkisi, çalışma alanlarını hem estetik hem de işlevsel açıdan güçlendirmek isteyenler için önemli bir alternatif sunuyor. BMS, bu kampanya ile kullanıcıların ergonomik bir çalışma koltuğuna ve çalışma alanlarına, doğru tasarım anlayışı

ve ulaşılabilir bütçe avantajıyla erişmesini hedefliyor. Kampanya kapsamındaki ürünlerin nihai satışı mağazadan gerçekleştirilecek olup, fırsatlar 30 Nisan tarihine kadar geçerli olacak. BMS, çalışma mekânlarında kalite, konfor ve tasarım odaklı bir yenilenme arayan tüm ziyaretçilerini www.bms.com.tr adresine ve showroom'a davet ediyor.

2026 Konferans Takvimimiz

www.yesilisplatformu.com

İletişim: konferans@yesilisplatformu.com

0216 336 14 00

COP31'e
doğru

GEBZE

8 NİSAN

Pendik Mövenpick Hotel

Türkiye'nin üretimdeki sürdürülebilirlik vizyonuna ve doğayla dost sanayi uygulamalarına COP31 yolculuğunda Gebze'de yer vereceğiz.

COP31'e
doğru

BURSA

29 NİSAN

Almira Otel

Türkiye'nin üretimdeki sürdürülebilirlik vizyonuna ve doğayla dost sanayi uygulamalarına COP31 yolculuğunda Bursa'da yer vereceğiz.

COP31'e
doğru

ADANA

13 MAYIS

Divan Otel

Türkiye'nin üretimdeki sürdürülebilirlik vizyonuna ve doğayla dost sanayi uygulamalarına COP31 yolculuğunda Adana'da yer vereceğiz.

Haluk DORTLUOĞLU
FİLE Market CEO

*FİLE olarak,
yaptığımız dönüşüm
sayesinde yılda
yaklaşık 300 ton
ambalaj atığının
oluşmasını
engelliyoruz. Bu
süreci uzun vadeli
etki perspektifiyle
yürütüyoruz.*

Perakendede FİLE Market modeli: daha az plastik daha fazla sorumluluk

Perakende sektörü; ekonomik dalgalanmaların, demografik değişimlerin ve tüketici beklentilerindeki dönüşümün en hızlı hissedildiği alanlardan biri. Son yıllarda tüketici davranışlarında hem Türkiye’de hem küresel ölçekte belirgin bir dönüşüm yaşanıyor. Alışkanlıklar, beklentiler ve öncelikler; ekonomik konjonktür, demografik yapı ve yaşam biçimindeki değişimle birlikte yeniden şekilleniyor. Araştırmalar; 2025 itibarıyla tüketici alışkanlıklarında akıllı harcama, güven, fayda odaklılık ve dijitalleşme başlıklarının öne çıktığını gösteriyor.

Alışveriş sıklığı artarken, sepet hacimleri küçülüyor. Bu eğilimin arkasında ekonomik faktörlerin yanı sıra hane yapısının küçülmesi ve nüfus artış hızındaki düşüş de etkili. Ailelerin küçülmesiyle tüketim kalıpları da değişiyor; daha küçük paketler, daha hedefli alışverişler ve daha sık ama düşük hacimli sepetler öne çıkıyor. Diğer taraftan karşımızda çok bilinçli bir tüketici profili var. Daha hesaplı, daha planlı ve daha bilinçli hareket eden bir kitle bu. İsraftan kaçınma ve yalnızca ihtiyaç kadar satın alma eğilimi güçleniyor. Fiyat elbette önemli ancak bu fiyatın sunduğu gerçek değer daha fazla sorgulanıyor. Tüketici artık fiyatın karşılığında ne aldığını sorguluyor. Bilinç seviyesindeki bu artış; güvenlidir, kaliteli ve sürdürülebilir ürünlere olan talebi güçlendiriyor. Özellikle

gıda, kişisel bakım ve bebek ürünleri kategorilerinde içerik bilgisi ve üretim standartları daha fazla sorgulanıyor. Sektör yalnızca ticari değil, yapısal bir dönüşüm geçiriyor. Raflara giren her ürün, tasarımından ambalajına kadar sistemin tamamını etkiliyor. Bu nedenle sürdürülebilirlik, perakendede artık iletişim dili değil; iş modelinin temel parametrelerinden biri, bir iş kültürü.

Yılda yaklaşık 300 ton daha az ambalaj atığı

FİLE olarak sürdürülebilirliği iş modelimizin merkezine yerleştirirken; kaynakların verimli kullanılması, gıda israfının önlenmesi, ambalaj atıklarının azaltılması ve operasyonel süreçlerde çevresel etkinin düşürülmesi başlıklarında sistemli bir yaklaşım benimsiyoruz.

Perakendede bugün en önemli sorumluluklarımızdan biri, ürünlerimizin doğaya bıraktığı etkiyi azaltmak. Biz bu anlayışla ambalajlarımızdan başlayarak daha az plastik kullanmak ve daha sürdürülebilir çözümler geliştirmek için uzun süredir adım adım ilerliyoruz. Ambalaj bu dönüşümün en somut alanlarından biri. Müşteri artık yalnızca ürünün içeriğine değil, ambalajının doğaya etkisine de bakıyor. Bu nedenle ambalajı yalnızca koruyucu bir unsur değil; döngüsel ekonominin başlangıç noktası olarak ele alıyoruz. Ambalajlar sahip olduğumuz vizyonun

görünen yüzü. Şunu da vurgulamak isterim: geri dönüşüm önemli, ancak çevreye atılan zararlı plastik vb. atık miktarını azaltmak bundan çok daha önemli! Zira dünyada ambalajların çoğunluğu geri dönüşüm sürecine hiçbir zaman girmiyor, doğayı kirletiyor, insan sağlığına zarar veriyor.

Kendi markalı ürün ambalajlarımızda 2021 yılında başlattığımız dönüşüm sayesinde, yılda yaklaşık 300 ton ambalaj atığının oluşmasını engelliyoruz. Bu sonucu tek bir büyük adımla değil, birçok iyileştirmeyi sistemli şekilde hayata geçirerek elde ettik. Biz bu süreci maliyet odaklı değil; sorumluluk ve uzun vadeli etki perspektifiyle yürütüyoruz.

Daha somut veriler paylaşmam gerekirse; ambalajlı peynirlerde plastik kutulardan karton kutulara geçtik, yumurtalarda plastik yerine kâğıt viyol kullanmaya başladık. Dondurulmuş meyve ve sebzelerde plastik kutu yerine doypack ambalajlara yöneldik. Kasap reyonunda köpük tabak yerine kâğıt tabak kullanmaya başladık. Unlu mamullerde kese kâğıtlarının hem türünü hem boyutunu optimize ettik. Dış macunlarında dış karton kutuyu tamamen kaldırdık. Meyve sularında ise kâğıt pipetlere geçiş yaptık.

Bunların yanı sıra sektörde öncü bir adım atarak tek kullanımlık ürünler kategorisindeki tüm plastik ürünleri raflarımızdan kaldırdık; yerlerine geri dönüştürülebilir kâğıt alternatifler sunmaya başladık. Bu kapsamda plastik çatal, kaşık, tabak, saklama kabı ve pipetler artık mağazalarımızda yer almıyor; onların yerine kâğıt muadilleri satışa sunuluyor.

Tabii bu yolculukta müşterilerimizin bilinçli tercihleri de dönüşümün etkisini büyütüyor. Daha az malzeme kullanan ve geri dönüştürülebilir ambalajlara sahip ürünler tercih edildikçe, biz de daha iyisini yapma konusunda daha büyük bir motivasyon duyuyoruz.

Biz bu süreçte tek kullanımlık plastik alışveriş poşetlerinin kullanımını azaltmaya yönelik bir farkındalık çalışması da yürüttük. Müşterilerimizin gösterdiği tevccüh sayesinde çok kullanımlı çanta kullanma alışkanlığı önemli ölçüde yaygınlaştı. Bugün artık müşterilerimizin yarından fazlası alışverişe gelirken çantalarını yanlarında getiriyor.

Operasyonel süreçlerde de benzer bir yaklaşım izliyoruz. Tüm mağazalara, depolara ve ofislere plastik, cam ve diğer atıklar için geri dönüşüm kutuları yerleştirdik. Bununla birlikte tüm lokasyonlarımızda su arıtma cihazları kullanılarak plastik şişe ve plastik damacana kullanımını sonlandırdık. Böylece sürdürülebilirliği yalnızca ürün bazında değil, operasyonel kültürün de bir parçası haline getiriyoruz.

“Özel markaların” dönüştürücü gücü

Özellikle altını çizmek isterim ki sürdürülebilirlik anlayışımız çevresel başlıklarla sınırlı değil; sağlıklı ve güvenilir ürün sunma sorumluluğu da çok mühim. Özel markaların yüküselişi de bu dönüşümle paralel ilerliyor. Kendi markalı ürünlerimizde yürüttüğümüz dönüşüm bunun en somut örneklerinden biri. Perakendecinin kendi markaları üzerinden tasarım, içerik ve ambalaj süreçlerine müdahil olabilmesi; sürdürülebilirlik hedeflerini daha hızlı ve sistemli şekilde hayata geçirmesini sağlıyor. Bu da ölçeklenmeyi hızlandırıyor. Örneğin Harras markamızda başlattığımız uzun soluklu bir süreçle ürün içeriklerini daha sade ve doğal hale getiriyoruz. Renklendirici ve tatlandırıcı içeren tüm Harras ürünlerinde yalnızca doğal alternatiflere geçiş kararı aldık. 2027 itibarıyla yalnızca doğal renklendirici ve tatlandırıcılar kullanacağız. Önümüzdeki dönemde şeker ve tuz oranlarının azaltılması yönünde de adımlar atacağız. Hayvan refahına da önem veren FİLE’de

Harras markalı olarak sadece serbest gezen ve organik tavuk yumurtası satılıyor. Çünkü sürdürülebilirlik, yalnızca doğaya karşı değil; insan ve hayvan sağlığına karşı da sorumluluk gerektiriyor.

Perakende sektörü, milyonlarca ürünün dolaşıma girdiği bütüncül bir sistem. Bu nedenle ambalajda yapılan her azaltım, içerikte atılan her sadeleşme adımı ve operasyonda sağlanan her verimlilik, zincirleme bir etki oluşturuyor. Amacımız bu dönüşümü tüm değer zincirine yaymak. Çünkü sürdürülebilirlik artık bir tercih değil; çevreye ve gelecek nesillere olan sorumluluk bilincinin ayrılmaz bir parçası. Önümüzdeki dönemde daha iyiye ulaşmak için çalışmalarımıza kararlılıkla devam edeceğiz.

MODANIN YENİ YÖNÜ

Ayşenur Ülvan Erkan

Moda endüstrisinde dijital dönüşüm çoğu zaman 3D tasarım, yapay zekâ, sanal numune ya da dijital ürün pasaportu gibi başlıklarla konuşuluyor. Oysa en kritik boyutlardan biri, kadın emeğinin nerede konumlandığı. Çünkü hazır giyim ve tekstil, hâlâ kadın istihdamının en görünür alanlarından biri...

International Labour Organization'a göre tekstil ve giyim sektörleri dünyada 90 milyondan fazla kişiye iş sağlıyor ve bu iş gücü büyük ölçüde kadınlardan oluşuyor. ILO'nun daha geniş kapsamlı "textiles, apparel, leather and related products" veri seti ise toplam istihdamı 99,54 milyon, kadın istihdamını 55,61 milyon olarak gösteriyor. Başka bir deyişle, sektörün merkezinde kadın emeği zaten var; asıl mesele, dijital dönüşümün bu emeği nasıl yeniden konumlandığıdır.

Bu yüzden dijitalleşmeyi yalnızca "verimlilik" meselesi olarak okumak eksik kalır. Asıl soru şu: Dijital araçlar kadınların modadaki yerini güçlendiriyor mu, yoksa sadece işin niteliğini mi değiştiriyor?

Yanıt ikisinin arasında. Yeni teknolojiler kadınlar için daha yaratıcı, daha görünür ve daha beceri yoğun roller açıyor; ama yeni eşitsizlik riskleri de üretiyor. UNIDO, dijital dönüşüm ve yapay zekânın kadınlar için liderlik ve katılım fırsatları yaratabileceğini, ancak doğru politikalar ve eğitim altyapısı kurulmazsa dışlanmayı da derinleştirebileceğini vurguluyor. Raporun bulgularından biri de kadınların küresel AI profesyonelleri içindeki payının %22 olması.

Moda açısından bakıldığında değişim, en somut biçimde tasarım ve numune süreçlerinde görülüyor. Fiziksel numune yerine 3D modelleme ve sa-

nal örnekleme kullanımı, hem zaman hem kaynak yönetimini dönüştürüyor. 2026 tarihli fabrika verilerine dayanan bir yaşam döngüsü analizi, sanal numuneye geçişin küresel ısınma potansiyeli, insan toksisitesi ve birincil enerji talebini yaklaşık %85-90; su tüketimini ise %86-91 azaltabildiğini, ayrıca numune hazırlama süresini %73'e kadar kısalttığını gösteriyor. Bu, yalnızca çevresel bir kazanım değil; tasarım, teknik çizim, simülasyon ve dijital onay süreçlerinde yeni uzmanlık alanları doğduğu anlamına geliyor.

Tam da burada kadınlar için yeni bir eşik ortaya çıkıyor. Geçmişte daha çok dikim, kalite kontrol, ütü, paketleme gibi operasyonel ve tekrar eden görevlerde yoğunlaşan kadın emeği; şimdi 3D tasarım operatörlüğü, dijital ürün geliştirme, veri destekli koleksiyon planlama, sanal showroom yönetimi, izlenebilirlik koordinasyonu ve sürdürülebilirlik raporlaması gibi hibrit rollere kayabiliyor. Dönüşüm otomatik değil. Dijital araçlar fırsat yaratıyor, ancak kimlerin yararlanacağı eğitim, erişim ve kurum kültürüyle belirleniyor.

Ülkemizde durum nedir?

Türkiye tartışmanın merkezindeki ülkelerden... Hazır giyim, kadın istihdamının en yoğun olduğu imalat alanlarından. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın 2025 raporuna göre 2022 Aralık itibarıyla hazır giyim sektöründe 738.426 kişi çalışıyordu; bunların 395.324'ü kadındı. Başka bir ifadeyle, hazır giyimde kadın çalışan oranı %53,5 ile imalat sanayi ortalamasının üzerinde. Rapor, imalat sanayinde çalışan kadınların %31'inin hazır giyim sektöründe istihdam edildiğini ortaya koyuyor. (<https://www.sbb.gov.tr/>)

“Dijitalleşmeyi ‘verimlilik’ meselesi olarak okumak eksik kalır. Asıl mesele, dijital dönüşümün kadın emeğini nasıl yeniden konumlandığıdır...”

Dijital araçlar modada fırsatları yeniden şekillendiriyor

Ancak İHKİB'in Haziran 2024'te yayımladığı bilgi notunda, Mart 2024 SGK görünümüne göre hazır giyimde istihdamın 609.748 kişiye gerilediği ve bir önceki yıla göre 102.719 kişilik düşüş yaşandığı belirtiliyor. Temiz Giysi Kampanyası'nın 2025 Türkiye profilinde de 2024 Mayıs itibarıyla hazır giyimde 612.149, tekstilde 396.920 kişinin çalıştığı; ayrıca göçmen ve kayıt dışı emeğin resmi rakamların üzerinde olabileceğine dikkat çekiliyor. Yani dijital dönüşüm Türkiye için gelecek senaryosu değil; daralan marjlar, hız baskısı ve rekabet altında yeniden yapılanma aracı.

Kadınlar için kritik mesele, teknolojinin iş kaybı mı yoksa iş niteliği artışı mı yaratacağı. OECD'nin 2025 Türkiye Ekonomik İncelemesi, kadınların iş gücü piyasasına katılımının OECD ortalamasının altında kaldığını; kadınların erkeklerden günde ortalama dört saat daha fazla ücretsiz bakım ve ev işi yaptığını; çalışmayan kadınların %30'unun ise iş gücüne katılmama nedeni olarak ev işlerini gösterdiğini aktarıyor. Kadın-erkek katılım ve çalışma saati farklarının kapanması, 2060'a kadar Türkiye'nin kişi başına GSYH büyümesini yaklaşık %17 artırabilir. Bu veri, kadınların ekonomiye dâhil olmasının yalnızca sosyal adalet değil, doğrudan rekabetçilik meselesi olduğunu gösteriyor.

Umut vadeden ve temkinli

Dijital moda ve üretim teknolojileri kadınlar açısından iki yönlü okunmalı. Birinci yön umut verici: fiziksel olarak ağır, tekrarlı ve düşük ücretli işlerin bir kısmı azalırken; bilgisayar destekli tasarım, dijital numune, e-ticaret entegrasyonu, ürün verisi yönetimi ve izlenebilirlik gibi daha yüksek katma değerli görevler artıyor. Türkiye'de de bu ihtiyaca yanıt veren adımlar görünür-

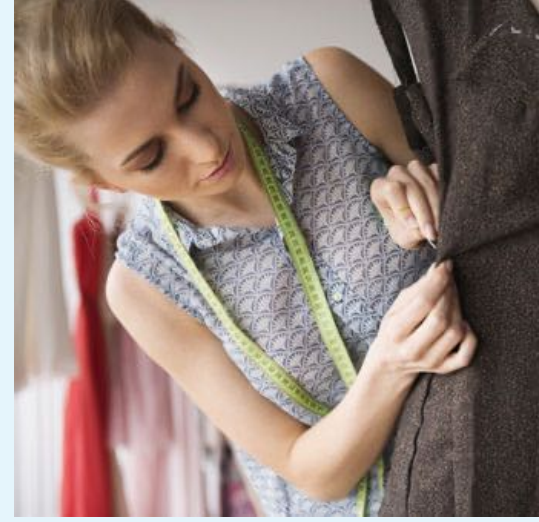
leşiyor. UNDP Türkiye, TİSK ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı iş birliğiyle yürütülen programda 2024'te 200 genç kadın "dijitalleşme ve yeşil dönüşüm" becerileriyle desteklendi. Bu tür girişimler, dönüşümün merkezine yalnızca teknoloji yatırımı değil, kadınların teknolojiyle güçlenmesini koyduğunda anlam kazanıyor.

İkinci yön ise daha temkinli okunmalı. Dijitalleşme yeni beceriler talep ederken, kadınları daha kırılgan hale getirebilir. OECD, Türkiye'de STEM alanındaki yükseköğretim mezunlarının payının görece düşük olduğunu ve 2022'de şirketlerin yaklaşık %70'inin ihtiyaç duyduğu yeteneği bulmakta zorlandığını aktarıyor. Hazır giyim ve imalat tarafında da beceri açığı hissediliyor: İŞKUR'un 2024 İşgücü Piyasası Araştırması'nda "Makineci (Dikiş)" hem eleman temininde güçlük çekilen meslekler arasında hem de imalat sektöründe gerekli mesleki beceriye sahip eleman bulunamayan alanlar içinde... Bu da bize şunu söylüyor: Sektör yalnızca teknolojiye değil, yeniden beceri kazandırmaya da yatırım yapmak zorunda. Aksi halde dijitalleşme, kadınları üst basamaklara taşıyan bir kaldıraç olmak yerine yeni bir eleme mekanizmasına dönüşebilir.

Ürünün hikâyesi değişiyor

Avrupa Parlamentosu için hazırlanan 2024 tarihli çalışma, tekstil için dijital ürün pasaportunun şeffaflık, izlenebilirlik ve döngüsellik açısından belirleyici bir araç olabileceğini ortaya koyuyor. Avrupa'ya üretim yapan Türkiye için bu yalnızca mevzuat uyumu değil; ürün geliştirmeden tedarik zinciri verisine kadar yeni iş alanları anlamına geliyor. Bu alanlarda eğitilmiş kadın profesyoneller için de yeni roller açılıyor.

Bugün modada asıl soru şu: Teknoloji, kadınları karar alma, tasarım, veri

ve strateji katmanlarına taşıyacak mı? Çünkü sektörde kadınlar zaten var; mesele artık hangi pozisyonda var oldukları. Daha fazla 3D tasarımcı, daha fazla dijital ürün geliştirici, daha fazla sürdürülebilirlik ve izlenebilirlik uzmanı, daha fazla kadın yönetici ortaya çıkarsa dijital dönüşüm kapsayıcı olabilir. Better Work'ün Bangladeş'teki programında, eğitim alan kadınların üçte ikisinden fazlasının süpervizörlüğe yükselmesi ve maaşlarının yaklaşık %40 artması, beceri yatırımının sonuç verebildiğini gösteriyor.

Kısacası, dijital araçlar moda üretiminde kadınlar için yeni bir kapı açıyor; ama bu kapı kendiliğinden açılmıyor. Eğitim, bakım altyapısı, kurumsal eşitlik politikaları ve erişilebilir teknoloji yatırımları eşlik etmediğinde dijitalleşme yalnızca sistemin hızını artırır. Eşlik ettiğinde ise kadın emeğini daha yaratıcı, daha teknik ve daha etkili pozisyonlara taşıyabilir. Türkiye ile dünya arasındaki ortak hikâye tam da burada yazılıyor. Modanın geleceği, sadece neyin üretildiğiyle değil, o geleceği kimlerin tasarladığıyla belirlenecek.

MAKRO YEŞİL

Dilhan Hız

“Savaş, çevre üzerinde yavaş ilerliyor, sessiz çalışıyor, bir anda değil, zamanla etkisini gösteriyor. Belki de asıl sorun bu: Görmediğimiz şeyi mesele etmiyoruz.”

Savaşı hep aynı yerden izliyoruz. Tam olarak şuradan: Patlama anından. Alevden. Dumanın göğe yükseldiği o birkaç saniyeden. Sonra görüntü kesiliyor, haber değişiyor, gündem akıyor. Oysa asıl hikâye orada başlamıyor bile henüz. Asıl hikâye, o duman dağıldıktan sonra başlıyor. İran’da vurulan petrol tesisleri, depolar, altyapı... Bunlar sadece askeri hedef değil. Bunlar, yıllarca silinmeyecek bir çevresel tortunun başlangıcı. Ve o tortu, bulunduğu yerde durmuyor.

İnsanoğlu işte, ilk refleks hep aynı: “Hava kirlendi.” Evet, kirlendi. Tahran’da insanlar nefes almakta zorlanıyor, gökyüzü griye çalıyor. Ama bu, meselenin en yüzeydeki kısmı. Çünkü havadaki duman günler içinde, haftalar içinde dağılır. Asıl mesele, o patlamalarla birlikte toprağa ve suya karışan şeyler. Petrol türevleri, ağır metaller, kimyasal kalıntılar... Bunlar buharlaşmıyor. Bunlar yer değiştiriyor. Toprağa sızıyor, yer altı suyuna karışıyor, sonra bir şekilde dönüp dolaşıp sofraya geliyor.

Savaşın böyle kötü bir alışkanlığı var: Görünmeyeni kalıcı kılmak.

Toksik yük birikiyor

Vurulan bir rafineri, sadece o an yanan bir yapı değil, aynı zamanda etrafındaki ekosistemin yavaş yavaş çözümlenmesi demek. Tarım alanları etkilenecek, su kaynakları kirlenecek, canlı yaşamı sessizce geri çekiliyor. Ama bu geri çekilme dramatik değil. Yavaş. Neredeyse fark edilmeden oluyor. Zaten en tehlikelisi de bu. Çünkü görünmeyen yıkım, kimsenin acil gündemine girmiyor. Tabii bir de işin sınır meselesi var. Daha doğrusu, sınırın olmaması meselesi. Körfez gibi kapalı sayılabilecek bir denizde, yayılan kirlilik öyle ko-

lay dağılmıyor. Bir yerde ortaya çıkan toksik yük, başka bir yerde birikiyor. Bir ülkenin vurulan petrol tesisi, başka bir ülkenin balığını etkiliyor. Sonra o balık başka bir yerde tüketiliyor. Hikâye böyle böyle genişliyor. Savaş burada artık coğrafi değil, ekolojik bir meseleye dönüşüyor. Ve bilin bakalım İran’ın en yakın komşularından biri kim? Türkiye...

Ve biz bunu hâlâ İran özelinde “yerel bir kriz” gibi konuşuyoruz.

Burada iş yalnızca etik bir boşluk değil, aynı zamanda yönetim krizi. Çünkü uluslararası hukuk, savaşın çevresel etkilerini hâlâ net biçimde tanımlamakta zorlanıyor. Çevreye verilen zarar çoğu zaman “ikincil etki” olarak görülüyor. Yani bir hedefin vurulması meşru sayıldığında, ortaya çıkan kirlilik de dolaylı ve kaçınılmaz kabul ediliyor. Oysa bu yaklaşım, yıkımın en kalıcı kısmını görünmez kılıyor.

Savaş biter, zehir kalır!

Kirletici katmanlar

Bugün petrol altyapısının vurulmasının, yalnızca enerji arzını değil, aynı zamanda ekosistemleri yıllarca etkileyecek bir kimyasal zinciri tetiklediği biliniyor. Aynı şekilde, askeri operasyonlarda kullanılan yakıtların ve mühimmatların toprağa bıraktığı kalıntılar, yalnızca bugünü değil, gelecek kuşakların yaşam koşullarını da belirliyor. Buna rağmen bu etkiler, savaşın bilançosuna dahil edilmiyor.

Daha açık söyleyelim: Savaşın çevresel maliyeti hesaplanmıyor.

Oysa hesaplanabilir. Yapılan bazı çalışmalara göre, büyük ölçekli çatışmaların yarattığı toplam karbon salımı, orta ölçekli bir ülkenin yıllık emisyonuna yaklaşabiliyor. Bunun içine yalnızca patlamalar değil; yangınlar, yakıt tüketimi, askeri lojistik ve yeniden inşa süreçleri de dahil. Yani savaş, yalnızca yıkmıyor. Aynı zamanda yeniden karken de kirletiyor.

Ve bu, lineer bir süreç değil. Zincirleme.

Bir enerji tesisi vuruluyor. Elektrik kesiliyor. Alternatif olarak daha kirli enerji kaynakları devreye giriyor. Ulaşım rotaları uzuyor, daha fazla yakıt yakılıyor. Üretim aksıyor, daha verimsiz sistemler devreye giriyor. Yani tek bir darbe, domino etkisi yaratıyor. Bu etkinin karbon karşılığı ise çoğu zaman hiç hesaplanmıyor.

Geleceğe dair daha rahatsız edici bir senaryo var: Bu tür çatışmaların sıklığı arttıkça, çevresel hasar da birikimli hale geliyor. Yani her yeni kriz, yalnızca kendi etkisini yaratmıyor; öncekinin üzerine ekleniyor. Toprak zaten kirliyen bir kez daha kirleniyor. Su zaten stres altındayken bir darbe daha alıyor.

Bu noktada mesele artık yalnızca çevre değil, dayanıklılık meselesi.

Ekosistemlerin kendini yenileme kapasitesi sınırlı. Belirli bir eşikten sonra sistem geri dönemiyor. Tarım alanları üretkenliğini kaybediyor, su kaynakları kalıcı olarak kirleniyor, bazı türler tamamen yok oluyor. Ve bu eşik, düşündüğümüzden çok daha hızlı yaklaşıyor.

İşin ekonomik yönü

Bir de işin ekonomik tarafı var. Çevresel yıkımın maliyeti çoğu zaman savaş sonrası yeniden inşa bütçelerine dahil edilmiyor. Oysa kirlenmiş bir toprağın temizlenmesi, kaybedilen bir su kaynağının yerine yenisinin bulunması, bozulan bir ekosistemin onarılması... Bunların maliyeti, yıkılan bir binayı yeniden yapmaktan çok daha yüksek.

Ama bu maliyet görünmediği için, planlamaya da girmiyor.

Ve belki de en kritik nokta şu: Bu hasar yalnızca bugünü değil, geleceğin üretim kapasitesini de düşürüyor.

Yani savaş, yalnızca anlık bir kriz değil; uzun vadeli bir kalkınma engeli. Tarımın düştüğü, suyun azaldığı, sağlığın bozulduğu bir coğrafyada ekonomik toparlanma zaten sınırlı kalıyor.

Bu yüzden mesele artık sadece çevre meselesi değil. Bu, doğrudan bir gelecek meselesi.

Bizler hâlâ yıkımı patlama anında arıyoruz. Oysa gerçek yıkım, sessiz olan. Yavaş ilerleyen, zamana yayılan, gündeme girmeyen.

Çünkü dramatik değil. Çünkü anlık değil. Ama etkisi çoğu zaman bombadan daha kalıcı.

Savaş bitiyor sanıyoruz. Oysa bitmiyor. Sadece görünüm değiştiriyor. Toprağın içinde kalıyor. Suyun içinde dolaşıyor. Gıdaya karışıyor. Ekonomiye sızıyor. Geleceği şekillendiriyor.

Duman dağılıyor, ama tortu kalıyor. Ve biz bakmadığımız sürece, o tortu sadece kalmıyor. Birikiyor.

“

Cemre Vakfı olarak amacımız, yeşil d6nüşüm sürecinde ihtiyaç duyulan ve yeşil yaka olarak tanımladığımız donanımlı insan kaynağını ülkemize ve dünyaya kazandırmaktır.”

CEMRE VAKFI YÖNETİM KURULU BAŞKANI | FURKAN GÖKGÖZ

AMACIMIZ, YEŞİL DÖNÜŞÜMÜ ÜLKEMİZE KAZANDIRMAK

■ Nüşet Çamuşoğlu

Türkiye'nin sürdürülebilirlik yolculuğunda dikkat çeken sivil toplum kuruluşlarından olan Cemre Vakfı, bilimsel yaklaşımı, gönüllülük ruhu ve sahadaki aktif çalışmalarıyla çevre bilincini toplumsal bir harekete dönüştürmeyi hedefliyor. Cemre Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Furkan Gökgöz, Yeşil İş Platformu'na verdiği röportajda; vakfın kuruluş hikâyesinden ilham veren "cemre" kavramına, Türkiye'nin 2053 net sıfır hedefleri doğrultusunda yürütülen projelerden gençleri "iklim liderleri" olarak yetiştirme vizyonuna kadar pek çok başlığı ele aldı.

■ Öncelikle sizi ve ekibinizi tanıyabilir miyiz?

Ben Furkan Gökgöz, Sakarya Üniversitesi Fizik Bölümü mezunuyum. Cemre Vakfı'nın Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini;

Cemre Vakfı olarak bizler, farkında olmak ile sorumluluk almak arasındaki o kritik boşluğu, hasbi bir gönüllülükle doldurmaya adanmış bir ekibiz.

bilim ve gençliğin sahadaki enerjisi- ni harmanlayarak, Türkiye'nin "Yeşil Kalkınma Devrimi" hedeflerini büyük bir medeniyet vizyonu olarak sahaya taşımak için yürütüyorum. Küçük adımların büyük bir hikâyeye dönüşeceği bu yolculukta, "Bir Cemre de Sen Ol" çağrımızla her gönüllü adımı, Türkiye Yüzyılı'nın çevre ufkuyla şekillenen ve geleceğe bırakılacak temiz mirasın bir parçası olarak görüyorum.

Ekibimiz; Türkiye'nin bilim, sanat ve yönetim hafızasını temsil eden disiplinler arası bir yapıya sahip. Onursal Başkanımız Çiğdem

Karaaslan'ın vizyoner liderliği ve Mütevelli Heyeti Başkanımız Prof. Dr. Hasan Mandal'ın bilimsel rehberliğinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Ayrıca heyetimizde Engin Altan Düzyatan, Serdar Karagöz, Prof. Dr. Necdet Ünüvar ve Osman Arslan gibi her biri kendi alanında marka olmuş, çevre hassasiyeti yüksek isimler yer alıyor. Biz, farkında olmak ile sorumluluk almak arasındaki o kritik boşluğu, hasbi bir gönüllülükle doldurmaya adanmış bir ekibiz.

şey bir anda değişmez ama değişim artık kaçınılmazdır. Biz de toplumda bu pozitif değişimi başlatan o ilk ısı olmayı amaçlıyoruz.

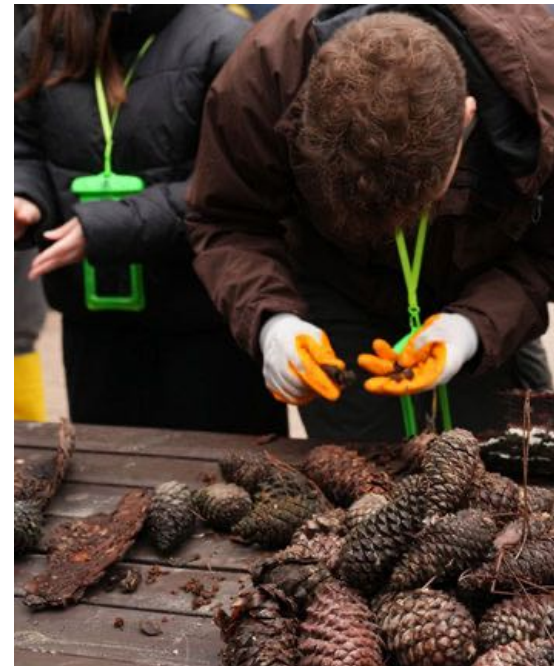
■ Cemre Vakfı'nın Türkiye'nin 2053 Net Sıfır Emisyon ve Yeşil Kalkınma Devrimi hedefleriyle uyumlu sürdürülebilirlik planları nelerdir?

Vakfımız, Sayın Cumhurbaşkanımızın ilan ettiği Yeşil Kalkınma Devrimi vizyonunu kendisine ana rota olarak belirledi. Biz, çevreyi

■ Vakfın adı "Cemre" halk inancından geliyor. Bu isim vakfın vizyonunu nasıl yansıtıyor?

Cemre, bizim medeniyetimizde kışın o sert yüzünün ardından gelen, havayı, suyu ve toprağı kademel olarak uyandıran ilk sıcaklık demek. Ancak biz bu kadim kavramı zihinlere ve gönüllere de teşmil ediyoruz. Bir çevre sorununu fark ettiğimiz ve artık kayıtsız kalamadığımız o an, insanın içine bir cemre düşmüş demek.

Bizim vizyonumuzda mevsimsel bir uyanıştan öte, bir sorumluluk ve diriliş mayasıdır. Hikâyemiz 2021 yılında Kastamonu Bozkurt'taki sel felaketinde bir niyetle filizlendi; 6 Şubat depremlerinde on bin Cemre gönüllüsünün sahada devleşmesiyle kök saldı. Cemre düştüğünde her

kalkınmanın en temel ve ayrılmaz parçası olarak görüyoruz. Faaliyet planımızı bu büyük hedefe katkı sunacak dört ana ekseninde, dört cemrede kurguladık:

- ▶ **Yeşil Dönüşüm Cemresi:** Kaynak verimliliğini ve döngüsel ekonomiyi hanelerden başlatarak toplumsal bir yaşam biçimi haline getirmeyi hedefliyoruz.
- ▶ **Acil Durum ve Afet Müdahale Cemresi:** İklim değişikliğinin bir sonucu olan “yeni normalimiz” aşırı hava olaylarına karşı profesyonel gönüllü gücü yetiştiriyoruz.
- ▶ **Ortak Akıl Cemresi:** Akademi, iş dünyası ve sivil toplumu Antalya’da ev sahipliği yapacağımız COP31 gibi küresel platformlarda bir araya getirerek Türkiye’nin liderlik rolünü güçlendiriyoruz.
- ▶ **Yeni Ufuklar Cemresi:** İklim değişikliğini sadece bugünün değil, yarının stratejileriyle yönetecek uzun vadeli programlar geliştiriyoruz.

■ **Çevre duyarlılığını kalıcı ve ölçülebilir bir yetkinliğe dönüştürmek amacıyla hangi kapsamlı eğitim ve sertifikasyon programlarını hayata geçiriyorsunuz?**

Biz eğitimi, bilgiyi aktarmaktan

Küresel vizyonu sahada hayata geçiren bir sivil toplum kanadı olarak “Dünya Ortak Evimiz” diyor, çevre bilincini bir vatan savunması gibi ele alıyoruz.

öte, bir bilinç inşası olarak görüyoruz. Gençlerimizi sadece sorunları bilen değil, o sorunları bilimsel metotlarla çözen “İklim Liderleri” olarak yetiştirme amacındayız.

Bu kapsamda; su verimliliği, karbon ayak izi yönetimi ve biyolojik çeşitliliğin korunması gibi kritik başlıklarda uluslararası standartlarda bilimsel eğitimler sunuyoruz. Eğitimlerimizi teoriden sahaya taşıyoruz; örneğin gençlerimiz sadece iklim krizini dinlemiyor, federasyon

onaylı dalgıçlık veya dağcılık eğitimleri alarak bizzat koruma projelerimizde görev alıyor. Amacımız, yeşil dönüşüm sürecinde ihtiyaç duyulan ve yeşil yaka olarak tanımladığımız donanımlı insan kaynağını ülkemize ve dünyaya kazandırmak.

■ **Halkbank iş birliğiyle yürütülen Dipte İz projesinin deniz çayırı ekosistemlerine katkısı nasıl oldu? Proje kapsamında izlenecek bilimsel yöntemler ve veri toplama süreci nasıl planlandı?**

Dipte İz Projesi, Marmara Denizi’nin akciğerleri sayılan deniz çayırılarını, bilimsel adıyla posidonia oceanica’ları koruma altına alan, vakfımızın vizyoner projelerinden biri. Deniz çayıruları, hem yüksek oksijen kapasiteleri hem de karbon tutma özellikleriyle deniz ekosisteminin temel taşı.

Bu projede üniversitelerle iş birliği içinde, deniz tabanının mevcut durumunu haritalandırıp ve restorasyonun etkilerini düzenli verilerle izleyeceğiz. Projenin en kıymetli yanı ise insana yatırım yapmasıdır. Gençlerimize profesyonel dalgıçlık eğitimleri vererek

Cam, müstesna bir malzeme...

Nisan ayının, Cam Atık Ayı şeklinde vurgulanmasını, toplumsal farkındalığın eyleme dönüşmesi açısından son derece kıymetli buluyorum. Vakfımızın Sıfır Atık vizyonu, her türlü atığın aslında henüz keşfedilmemiş birer kaynak olduğu gerçeği üzerine kurulu. Cam, sürdürülebilirlik piramidinin en üstünde yer alan müstesna bir malzeme. Bizim için bir cam şişeyi geri dönüştürmek, evlatlarımıza daha yaşanabilir bir gelecek inşa etmenin bir adımı... Vakıf olarak, dögüsel ekonomiyi hayatın her anına yayılan, kurdun kuşun hakkını gözetten bir vatan bilinci olarak görüyoruz. Camın o şeffaf doğasında, aslında geleceğe ne kadar temiz bir iz bırakacağımızın aynası var.

onları birer gönüllü bilim elçisi olarak yetiştiriyoruz. Onlar denizin dibinde bir yandan ekim yaparken, diğer yandan deniz biyoçeşitliliğinin verilerini toplayarak projenin bilimsel sürdürülebilirliğine katkı sağlayacaklar.

■ Sayın Emine Erdoğan'ın öncülüğünde başlayan Sıfır Atık hareketi ve "Dünya Ortak Evimiz" yaklaşımını Cemre Vakfı için ne anlam ifade ediyor? Bu vizyonu sahada hayata geçirmek için vakıf olarak nasıl bir yol izliyorsunuz?

Sıfır Atık hareketi, Türkiye'nin dünyaya sunduğu en büyük güç ve en başarılı çevre modeli. Bu vizyon, çevre duyarlılığını teknik bir zorunluluktan çıkarıp, bir medeniyet ahlakına dönüştürdü. Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin o çok kıymetli ifadesiyle: "Her atık aslında doğaya bırakılan bir borçtur; geri dönüşüm ise bu borcun ödenmesidir."

Cemre Vakfı olarak biz, bu küresel vizyonu sahada hayata geçiren sivil toplum kanadıyız. "Dünya Ortak Evimiz" diyerek, çevre bilincini bir vatan savunması gibi ele alıyoruz. Sahada sadece ağaç dikmiyoruz; fidanla toprağın, gençle

doğanın arasındaki bağı yeniden kuruyoruz. Kastamonu'daki selden, orman yangınlarından 6 Şubat depremlerine kadar her kritik anda on binlerce gönüllümüzle yer almamız, bu vizyonun sadece bir bilinç değil, bir refleks olduğunun kanıtı. 2026 takvimimizle, hanelerden okullara kadar her noktada bu farkındalığı kalıcı bir toplumsal davranışa dönüştürmek için durmadan çalışmaya devam edeceğiz.

Cemrelerin yolu açık; gökyüzümüz berrak, sularımız mavi, vatanımız hep yeşil ve umutlarımız hep taze olsun.

Paraf Premium'la hayat size özel

Ayda
36.000
TL'ye varan
kazanç fırsatı

Yurt içi ve
yurt dışı
restoranlarda
%20'ye
varan indirim,
otellerde
%5 indirim

Yurt dışı
çıkış harcı
hediye

Dünya çapında
1.800'den
fazla
lounge
ücretsiz

Her
harcamanıza
%1
ParafPara

ParafParalar
3 kat
daha değerli

Benzersiz ve kendinizi özel hissettiren ayrıcalıkların metal kart şıklığıyla tamamlandığı Paraf Premium, her yerde sizinle.

Kart ücreti ilk harcamadan bir yıl sonra alınmaktadır.

BUSINESS WORLD GLOBAL DERGİSİ DİJİTAL DÜNYADA DA YANINIZDA!

İş dünyası ve finans gündemini ele alıyor, ekonomi haberleri, şirket analizleri, yatırım ve sektör gelişmelerini sunmaya devam ediyoruz. Cep telefonunuzdan QR kodlarını okutarak, online platformlardan bize ulaşabilir ve Business World Global'i takip edebilirsiniz.

INSTAGRAM
PROFİLİ

LINKEDIN
HESABI

BUSINESS
WORLD GLOBAL
WEB SİTESİ